

upna

Universidad Pública de Navarra
Nafarroako Unibertsitate Publikoa

eman ta zabal zazu

Universidad
del País Vasco

Euskal Herriko
Unibertsitatea

Euro-Institut
Pyrene

Institut universitaire de coopération transfrontalière
Instituto universitario de cooperación transfronteriza
University Institute of cross-Border cooperation

TITULAZIO BATERATUEI BURUZKO AZTERKETA AKITANIA BERRIA, EUSKADI, NAFARROA EUROESKUALDEAN

2025eko ekaina

**Interreg
POCTEFA**

Cofinanciado por
la UNIÓN EUROPEA

Cofinancé par
l'UNION EUROPÉENNE

**EUROREGION
EUROESKUALDEA
EURORREGIÓN**
NOUVELLE-AQUITAINE • EUSKADI • NAVARRE
AKITANIA BERRIA • EUSKADI • NAFARROA
NUEVA AQUITANIA • EUSKADI • NAVARRA

Azterlan hau EFA54/01 proiektuan sartzen da, Europar Batasunak % 65 kofinantzatua Interreg VI-A Espainia-Frantzia-Andorra Programaren bitartez (POCTEFA 2021-2027). POCTEFAren helburua da Espainia-Frantzia-Andorra mugaldearen integrazio ekonomikoa eta soziala sendotzea.

Azterlan hau Akitania Berria, Euskadi, Nafarroa Euroeskualdearen eta Euro-Institut Pyrèneren arteko lankidetzaren parte da.

LABURPENA

AURKEZPENA

1. TERMINOLOGIA

1.1. Nazioarteko elkartze-programen ikasketa plan mota desberdinak

1.2. Nazioarteko elkartze-titulazio mota desberdinak

2. TESTUINGURUKO BALDINTZAK

2.1. Nazioarteko mugikortasuna goi-mailako hezkuntzan

2.2. Hezkuntzaren, goi-mailako irakaskuntzaren eta ikerketaren europar espazioa eraikitzea

2.3. Ko-diplomen eta titulu bateratuen balioa Akitania Berria, Euskadi eta Nafarroako euroeskualdean eta mugaz haraindiko eremuan

3. AZTERLANAK PLANTEATUTAKO GAIAK ETA TXOSTENAREN ANTOLAKETA

1. ATALA. ESPARRU JURIDIKOA

1. EUROPAKO ESPARRU JURIDIKOA

1.1. Ikasleen eskubideak mugikortasunean

1.2. Tituluen aintzatespena

1.3. Europako titulu baterat baterantz?

2. NAZIOKO ESPARRU JURIDIKOA

2.1. Frantziako esparru juridikoa

2.2. Espainiar esparru juridikoa

2.3. Erkidegoko esparru juridikoa

II. ATALA. ZAILTASUNAK ETA OZTOPOAK, ETA PROPOSATUTAKO SOLUZIOAK

1. TITULAZIOEN HOMOLOGAZIOAN ASIMETRIA

2. EUROPAR KREDITUETAN (ECTS) ALDEAK ETA IKASTAROEN BANAKETA FRANTZIAREN ETA ESPAINIAREN ARTEAN

3. IBILBIDE AKADEMIKOAK ETA IKUSPEGI PEDAGOGIKOAK ULERTZEKO ORDUAN DESADOSTASUNAK

4. TITULAZIO BATERATUAK EMATEKO ETA ERREGISTRATZEKO ARAUAK

5. GEHIEGIZKO BUROKRAZIA TITULAZIO BATERATUAK ESKURATZEKO

6. IRAKASLEEN KONPROMISOAREN KONTZIENTZIAZIO ETA AINTZATESPEN FALTA

7. BULTZADA POLITIKORIK EZ MUGAZ HARAINDIKO TITULAZIOAK ESKURATZEKO

8. IKASLEEK BIZI DITUZTEN FINANTZA ETA ADMINISTRAZIO OZTOPOAK

III. ATALA. GOMENDIOEN LABURPENA

ERANSKINAK

HITZAURREA

Txosten hau **EFA54/01 proiektuan** sartzen da, Europar Batasunak % 65 kofinantzatua Interreg VI-A Espainia-Frantzia-Andorra bitartez (POCTEFA 2021-2027), eta, bestetik, Akitania Berria, Euskadi, Nafarroa Euroeskualdeak (NAEN) **Euro-Institut Pyrène (EIP)-rekin, mugaz haraindiko lankidetzarako unibertsitate-institutuarekin, ezarritako elkarte estrategiko baten bitartez.**

Université de Pau et des pays de l'Adour (UPPA) unibertsitateko, Nafarroako Unibertsitate Publikoko (UPNA) eta Euskal Herriko Unibertsitateko (UPV-EHU) adituen kontsorzio batek, Euro-Institut Pyrènearen esparruan egindako mugaz haraindiko azterlan baten emaitza da. Xedea da mugaz haraindiko lankidetzaren erraztea prestakuntzaren, ikerketa zientifiko enpirikoren edo aplikatuen eta tokiko eragileekin topaketak antolatzen lagunduz eta haietan parte hartuz.

Are zehatzago, azterlan hau **Akitania Berria, Euskadi eta Nafarroako Euroeskualdeko Titulu Bateratuen** ingurukoa da. Mugaldeko bi aldeetako irakasle-ikertzaileei eta administrazioko langileei egindako landa-inkestetatik abiatuta egin dugu. ¹

Iban LARRANDABURUK (EIP) bildu zituen inkestak eta haien lehen emaitzak, Maïténa POELEMANSen eta Géraldine BACHOUÉren (UPPA, CDRE) koordinazioarekin.

¹Haien laguntza eskertu nahi diegu hurrengoei: APALATEGI Ur (UPPA), Euskal Filologia Irakaslea, EHUko titulu bikoitz baten arduraduna; BALLAZ Begoña (UPNA), Nazioarteko Harremanen eta Lankidetzaren Erakundearen Arduraduna; DESCONNET Emilie (UPPA), Proiektu Estrategiko Handien Zuzendaritzako zuzendariordea (Hezkuntza sektorea), UNITA erakundearen burua; EGURBIDE Eider (UPV-EHU), europar proiektuen kudeatzailea; HAMRIOU Lorenda (UPPA), Nazioarteko lankidetzaren arduraduna Europako eta Nazioarteko Ikasketen Erakundetik; MOUNOLE Céline (UPPA), Hizlaria Euskal Filologiaren inguruan, bi titulu ditu EHUrekin; PEINEGUY Katixa (Euskampus), Euskampus-Bordele Euroeskualdeko Campusaren animazioaren arduraduna.

LABURPENA

Laburpen honen xedea da Frantziaren eta Espainiaren arteko mugan Akitania Berria, Euskadi eta Nafarroa Euroeskualdeko lurraldeko unibertsitateek titulu bateratua eman dezaketen ala ez aztertzea eragin duen pertsona baten kasu zehatz bat azaltzea da.

Kasuaren azterketa

Abiapuntu-hipotesia:

Batxilergoa bukatu ondoren egiteko ikastaro bila dabilen batxilergoko ikasle baten kasua hartuko dugu abiapuntutzat. Amaia deituko diogu ikasleari.

Amaia barneko ikaslea da Donibane Lohitzuneko lizeo batean, baina bere gurasoekin bizi da Irunen. Euroeskualdean jarraitu nahi ditu goi-mailako ikasketak. Zuzenbidea ikasi nahi du, abokatua izateko.

Oraindik ez daki unibertsitateko ikasketak bukatu ondoren mugaren alde batera ala bestera joango den lan egitera eta bizitzera: Irunen, bere familia bizi den udalerrian, edo Donibane Lohitzunen, non bere bizitza sozialaren zati handiena igarotzen duen, eta lagun gehienak ere han dituen. Horregatik, mugaren bi aldeetara onetsiko duten Zuzenbideko karrera aurkitu nahi du. Horrek nolabaiteko askatasuna emango lioke bere bizitza profesionalean zehar aukeratu ahal izateko.

Kontuan hartzekoak:

Demagun hizkuntza ez dela arazoa: bere egoera pertsonalari esker, Amaia gai da prestakuntza bi hizkuntzatan edo gehiagotan egiteko (frantsesa eta gaztelania edo euskara menderatzen ditu), edo hiruretan (gai da Euroeskualdeko hiru hizkuntzetan hitz egiteko: frantsesa, gaztelania eta euskara).

Arazoa:

Amaiak titulu bikoitza eskuratzea ahalbidetuko dion Zuzenbideko titulu bat nahi du. Bere helburua Frantziar Lizentziatura eta Espainiar Gradua lortzea da, eta, aurrerago, Master bat Frantziar eta Graduondokoa Espainiar. Bi titulazio horiek elkartutako bi unibertsitateek erabakitako programa bateratu batean oinarrituta ematen dira.

Oztopoa:

Berehala ohartu zen Amaia Euroeskualdeko unibertsitate oso gutxik eskaintzen zituztela Frantzia-Espainia mugaldea titulu bikoitzak. Arrazoi praktiko eta ekonomikoak medio, bizi den tokitik, Irun, nahiko gertu dagoen unibertsitate publiko batean ikasi nahiko luke. Université de Pau et des pays de l'Adour-eko Baionako egoitza edo Euskal Herriko Unibertsitatearen Donostiako Zuzenbide Fakultatea egokiak dirudite. Aldiz, zentro horiek ematen duten Zuzenbide tituluak ez dira inoiz eskaintzen Frantzia-Espainia titulu bikoitz gisa, are gutxiago "mugaz haraindiko" titulu gisa. Mugaz haraindi Bearnora, Nafarroara, Bilbora edo Gasteizera hedatu du bilaketa, eta ez du aurkitu nahi zuena.

Amaiak bere prestakuntzaren bateratzean urrutirago iritsi nahiko baluke, konturatuko litzake Frantziako eta Espainiako unibertsitateen artean titulu bateratuak ez daudela Euroeskualdean.

Ondorioa :

Amaiak non ikasi aukeratu beharko luke, eta mugaz haraindiko Erasmus programa batean matrikulatzea erabakiko balu ere, titulu nazional, frantses edo espainiar bat baino ez luke lortuko. Ondoren, horren aitortza eskatu beharko lieke goi-mailako ikasketak bertan bukatu gabe abokatutzan aritzeko instalatzea erabakiko lukeen estatuko agintariei, hori guztia prozedura luze eta garesti baten kontura.

AURKEZPENA

Behin kasu zehatz bat adibide gisa erabilia (**Laburpena**), garrantzitsua da ulertzea titulu bateratuen dinamika zein den.

Aspalditik, ikasleek jakintzen mugikortasunari onura ateratzen saiatu izan dira, eta unibertsitate batetik bestera joan dira irakasle on baten jakintza zientifiko zehatzei onura ateratzeko. Europak haien joan-etorriak errazten ditu, 1987an abian jarritako Erasmus programaren bitartez, bereziki.

ERASMUS PROGRAMA

Erasmus programa 1987an sortu zen EBko eta hirugarren herrialdeetako ikasleen, irakasleen eta ikastetxeetako langileen trukea sustatzeko.

Praktikan, Estatu kideetako ikasleek haien ikasketen zati bat edo praktiken aldi bat beste herrialde batean egin ditzakete. Horrek **benetako aukera ematen die** beste hezkuntza sistema eta herrialde batzuk ezagutzeko, hizkuntzak hobetzeko eta kontaktu akademiko edo profesional baliotsuak ezartzeko. Erasmus programako parte-hartzaileek **beke** bat jasotzen dute (harrera-herrialdean bizitzeko kostu gehigarriak estaltzeko). Erasmus truke-aldian zehar lortutako kreditu **akademikoak** jatorrizko erakundeak onesten ditu, ikasketekin jarraitzea errazte aldera.

Erasmus programa **Europar Batasunaren programari arrakastatsuenetako bat bilakatu da, eta europar ikasleen mugikortasuna inoiz baino gehiago sustatu du**. Sortu zenetik, 12,5 milioi pertsonak erabili dute programa. Frantzia da programa honen esparruan ikasle eta langile gehien bidaltzen duen herrialdea.²

Erasmus programari Erasmus + izena jarri zitzaion 2014ean, lanbide heziketari (ikaskuntza), gazteen erakundeei eta kirolari hedatu zitzaizela eta (goi-mailako hezkuntzako eta eskola hezkuntzako mugikortasun aukerez eta lankidetzak aukerez gain). Mugikortasun-aldi desberdinak daude: 2 egunetik hasi eta 12 hilabetera arte ikasleentzat; 6 eta 18 hilabete bitartean praktikan dauden ikasleentzat.

Erasmus+ programa Europako Batzordeak, Hezkuntza, Ikus-entzunezko eta Kultura Arloko Agentzia Exekutiboak (EACEA), programan parte hartzen duten

²2022an, 136.000 mugikortasun-ekintza finantzatu ziren Frantziako goi-mailako hezkuntzako ikastetxe batean matrikulatutako ikasleentzat. Zifra horiek Frantziako Senatuaren 52. Informazio-txostenetik atera dira, Europar Gaien Batzordearen izenean, europar unibertsitatei buruzkoa, 2024ko urriaren 17koa; ikus 18. orr. bereziki.

herrialdeetako agentzia nazionalak eta herrialde elkartu jakin batzuetako bulego nazionalak kudeatzen dute.

2021-2027 aldirako, Erasmus+ programak **26.200 milioi euroko aurrekontua du** (% 80ko igoera aurreko aurrekontu-esparruarekiko).

Harez geroztik, goi-mailako hezkuntza gero eta europeizatuagoa eta nazioartekoratuagoa da. Atzerrira irekitzeko interesa bereziki sendoa da Euroeskualdeetan eta mugaz haraindiko eremuetan, eta merezi du hori nabarmentzea. Eremu horietan, ikasleen mugikortasuna eta unibertsitateen arteko lankidetzaren mugaren bi aldeetara kokatutako erakundeen artean antolatzen dira, ingurune geografiko nahiko gertukoan, albokoa ez denean. Jarraian, mugikortasun hori errazteko tresnak jarri dira martxan, batzuetan, Euroeskualdeko eta mugaz haraindiko eremuko unibertsitateen arteko lankidetzan sakonduz, eta tokiko, nazioarteko eta Europa mailako ikasketen eskaintza aintzatetsiz.

Horrek **titulu bateratuen** gaia jartzen du aztergai, azterlan honen xedea hain zuzen.

Terminologia aldetik hainbat gairekin kontuz ibili behar bagara ere (1.), komeni da gaia jorratzea **testuingurua pixka bar aurkeztuz** (2.), azterlanean landutako **gaiak** landu aurretik, eta baita txosten honetan nola antolatuta dauden ikusi aurretik (3.).

1. TERMINOLOGIA

Titulu bateratuen gaiak gaizki-ulertu ugari ematen ditu oraindik ere. Sarri, harekin lotutako beste termino batzuekin nahasten da: titulu bikoitza, titulu anizkoitza, nazioaz gaindiko titulua, etab. Gehienetan, erabiltzaileek kontzeptu horiek ez dituzte bereizten, eta edozein erabiltzen dute, titulu mota horiek truka daitezkeela uste dutelako. Baina, egia esan, errealitate desberdinak jasotzen dituzte, bai egitura aldetik, bai titulua jaulkitze eta onesteko prozeduraren aldetik.

Halere, ez da arraroa nahastea. Ezin dugu ukatu kontzeptu horien artean antzekotasunak daudela. Are zehatzago, titulu horiek guztiek **nazioarteko elkarte** bat behar dutela. Hau da, goi-mailako ikastetxeen arteko elkarteak, elkarrekin landutako ikasketa programa komun batean oinarritua. “Ikasketa plan” ere esaten zaion prestakuntza mota hori bi nazioaren, hiru nazioaren edo nazio askoren artekoa izaten da. Ikasleei (kohortetan ala ez) haien ikasketen zati bat elkartutako zentroetan egitea ahalbidetzen die, bazkide kopuruaren eta haien artean adostutakoaren arabera, titulu bikoitza/anitza edo titulu bateratua lortze aldera. Ikasketa-programa bat batera garatzeko printzipioa nazioarteko elkarte-programa guztietan ageri da, baina integrazio-maila aldatu egin daiteke programa batetik bestera. Halere, kontuz ibili beharra

dago, programa horiei ematen zaizkien izenak asko alda daitezkeelako herrialde batetik bestera, operadore batetik bestera eta erakunde batetik bestera.

HIZTEGIA

Ikastaro esaten denean, **prestakuntza** bera eta titulua lortzeko prozesua eta lorpena bera ere sartzen dira, haren izaera eta gradua nahi dena dela eta.

Titulua esaten dugunean, **diploma** (nazioko diploma -Estatukoa edo erakundearena-, diploma bikoitza, anitza, bateratua, europarra) esan nahi dugu.

1.1. Nazioarteko elkartze-programen ikasketa plan mota desberdinak

Betiko Erasmus mugikortasun-programa:

Ikastaroa unibertsitate baten barruan antolatzen da, baina ikasketa programak lankidetzahitzarmen bat sinatuta duen elkartutako goi-mailako zentro batera joatea ahalbidetzen du (hautazkoa). Gutxienez seihileko baterako da. Ikasleak titulu bakarra jasoko du, jatorrizko erakundearena.

Programa deslokalizatuak:

Ikastaro deslokalizatua atzerriko herrialde batean ematen diren unibertsitateko ikastaroak dira. Aukera ematen die atzerriko herrialde bateko hiritarrei nazioko eta nazioarteko arau akademikoei erantzuten dien prestakuntzaz baliatzeko, eta Estatuko titulu bat lortzeko, ikasleek herrialde horretara joan beharrik gabe (adibidez, prestakuntza Frantziako unibertsitate batean egitean, atzerriko erakunde batek emana, Frantziako titulua eskuratuko da —diploma bakarra, frantsesa— elkartutako unibertsitateko ikasleentzat).

Ikasketa-plan integratua / Ikasketa-plan bateratua:

Zehaztutako programaren eta ematen diren tituluaren edo tituluen arabera, nazioarteko elkarte-programa edo nazioarteko ibilbidea izendatzeko erabiltzen den adierazpen generikoa da. **Programa bateratua** goi-mailako hezkuntza-erakunde desberdinek batera koordinatu eta

eskaintako ikastaro integratua da, titulazio bikoitza edo anitza edo baterako titulazioa lortzera bideratua.³

Nazioarteko ibilbidea/ibilbide integratua:

Nazioarteko ibilbide baten edo ibilbide integratu baten esparruan egindako ikastaro batek nahitaezko mugikortasuna du, irakaskuntzako ikasketa planean aurreikusia eta azken titulua lortzeko ezinbestekoa, jatorrizko unibertsitateak bakarrik ematen duena. Horrelako prestakuntzaren nazioarteko alderdia sendotu egin dezake berau eskuratu duen ikasleak, "Tituluaren gehigarri" baten bidez, Europar Batasunean aplikatu daitezkeen formalitate baten bidez, edo ziurtagiri baten bidez, zeina kide diren unibertsitateek beren arteko lankidetzahitzarmenean hala aurreikusi badute eman baitaitezke.

Erasmus Mundus Masterrak:

Europar Batzordearen Erasmus Mundus programak finantzatzen ditu "Erasmus Mundus" labela duten master mailako ikastaroak. Proiektuak urteko deialdi batean oinarrituta hautatzen dira, ikuspegi pedagogikotik eta antolakuntzaketatik egindako proposamenen kalitatea ebaluatzean oinarritutako lehia-prozesu baten bidez. Ikastaro hauek urte bat eta bi urte bitartekoak dira (60 eta 120 ECTS kreditu artean), eta gutxienez Europako 3 herrialdek hartzen dute parte, eta horietako batek EBko kide izan behar du⁴. Parte hartzen duten erakundeek partzuergo bat eratzen dute. Ikasketa-programa, eskaera-, hautaketa- eta onarpen-irizpideak eta azterketa-prozedurak bazkideek egiten dituzte, herrialde bakoitzeko legeria errespetatuz. Ikastaroak gutxienez parte hartzen duten Europako 3 herrialdeetatik 2tan mobilizazio-aldi bat izan behar du. Ikasketa plan hauek ez daude soilik zabalik erakunde elkartuetako ikasleentzat, baizik eta hautagarritasun-irizpideak betetzen dituzten ikasle guztientzat. Ikasketak amaitzean, titulazio bikoitza, titulazio anizkoitza edo partzuergoaren izenean titulazio bateratua jasotzen dute ikasleek, unibertsitate elkartuak lotzen dituen lankidetzahitzarmenean adostutako emakidaprozeduren arabera.

1.2. Nazioarteko elkartze-titulazio mota desberdinak

Titulazio bikoitza:

Bi bazkideren edo gehiagoren artean batera zehaztutako ikasketa-programa baten esparruan, erakundeen artean nahitaez mugitu beharra barne hartzen duena, aldi berean programan parte hartu duten bi erakundeetako ikasleei bakoitzak emandako titulua. Horrela, ikasleek bi diploma

³ The European Quality Assurance Register for Higher Education, *European Approach for Quality Assurance of Joint Programmes*, 2015eko maiatza. Txostena hemen eskuragarri:

https://www.eqar.eu/assets/uploads/2018/04/02_European_Approach_QA_of_Joint_Programmes_v1_0.pdf

⁴EBeko 28 herrialdeak dira,, gehi Mazedonia, Islandia, Suitza, Liechtenstein, Norvegia eta Turkia.

lortzen dituzte, lehena jatorrizko unibertsitateak eman eta sinatutakoa, eta, bigarrena mugikortasuna jaso duen unibertsitateak emandakoa.

Diploma anizkoitza:

Bi bazkidek baino gehiagok elkarrekin zehaztutako ikasketa-programa baten kasuan, erakundeen arteko nahitaezko mugikortasuna jasotzen badu, erakunde bakoitzak diploma bat emango die aldi berean programa osatu duten erakunde bazkideetako ikasleei. Horrela, ikasleek elkartutako unibertsitateen bezainbeste diploma izango dituzte.

Titulu bateratua:

Gutxienez bi bazkidek batera definitutako eta erakundeen arteko nahitaezko mugikortasuna barne hartzen duen ikasketa-programa baten esparruan, programan matrikulatutako ikasleek diploma bakarria jasotzen dute, erakunde kideen legezko ordezkariak batera sinatua⁵. Beraz, titulu bakarria dute. Elkartutako bi erakundek edo gehiagok pergamino bakarria emateari ere badagokio **ko-diploma** terminoa, eta, beraz, baterako titulua emateari ere bai.

OINARRIA - DEFINIZIOA

Titulazio bikoitzak eta **titulazio anitzak** goi-mailako irakaskuntzako bi erakundek (edo gehiagok) ofizialki emandako titulu nazionalak dira, eta erakunde horiek dauden herrialdeek ofizialki onartutakoak. Benetan dira titulazio bikoitzak (edo gehiago).

Titulazio bateratua, aldiz, titulazio bakarria da, eta bereziki diseinatutako ikasketa-programa integratua eskaintzen duten bi erakundek ematen dute gutxienez.

Bi titulazio mota horiek kanpoko bazkide batekin ikasketa-programa bat garatu eta aplikatzeko lankidetzaren handia eskatzen duten hitzarmenetan oinarritzen dira, programa hori elkarerik gabe ez izateraino. Bazkide bakoitzak ikuspegi eta ezagutza paregabeak eskaintzen dizkio programari, ikaskuntzaren esperientzia globala hobetuz.

Bi kasuetan, funtsezkoa da ikasleak programa osoa arrakastaz burutzea, **bi erakundeak gogobetez**, bietako edozeinek bereizketarik egin ahal izan baino lehen.

⁵ Titulu bateratu bat, "ko-diploma" ere esaten zaiona, "goi-mailako hezkuntza-erakunde bik, gutxienez, edo goi-mailako hezkuntza-erakunde batek, legez gaituta dauden beste erakunde batzuekin batera, goi-mailako hezkuntza-erakundeek elkarrekin diseinatutako eta/edo emandako ikasketa-programa batean oinarrituta tituluak emateko ematen duten goi-mailako hezkuntza-kualifikazioa da, ziur asko beste erakunde batzuekin lankidetzan"; Europako Eskualdeko Goi-mailako Hezkuntzako Kualifikazioak Aitortzeari buruzko Hitzarmenaren Batzordea, *Anexos a la Recomendación sobre Reconocimiento de Titulaciones Conjuntas*, DGIV/EDU/HE (2004) 34, 2004ko ekainaren 9koa, 4. at.

Desberdintasun nagusia da titulu bateratu batek bi erakundeek emandako sari bakar baterako eskubidea ematen duela, eta titulu bikoitz batek, berriz, bi sarirako eskubidea ematen duela, erakunde bakoitzetik bat.

Europar titulua:

Europako Batzordeak 2024ko⁶ martxoan aurkeztu zuen europar titulua. Titulu mota berri bat da, nazioan, eskualdean edo erakundeetan ematen diren lizentziatura, master edo doktoregoko nazioz haraindiko programei aplikatzen zaiena. Diploma lortuz gero, Europa osoko unibertsitate-multzo batek emango lioke Europar titulua. Europa mailan hartutako irizpide komunen multzo batean oinarrituta dago, eta automatikoki onartuko litzateke Europar Batasun osoan⁷. Beraz, europar titulu batek mesede egin beharko lieke ikasleei, ikaskuntza arrazoiengatik mugikortasuna sustatuz eta Europako enplegatzaileentzat erakargarriagoak bihurtuz graduatu ondoren. Aldi berean, lan merkatuaren eskariari hobeto erantzun beharko lioke eta, azken batean, Europako lehiakortasuna bultzatu. Horretarako, Batzordeak mailaz mailako ikuspegia proposatzen du, bi sarrera-punturekin:

- Tituluen egiaztapenez edo kalitate-bermeaz arduratzen diren agintaritzak eskudunek **Europako etiketa** bat eman liezaiekete Europako irizpideak betetzen dituzten baterako ikasketa-programei. Europako erakundeek ados egon behar dute irizpide horiei buruz. Kasu honetan, ikasleek Europako titulu etiketaren ziurtagiria (*European degree label certificate*) titulu bateratuarekin batera jasoko dute.
- Europako titulu bat goi-mailako irakaskuntzako Europako hainbat erakundek batera eman lezakete, Europako irizpideetan oinarritutako programa bateratu bati jarraituz. Hainbat erakundek osatutako multzoak eratutako Europako entitate juridiko batek ere eman ahal izango du (*ad hoc* estatutu juridiko batekin aliantza gisa). Zenbait erakundek edo unibertsitateen aliantza batek elkarrekin emandako laguntza hori lortzeko, ezinbestekoa izango da **Europako titulu bateratua** kualifikazio-mota berri gisa txertatzea Espainiako legerian. Titulu bateratu oso integratu gisa, europar titulua automatikoki aintzatetsiko litzateke European.

1. taula: *Titulu Bikoitz Anitzaren, Titulu bateratuaren eta Europar tituluaren arteko alderaketa*

Titulu mota Irizpideak	Titulu bikoitza/anitza	Titulu bateratua	Europar titulua
Kudeaketa akademikoa	Programa koordinatuak edo Programa bateratua	Programa bateratu maila handian integratua	Programa bateratua irizpideetan oinarrituta maila handian integratua

⁶ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/fr/ip_24_1741

⁷ Europar Batzordea: Hezkuntza, Gazteria, Kirola eta Kultura Zuzendaritza Nagusia, *A blueprint for a European degree*, Europar Batasuneko Argitalpenen Bulegoa, 2024: <https://data.europa.eu/doi/10.2766/308449>

Mugikortasuna	Nahitaezkoa	Nahitaezkoa	Nahitaezkoa
Diploma	Gutxienez bi diploma bereizi elkartutako unibertsitate bakoitzak berea emanda	Diploma bakarra, elkartutako unibertsitateek batera emana, bakoitzaren sinadurarekin eta zigiluarekin	Elkartutako unibertsitateek batera emandako diploma bakarra, formatu digitalean gehienbat Oharra: tituluaren aurretiko nazioko legezapena
Titulua aintzatesteko prozedura	Tituluaren balioa aintzatestea Estatu igorlean*.	Tituluaren aintzatespen automatikoa bi herrialdeetan	Tituluaren aintzatespen automatikoa Europan

*(Adibidez, Frantzia eta Espainia arteko titulu bikoitzera, unibertsitate frantsesak Frantziako diploma onestendu, eta Espainiako unibertsitateak, aldiz, Espainiako diploma).

2. TESTUINGURUKO BALDINTZAK

EBko beste Estatu kide batera ikastera joatea gazteen garapen pertsonala eta etorkizuneko enplegu-aukerak sustatzeko funtsezko moduetako bat da. Ikaskuntzako mugikortasunak ere mesede egiten dio EB osoari: europar identitatearen sentimendua garatzen du, ezagutzaren zirkulazioa errazten du eta barne-merkatuari laguntzen dio, oso litekeena baita ikasle gazte gisa mugikortasuna duten Europako herritarrek ere aurrerago izatea lan-bizitzan.

Europar Batzordeak hamarkadak daramatza prestakuntzan mugikortasuna sustatzen. 80ko hamarkadan abiatu zen Erasmus programa, orain EBko Etengabeko Ikaskuntzako Programaren parte dena, eta ikasleen eta irakasleen trukeari eta erakundeen arteko ezagutza-transferentziari lagundu dio, hogeitau urte baino gehiagoz. Ikasleen mugikortasun-eraketek **nazioarteko mugikortasun (2.1.)** honen inpaktu positiboa berresten dute. Batzordeak aktiboki parte hartzen du Bolognako Prozesuan, 47 herrialdeen arteko akordioan, zeinaren helburua baita **Goi-mailako Hezkuntzaren Europar Esparrua sortzea (2.2.)**. Europako testuinguru horretan aztertu behar da **Akitania Berria, Euskadi eta Nafarroa Euroeskualde eta mugaz harandiko eremuan ko-diplomak ezartzearen balioa (2.3.)**.

2.1. Nazioarteko mugikortasuna goi-mailako hezkuntzan

Nazioarteko mugikortasuna duen ikaslea bere "jatorrizko herrialdea" utzi duen ikasle bat da (hautatutako definizioaren arabera: goi-mailako bigarren hezkuntzako titulua lortu zen herrialdea, bigarren hezkuntza osatu zen herrialdea, bizileku-herrialdea edo nazionalitateko herrialdea), goi-mailako hezkuntzako programa bat beste herrialde batean egiten jarraitzeko.

Harrera-mugikortasunari dagokionez, harrera-herrialde jakin batean nazioarteko mugikortasunean dauden ikasleak zenbatzen dira, jatorrizko herrialdea edozein dela ere.

Kanporanzko mugikortasunari dagokionez, jatorri-herrialde jakin batean nazioarteko mugikortasunean dauden ikasleak zenbatzen dira, harrera-herrialdea edozein dela ere.

Kredituen mugikortasuna ikaslea elkarre baten esparruan matrikulatzen den kasuari dagokio (adibidez, Erasmus+ beka), eta atzerriko irakaskuntza-programaren zati bat baino ez du osatzen, "harrera-herrialdeko" titulu bat lortzeko asmorik gabe.

Oro har, **titulu bat lortzea eragiten duen mugikortasuna** ez dago inongo elkarteren menpe, eta ikasleak harrera-herrialdeko irakaskuntza-programaren zatirik handiena osatzen du, non programa horren titulua lortzea duen xede.

2021ean, Europa munduko biztanle gehien dituen hirugarren eskualdea izango da, 40 milioi ikasle baino gehiagorekin, Asia-Ozeaniaren (130 milioi) eta Amerikaren (45 milioi) atzetik. Guztira, 25 eta 34 urte bitarteko eskualdeko biztanleen % 40tik gora du goi-mailako titulu bat⁸, munduko batezbestekoaren bikoitza baino gehiagok (% 16).

Europa bidegurutze estrategikoa da ikasleen mugikortasunerako⁹. 2021ean, nazioarteko ia 3 milioi ikasle matrikulatuko dira Europako unibertsitateetan eta goi-mailako hezkuntza zentroetan; % 36ko igoera esan nahi du horrek 5 urtetan. Europa da ikasle mugikorren jomuga nagusia, 2021ean ezagututako fluxuen % 47, Amerikako bikoitza baino gehiago (% 23). Gainera, Europako ikasle mugikorrak mundu osoan kanporanzko mugikortasun fluxuaren lauren bat dira (% 28). Kanporanzko mugikortasun hori Europara dago zuzenduta. Europako 10 ikasle bakoitzeko 9 Europako beste herrialde batera doa titulazioa ikastera, eskualdeen arteko tasa altuenarekin. Hori goi-mailako irakaskuntzako sistema europarren homogeneousunagatik azal daiteke, Bolognako prozesuari¹⁰ eta Europako integrazioari esker posible dena, eta Covid-19 birusaren pandemiarekin lotuta egon daiteke, iraupen luzeko

⁸ Eurostat, *Educational attainment statistics*, May 2023, https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Educational_attainment_statistics#:~:text=In%202022%2C%2023.3%20%25%20of%20people.attainment%20level%20i.e.%20tertiary%20education

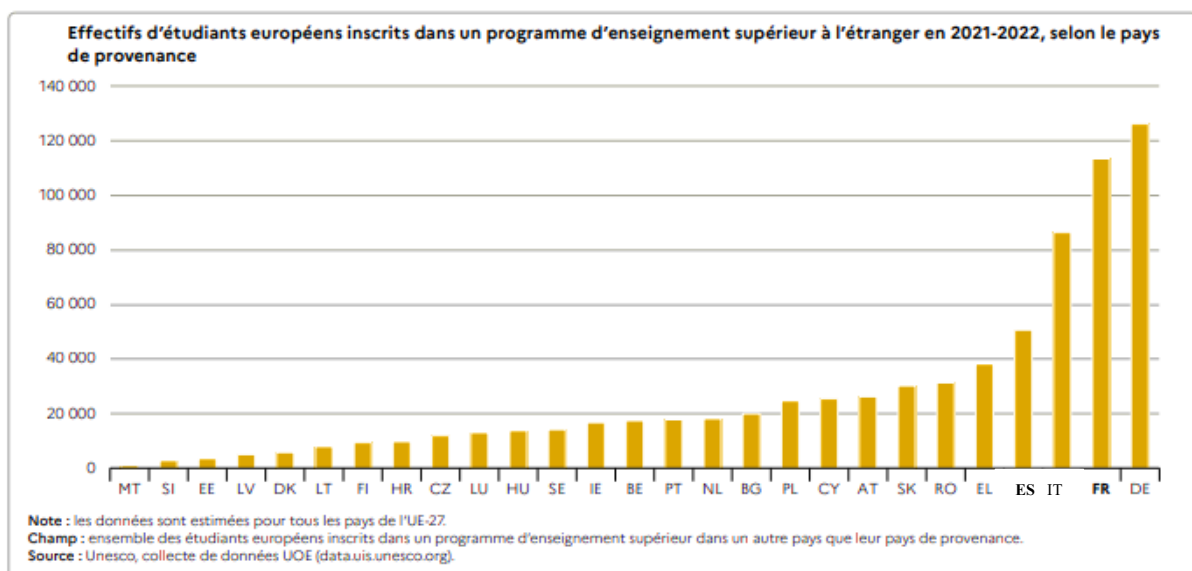
⁹ <https://chiffrescles2024.campusfrance.org/la-mobilite-etudiante-en-europe#:~:text=Un%20carrefour%20strat%C3%A9gique%20de%20la,de%20la%20mobilit%C3%A9%20C3%A9tudiente%20internationale>

¹⁰ Ikus beherago.

ikasketa egonaldiak asko murriztu baitzuten. Europa, ondorioz, gako-eremua da ikasleen mugikortasunerako¹¹.

Ikuspuntu horretatik, Ebaluazioko, Aurreikuspeneko eta Errendimenduko Frantziako Zuzendaritzaren txosten batek, Europar Batasuneko Erasmus+ programak kofinantzatua, "L'Europe de l'éducation en chiffres"¹² delakoari buruzko txosten batek ("Hezkuntzaren Europa zifratan") arreta merezi du, adierazle eta analisi sorta bat eskaintzen baitu, emaitzak ez ezik, Europar Batasuneko eskolatzea eta goi-mailako irakaskuntza antolatzeke moduen aniztasuna ere baloratzeke aukera ematen duena.

Txosten honetatik ondoriozta dezakegun lehen gauza da **titulua lortzeko mugikortasun handiena handiagoa dela goi-mailako maila aurreratuetan**. 2021-2022an, UOEaren adierazleen bezala (Unesco, OCDRE, Eurostat), 27 Estatu kideetako Europako 745.100 gaztek goi-mailako ikasketak ikasten ari ziren titulu bat ikasteko (kanporanzko mugikortasuna "titulu bat lortzeko"). Ikasleen kopurua leku batetik bestera aldatzen da. Frantziak 113.500 ikasle bidaltzen ditu, Espainiak baino askoz gehiago.

Batez beste, ELGAko kide diren edo EB-25eko kide izateko hautagai diren EB-27ko 25 herrialdeetan, ikasleen % 8k parte hartzen du titulu bat lortzera daraman mugikortasun-programa batean. Proporzio horiek aldatu egiten dira ikasketa-mailaren arabera: %7 lizentziaturentzat, %14 masterrentzat eta %23 doktoregoentzat. Lizentziatura mailan, mugikortasuna % 2 da Espainian, eta % 7 Frantzian. Master mailan, mugikortasuna % 10 da Espainian, eta % 14 Frantzian. Doktoretza mailan, mugikortasuna % 20 da Espainian, eta % 36 Frantzian.

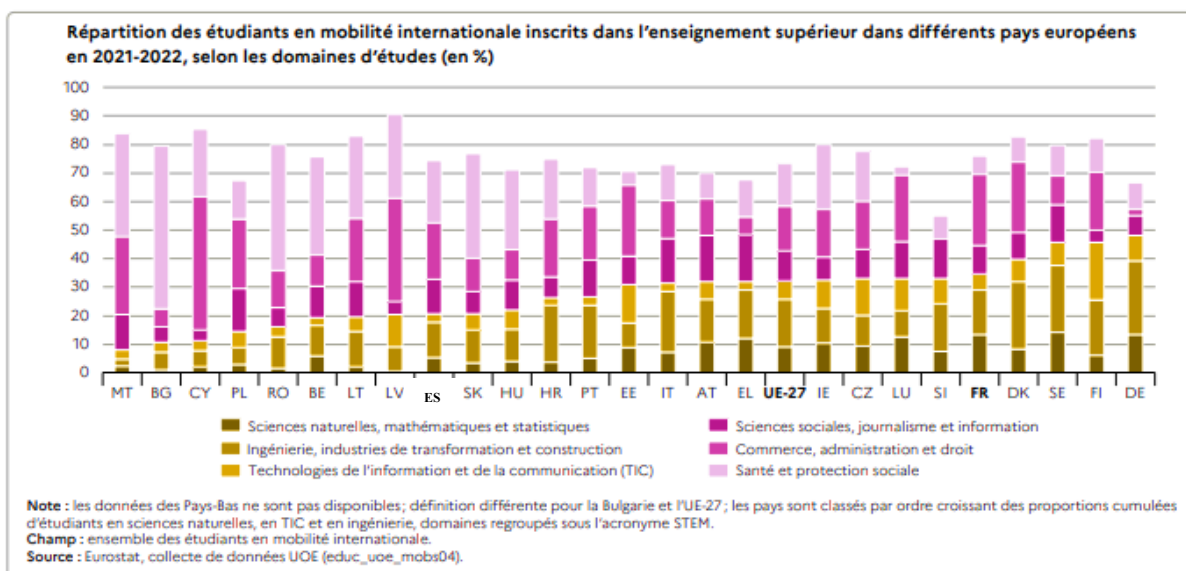
Matrikula-tasek ere eragina dute jomuga hautatzeko orduan. Espainian, ikasle mugikorrek naziokoek ordaintzen dituzten tasa berberak ordaintzen dituzte. Frantzian, matrikula-tasak

¹¹ Nazioarteko datuen alderaketen garrantziari buruz irakurtzeko, ikus F. Lefresne, "Du bon usage des comparaisons internationales dans l'aide au pilotage des systèmes éducatifs", hemen: https://www.education.gouv.fr/sites/default/files/imported_files/document/depp-2016-EF-91-Du-bon-usage-des-comparaisons-internationales-dans-l-aide-au-pilotage-des-systemes-educatifs_635017.pdf.

¹² Direction française de l'évaluation, de la prospective et de la performance, "L'Europe de l'éducation en chiffres", 2024, 5. edizioa, <https://www.education.gouv.fr/l-europe-de-l-education-en-chiffres-2024-416032>

Espanian¹³ baino nabarmen txikiagoak direnez, zenbait ikasle-kategoria salbuetsita daude tasa desberdinetatik, hala nola Europako Esparru Ekonomikotik edo Suitzatik datozenak¹⁴. Sartzen diren kredituen mugikortasunari dagokionez, normalean nazioarteko trukeei dagokie, Erasmus + programaren esparruan ezarritakoak bezala, eta ikasleak harrera-herrialdean tasarik ordaintzetik salbuetsita egon ohi dira.

Txostenean ikus daiteke **ikasle mugikorrak erakartzen dituzten ikastaroak herrialde batetik bestera aldatzen direla**. 2021-2022an, EB-27 herrialdeen ikasleentzako erakargarritasuna desberdina da ikasketa-arloaren arabera. Frantzia, adibidez, "merkataritza, administrazioa eta zuzenbidea" titulu batera bideratutako nazioarteko mugikortasun-programetako ikasleen % 25 erakartzen du, eta natura-zientziak, informazioaren eta komunikazioaren teknologiak (IKT) eta ingeniariaritza (STEM - *Science, technology, engineering and mathematics*) % 35 dira. Beraz, Frantziak nazioarteko ikasleen ia bi heren bi ikasketa-eremu handitan ditu. Espanian, nazioarteko mugikortasuna duten ikasleek "enpresa-zientzietan, administrazioan eta zuzenbidean" matrikulatzeko joera duten arren, "gizarte-zientzietan, kazetaritza eta informazioan" eta "osasunean eta gizarte-babesean" ere matrikulatzen dira.

Azkenik, txostenak aipatzen du **ikasle mugikorren proportzioa ez dagoela beti ikasleen kopuruaren mende**. 2021ean, titulatu gehien zituzten herrialdeak (gradu eta masterrak) EBren beste herrialde batean aldi batez (kreditu-mugikortasuna) hauek izan ziren: Frantzia (68.300), Alemania (30.800), Espainia (26.400), Herbehereak (9.300) eta Italia (9.100). Gainera, lau

¹³ Eurydice, 2023, *National Student Fee and Support Systems in European Higher Education*, <https://eurydice.eacea.ec.europa.eu/countries/france/national-student-fee#tab-1>

¹⁴ Hirugarren herrialdeetako naziokoen matrikula-tasen salbuespena gai konplexuagoa eta delikatuagoa da. Ikus L. Bodelin, « Droits différenciés : profil des étudiants internationaux concernés en 2022-2023 », Note Flash du SIES, n° 02,, <https://www.enseignementsup-recherche.gouv.fr/fr/droits-differencies-profil-des-etudiants-internationaux-concernes-en-2022-2023-94590>.

herrialdek hartzen dituzte kreditu-mugikortasunean titulaturako gehienak: Espainia (35.300), Italia (24.700), Alemania (22.100) eta Frantzia (15.400), Finlandiaz gain (10.800).¹⁵

Mugikortasunaren helburua edozein dela ere (titulua edo kredituak eskuratzea), atzerrira (Europar edo Europatik kanpo) joaten diren ikasle europarren kopurua jatorrizko herrialdeko biztanleriaren tamainarekin lotuta egon ohi da, nahiz eta herrialde batzuk arau horren salbuespenak izan.¹⁶

2.2. Hezkuntzaren, goi-mailako irakaskuntzaren eta ikerketaren europar espazioa eraikitzea

Mugaz haraindiko titulu bateratuen garapena laurogeiko hamarkadaren bukaeran hasi zen Hezkuntza eta Ikerketako Europar Espazio bat eraikitzeko **prozesu zabalago** baten barruan dago. 1986ko Europako Akta Bakarra aurrerapauso handia izan zen, Europako Erkidegoaren barruan ikerketa eta garapen teknologikoko politika komun baterako oinarri juridiko espezifikoak sartu baitzuen¹⁷. Esparru juridiko horrek indartu egiten du unibertsitateen arteko lankidetzak, eta ikasleen eta ikasketen mugikortasuna sustatzen du, batez ere Ikerketarako Europako Esparru Programen eta Erasmus bezalako programen bidez. Esfortzu horiek Europar Batasunaren Funtzionamendurako Itunaren (TFUE) 179 eta 190 bitarteko artikuluetan instituzionalizatu dira.

Titulazio bateratuei dagokienez, arau komunak ezarri beharrik Lisboako Onarpen Hitzarmena (1997) onartzeraren eraman zuen. Hitzarmen hori Europako Kontseiluak eta UNESCOk egin zuten. Testu horren xedea sinatzen duten Estatuaren artean tituluak aintzatestea da, alde nabarmenak frogatu ezean.

Bolognako Adierazpena (1999) inflexio-puntu erabakigarria izan zen, hemendik 2010era Goi-mailako Hezkuntzaren Europako Esparrua sortzeko helburua finkatu baitzuen, hezkuntza-sistema batetik bestera edo herrialde batetik bestera igaro nahi duten ikasle eta akademikoen mugikortasuna ardatz hartuta. Truke horiek Europa osoan enplegarritasuna bultzatzen lagunduko lukete. Juridikoki loteslea ez bada ere, Bolognako Prozesuak, bere testu aukera

¹⁵ CE/DG EAC, 2023, *Education and Training Monitor*, EBren publikazioen bulegoa EB, Luxembourg, p. 60, <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/2d4c4524-8e68-11ee-8aa6-01aa75ed71a1/language-en>

¹⁶ Adibidez, Suediak 10,5 milioi biztanle ditu, eta 25 urtetik beherako gazteen % 29 (Frantziakoaren antzeko egoera), 14.300 gazte baino ez ditu bidaltzen mugikortasun-programetara, titulu bat lortzeko. Bulgarian, aldiz, 6,4 milioi biztanleen % 23k 25 urtetik behera ditu, baina 20.200 gazte irten ziren atzerrira titulu bat lortzeko 2021-2022 ikasturtean. Luxenburgoko kasu berezia da ikasleen mugikortasunari dagokionez. Herrialdeak ikasleen mugikortasun maila handia du; 13.300 ikasle joan ziren atzerrira 2022an titulu bat lortzera (hau da, 18 eta 24 urte bitarteko gazteen % 25). Fenomeno hori hainbat arrazoik azaltzen dute: atzerrian ikasteko tradizioak, unibertsitate kopuru mugatuak (unibertsitate nazional bakarria 2003tik) eta pizgarri-politikak (unibertsitate-ikasleek atzerrian nahitaez egin beharreko egonaldia eta finantza-laguntzak barne); honen inguruan, ikus Luxenburgoko Dukatu Handiko Gobernuaren "Aide financière de l'État - AideFi", <https://mengstudien.public.lu/fr/aides-financieres/aidefi.html>. Aldi berean, Luxenburgoko ikasleen %50ek barne-mugikortasuna dute, herrialdeko hizkuntza-aniztasunak eta Luxenburgoko Unibertsitateak egindako nazioartekotzeak erakarrira, bereziki master eta doktoregoko programetan.

¹⁷ Ikus L. JOURDAIN, "La Commission européenne et la construction d'un nouveau modèle d'intervention publique. Le cas de la politique de recherche et de développement technologique", *Revue française de science politique*, 46-3 zk., 1996, 496-520. orr.

zabalarekin, bultzada berri bat eman dio hezkuntzaren, goi-mailako irakaskuntzaren eta ikerketaren espazio europarra integratzeko helburuari. Hala, goi-mailako irakaskuntza Adierazpenean aurrez onartutako ereduaren arabera antolatu da, eta helburu hori guztiz txertatuta dago ordenamendu juridiko nazionaletan; bereziki, funtsean bi ikasturtetan oinarritutako sistema batekin: bata, lizentziaturaren aurrekoa (gutxienez hiru urteko iraupena duena, bigarren mailara iristea baldintzatzen duena eta Europako lan-merkatuan integratzeko kualifikazio egoki batera bideratzen duena), eta bestea, lizentziaturaren ondorengoa (masterrera eta/edo doktoretzara eramaten duena). Horrenbestez, Espainiako unibertsitate-sistemak aldaketa handiak izan ditu bere erakundeen metodoetan eta funtzionamenduan; Frantzian, berriz, licence-master-doctorat (LMD) sistema sartu da.

2021eko otsailaren 26an, Europar Batasuneko Kontseiluak ebazpen bat argitaratu zuen hezkuntzaren eta prestakuntzaren arloko Europako lankidetzarako esparru estrategikoari buruz¹⁸, Hezkuntzaren Europako Esparrua garatzeari begira (2021-2030). Zehazki, testu horrek hezkuntza-arloan kolektiboki lortu beharreko bost helburu zehazten ditu, eta horietako bat goi-mailako tituludunei buruzkoa da: 2030ean, 25 eta 34 urte bitarteko pertsonen gutxienez % 45ak goi-mailako hezkuntza-maila izan beharko dute. *Aurretik aipatu den bezala*, Espainiak eta Frantziak lortu zuten goi-mailako tituluen % 45ko helburua gainditzea, Iberiar Penintsulan % 52rekin eta % 51,9rekin Frantzian.¹⁹

Hezkuntza eta ikerketarako Europako esparru integratua eraikitzeak unibertsitateko ikasketan planak bateratzea eta unibertsitateen arteko lankidetzak handiagoa eskatzen du.

Testuinguru horretan, tituluen onarpena eta baterako europar titulazioen garapena Bolognako prozesuaren gai nagusi bihurtzen ari dira. Testu ugari goi-mailako irakaskuntzan dimentsio europarra txertatzearen garrantzia azpimarratu dute, hiru mailetan (gradua, masterra, doktoretza) programa bateratuak sustatzearen garrantzia, horien aplikazioa oztopa lezaketan oztopo juridikoak kentzearen garrantzia eta prestakuntzaren kalitatea bermatzearen garrantzia.

Bultzada politiko eta arauemaile hori gorabehera, titulazio bateratuen ezarpen orokorrak mugatua izaten jarraitu du 2000ko hamarkadaren amaieratik, eta Europako Hezkuntza eta Ikerketa Esparruaren garapen eraginkorra geldiarazi du. Hala ere, 2004an abiatutako *Erasmus Mundus* bezalako sistema egituratzaileen garapenak eta bilakaerak aukera berriak eskaini zituzten, bereziki, Europako esparruan baterako masterrak sortzen lagundu zutelako, baina baita hirugarren herrialdeekin ere²⁰. Tresna horrek frogatu du eraginkorra dela Europako unibertsitateen arteko harremanak sustatzeko eta ikasleen mugikortasuna sustatzeko Europa mailan. Hala ere, ez du mugaz haraindiko lankidetzarik sustatu mugaldeen unibertsitateen artean, zalantzarik gabe gutxienez hiru herrialde desberdinetako unibertsitateen arteko elkartzeko murriztailea dela eta.

Testuinguru horretan, **programen % 32k bakarrik lortzen dute titulu guztiz bateratu bat ematea.**²¹

¹⁸ Kontseiluaren ebazpena, hezkuntzaren eta prestakuntzaren arloan Europako lankidetzarako esparru strategiko bati buruzkoa, Europako Hezkuntza Esparrura eta harago begira (2021-2030), DOUE C 66, 2021/02/26. Ikus txosten honetako 3. eranskina, 73. orr.

¹⁹ Eurostat (educ_uae_enra21, edat_lfse_14, edat_lfse_03), OCDE (PISA 2022, base de datos de Eurostat [sdg_04_40]), AIE (Icils 2023).

²⁰ Ikus *beherago*.

²¹ Titulu bateratuen adibideak ikusteko, ikus txosten honetako 10. eranskineko 92. orr.

Erasmus + eta *Erasmus Mundus* programen kapitalizazioak, eta *Horizon 2020* eta gero *Horizonte Europa* bezalako programa berri eta asmo handikoak martxan jartzeak, gai honi buruzko eztabaida berri bat ekarri dute, bereziki "europar titulu"²² bat sortzeari dagokionez. Oro har, **Europar titulua titulu bateratuen bertsio orokor bat da**, mugaz haraindiko lankidetzaren eremu geografiko hertsitik harago hedatuko litzatekeena, eta Europar Batasuneko zenbait unibertsitate inplikaturako lituzke.

Beraz, titulazio bateratuen gaiak ez du mugaz haraindiko eremuan bakarrik eragiten, nahiz eta bereziki haientzat interesgarria izan.

Arlo horretako aurrerapauso nagusietako bat izan zen 2015eko maiatzean Programa Bateratuetan Kalitatearen bermerako Europar ikuspegia hartzea. Ekimen horrek, Goi-mailako Hezkuntzako ministroen laguntzarekin, ebaluazio- eta aintzatespen-esparru komun bat ezartzea ahalbidetu du, Goi-mailako Hezkuntzaren Europako Esparruko arau partekatuetan oinarrituta.²³ Irizpide nazionalen aniztasunari lotutako oztopoak kentzean, ikuspegi horrek asko erraztu du baterako titulazioak sortzea eta aitortzea, eta unibertsitateko lankidetzak sakonago eta eraginkorrago baterako bidea erraztu du. Hausnarketa horrek "ikuspegi *europarreko* erreminta-kutxa" bat sortzea eragin du, zeinak eragiketa-dimentsioa ematen dion *europar ikuspegiari*.²⁴

Aldi berean, *Erasmus* programez gain, *Horizonte 2020* programak, 2014tik 2020ra tartekoak, goi-mailako irakaskuntzaren, ikerketaren eta berrikuntzaren arteko loturak estutzea ahalbidetu du. Nazioz gaindiko unibertsitate-sareak eta ikerketa-dimentsio handiko baterako programak sortzen lagundu duenez, *Horizonte 2020* programak ingurune konplexu eta diziplinartekoetan lan egiteko gai diren tituludunen belaunaldi berri bat sortzen lagundu du. Dinamika hau *Horizonte Europa*-rekin jarraitu du eta harekin areagotu da, 2021ean martxan jarria. Aurrekontu handiagoarekin eta asmo handiko helburuekin, programa honek unibertsitateak animatzen ditu titulazio bateratuak diseinatzera, ikerkuntza-moduluak, praktikak eta lankidetzak-proiektuak barne, egungo erronka sozial eta ekonomiko handietarako ikasleak hobeto prestatzeko.

Plan horiek sei proiektu piloturi ematen diete laguntza eta finantzaketa, eta horietan EB osoko goi-mailako irakaskuntzako 140 erakunde baino gehiagok hartzen dute parte. Arlo horretako ekimen enblematikoa **Europako Unibertsitateen** ekimena da, 2018an abiarazia, eta etapa berri bat markatzen du goi-mailako hezkuntza European integratzeko bidean. Horren helburua da erakunde nazioz gaindiko itunen bidez benetako "**Europako campusak**" sortzea, gaitzaren, diziplina anitzekoetan edo geografikoetan oinarrituta, eta dagoen lankidetzan oinarrituta.

Nahiz eta Frantzia izan ekimen honen arduraduna, Europako araudi baten barruan kokatzen da, Europako Hezkuntza Espazioaren (EEE) eta Europako Ikerketa Espazioaren (EEI) bidegurutzean.

Goi-mailako Hezkuntzako Europar Espazioari ere dago lotuta (Bolognako prozesua). Gaur

²² Ikus *beherago*.

²³ <https://www.eqar.eu/kb/joint-programmes/>

²⁴ <https://www.impea.eu/>

egun, goi-mailako ikasketen europar erakundeen % 10 baino gehiago daude europar unibertsitateen arteko 64 aliantzatan.²⁵

Aliantza horiek gobernantza-eredu berritzaileekin esperimentatzen ari dira, baliabideak bateratuz eta titulazio bateratuak lortzeko ibilbide integratuak eskainiz.

Hala, titulazio bateratua "**Europako unibertsitateetarako estrategia berriaren**" tresna eta ikur nagusi bihurtu da. Estrategia hori 2022an jarri zen abian, eta mugikortasun handiagoan, inklusio handiagoan eta Europako esparruan partekatutako bikaintasunean oinarritzen da.²⁶

Lehen balantze bat egin zen 2024 bukaeran Frantziako Senatuko txosten batean, guztiz positiboa²⁷. Txostengileek erakutsi dute Europako aliantzek eragin eraldatzailea dutela haien parte diren erakundeetan. Instituzioen internazionalizazioa eta europeizazioa indartzen dute: nazioarteko dimentsioa duten formakuntza bateratuen eskaintza handitzea (formakuntza bateratuak / partekatuak, titulazio bateratuak, etab.); formazio berritzaileak garatzea, bereziki urrutitik; mugikortasuna handitzea, eta abar.

Aliantzek dituzten tresnak garatzeko, Europako Batzordeak zenbait **proiektu pilotu** jarri ditu abian:

- Bata, unibertsitate-aliantzatarako estatutu juridikoa sortzeari buruzkoa, hainbat esparrutan batera jarduteko aukera emango diena;
- Bestea, titulu bateratuentzako diplomaren europar etiketa bat garatzearen inguruan, hurrengo helburuekin:
 - o Etiketa bat sortzeko batera sortutako europar irizpideak egokiak diren aztertzea eta probatzea,
 - o Europako titulazio-etiketa horren erakargarritasuna eta eragin potentziala maximizatzeko proposatutako irizpide multzoa optimizatzea eta gomendatzea,
 - o titulazio bateratuak garatu eta ezartzea errazteko proposamenak egitea, herrialde, eskualde eta/edo erakunde mailako agintari eskudunekin lankidetzan, Bolognako prozesuarekin bat etorritik.

Euroeskualdeko hainbat unibertsitatek hartzen dute parte proiektu pilotu horietan, haien itunen bitartez:

²⁵ 2024a, 52. Informazio-dokumentuan erabilitako (2024-2025) Karine DANIEL eta Ronan LE GLEUT-en zenbaketa, 2024ko urriaren 17an aurkeztua, *europar unibertsitateen inguruan*.

²⁶ Estrategiari buruz, ikus Batzordeak Europako Parlamentuari, Kontseiluari, Europako Ekonomia eta Gizarte Komiteari eta Eskualdeetako Komiteari egindako komunikazioa, unibertsitateetarako Europako estrategia bati buruzkoa (COM/2022/16 azkena).

²⁷ Ikus aipaturiko Senatuaren txostena.

- **UNITA**ren kasua, esaterako, unibertsitate-lankidetzaren instituzionalizatuaren eredia probatzeko hautatutako proiektua: aliantzak Interes Ekonomikoko Europako Taldearen estatutuarekin esperimentatzen du, eta, aldi berean, Interes Akademikoko Europako Talde bat garatzea planteatzen da;
- Horixe da, halaber, **Europako Titulazio Etiketaren Laborategi Instituzionalaren (EDLab)** kasua: ARQUS, ENLIGHT, EUTOPIA eta SEA-EU erakundeek garatu dute proiektua, Europako eta nazioarteko titulazio-programa bateratuak eta Europako titulazio-etiketa probatzeko, Espainia, Frantzia, Italia eta Portugal ardatz hartuta.

2.3. Ko-diplomen eta titulu bateratuen balioa Akitania Berria, Euskadi eta Nafarroako Euroeskualdean eta mugaz harandiko eremuan

Duela zenbait hamarkadatik hona, Frantziaren eta Espainiaren arteko unibertsitate-harremanen ezaugarri nagusia lankidetzaren indartzeko borondate politiko argia da, batez ere tituluak elkarri aitortuz eta elkarrekin ikastaroak eginez. Testuinguru horretan, Akitania Berria, Euskadi eta Nafarroako Euroeskualdea (NAEN) mugaz gaindiko unibertsitate-lankidetzarako laborategi gisa sortu da. Lurralde hori aberatsa da kultura-, hizkuntza- eta erakunde-aniztasunari dagokionez, eta Europako integrazio akademikoaren laborategi esperimental bihurtu da, unibertsitate-eskaintza bereziki trinko eta osagarri batean oinarrituta. Goi-mailako 25 ikastetxe daude hiru lurraldeetan banatuta, horien artean 11 unibertsitate eta 29 campus desberdin²⁸. Euroeskualdeak prestakuntza eta ikerketarako aukera zabala eskaintzen du. Aniztasun horri esker, premia akademiko eta profesional ugari erantzun dakieke, eta, aldi berean, gaitasunak eta ezagutzak bateratzea errazten da.

Aldi berean, garrantzitsua da konturatzeko Europako unibertsitate-itunen ekimen horrek unibertsitateak lurralde mailan duen ikusgarritasuna indartzen ere laguntzen duela.

Gaur egun, Frantziako erakunde gehienentzat, ekosistemak zutabe baliotsua dira aliantzak eraiki eta garatzeko.

Oro har, badirudi aliantzek beren lurraldeak inplikatu dituztela (tokiko agintariak, eragile sozioekonomikoak, herritarrak, bigarren hezkuntzako ikasleak, etab.) proiektuen sortze-fasetik, bereziki tokiko nortasun sendoa duten proiektuetatik.

Horrela, aliantzak erakunde parte-hartzaileen ekosisteman oinarritzen dira, eta hura garatzen laguntzen dute.

²⁸ Txosten honetako 11. eranskina, 96. orr.

Horrek azaltzen du zergatik garatu dituzten unibertsitate-aliantza tematikoek lurralde-proiektu espezifiko batzuk Europako Unibertsitate Ekimenaren esparruan. UNITA aliantzak, adibidez, **landa-mugikortasunean** jarri du arreta, eta udako praktikak eta lan-esperientzia eskaini dizkie ikasleei beren unibertsitate kideen inguruko eremuetan. Era berean, **hiriek eta eskualdeek** zeregin nagusia betetzen dute maiz eskualde- eta toki-akademietan, aliantzetako bazkide elkartu gisa: hezkuntzan eta ikerketan erantzun beharreko gizarte-erronkak identifikatzen dituzte.

Eskualdeetan interesa duten alderdiak Europaz haraindiko lankidetzak berriak sustatzen dituzten egituren bidez konektatzen dira, hala nola ENLIGHT Europako *Elkarrizketaren ekitaldien* bidez.

Lurraldeen, tokiko eragileen eta Europako eragileen arteko loturak "katalizatzen" dituzten tresnak dira aliantzak; izan ere, komunitate akademikoari ez ezik, lurralde horietako eragileei ere eskaintzen zaizkien aukera-sorta aberasten du ekimenak.

Testuinguru horretan, NAEN²⁹ Euroeskualdeko AECTak Plan Estrategiko bat onartu du 2021-2027 aldirako. Plan horren 2.6 helburua da "goi-mailako irakaskuntzako eta irakaskuntza profesionaleko eragileen arteko lankidetzak eta kooperazioa indartzea, lurraldearen errealitatea islatuko duen eta ezagutzaren sorrera sustatuko duen mugaz gaindiko hezkuntza-sistema bat garatzeko". Testuinguru horretan, AECTa unibertsitate-bikaintasuna eta lurralde-koheretza konbinatzeko beharrean oinarritzen da, ikerketaren, berrikuntzaren eta prestakuntzaren arteko *continuum* bat sortzeko, bereziki lurralde bakoitzeko espezializazio adimenduneko estrategien bidez. Euroeskualdearen barruan, unibertsitateen arteko lankidetzak enblematikoa da horri dagokionez. Mugaz haraindiko eremu integratuenetan, truke ekonomikoak nahiz akademikoak elkarren mende daude. Hartara, espezializazio ekonomikoak eta teknologikoak, epe luzera, mugaz alde batera utzi litzakete, baterako prestakuntzaren eskaintza sistematikoagoari esker eta mugaz gaindiko testuinguruan ikerketa-proiektuak modu sistematikoagoan egiteari esker.

Ekintza-ildo hori garatzeko, Euroeskualdeak, 2022an, unibertsitate-lankidetzarako estrategia espezifiko eta asmo handikoa onartu zuen, "Euroeskualdeko unibertsitate-sistema integratuago" bat garatzen laguntzeko, ikasleen eta irakasleen mugikortasuna sustatuz, titulazio bikoitzen eskaera bultzatuz eta ko-diplomak sustatuz. Aitortutako helburuen artean, prestakuntza-ibilbide bateratuak garatzea eta mugikortasunari laguntzeko sistemak harmonizatzea daude, estrategiaren 3.2 atalean sartzen direnak: "Euroeskualdeko komunitate akademikoak lankidetzan garatutako prestakuntza eta ikerketa proiektu berriak sustatzea"³⁰. Hala, AECTak ekintza bateratuak babesteko, finantzatzeko eta laguntzeko mekanismoak jar ditzake martxan, baina baita sare bat sortu eta lankidetzak-proiektuak eta -ekimenak ikusgai jarri ere.

Euroeskualdeen Unibertsitate Eremuan Titulazio Bikoitzak eta Baterako Titulazioak sortzea oso garrantzitsua dela ikusi da, eta horrek azaltzen du zergatik orokortu diren erabat estrategian. Akitania Berriko, Euskadiko eta Nafarroako unibertsitateen arteko lankidetzak-sareak argi eta garbi identifikatzen dute premia hori. Horietako batzuek mugaz haraindiko ko-diplomazioari buruzko hausnarketa beren lankidetzaren ardatz estrategiko garrantzitsu bihurtu dute. Identifikatu diren arazoak eta praktika direla-eta, mugaz haraindiko sare horiek bereziki azpimarratu dute beharrezkoa dela programa bateratuak eraikitzea, unibertsitateek titulazio bikoitzak edo baterako titulazioak eman ahal izan ditzaten.

²⁹ https://www.euroregion-naen.eu/wp-content/uploads/2019/12/PS_FRA_site_.pdf

³⁰ https://www.euroregion-naen.eu/wp-content/uploads/2022/03/NAEN_2021_Coop_Univ_A4_FR_DOUBLES.pdf

TITULU BATERATUEN BEHARRA AGERIAN UTZI DUTEN
EUROESKUALDEKO EDO MUGAZ HARAINDIKO UNIBERTSITATEEN
KOMUNITATEEN BILEREN ADIBIDEAK

NAEN Euroeskualdeak 2022an Donostian eta 2024ko otsailean Biarritzen antolatutako mugaz haraindiko unibertsitate-topaketek sinergia berriak garatzeko eta proiektu berritzaileak aurkezteko mundu akademikoko eragile nagusiak bildu zituzten. Ondorioz, unibertsitateetako errektoreek eta presidenteez azpimarratu zuten beharrezkoa dela titulazio bateratuen praktika indartzeko ekimenak berrabiaraztea, unibertsitate-arte lankidetzaren arrakastaren sinboloak baitira.

Halaber, Euroeskualdeak mugaz haraindiko unibertsitateen arteko itunak sortzeko saio bat antolatu zuen. Bertara hurbildu ziren Europako zein tokiko adituak eta erakundeen ordezkariak, Baionako hirugarren mugaz haraindiko udako eskolan, 2024ko uztailean. Ekitaldian, aliantza horiek lurralde-garapenaren motor gisa duten zeregina nabarmendu zen, bai eta mugaz haraindiko titulu bateratuak unibertsitate-lankidetzaren eredu integratua indartzeko egiten duen ekarpena ere.

Aldi berean, Euskampus Fundazioak³¹ betekizun nagusia du Akitania Berriko eta Euskal Herriko mugaz haraindiko unibertsitateen arteko lankidetzan. Gradu eta masterreko unibertsitateen arteko sei diploma bikoitz edo gradu- eta master-titulu³² sortzea ekarri duten esperientzia arrakastatsuetan oinarrituta, Fundazioak aldizka azpimarratzen du arlo horretan ahaleginak egiten jarraitzeko beharra.

Euro-Institut Pyrène³³ delakoak ere, UPPAk, UPNAk eta EHUK bultzatutako mugaz haraindiko lankidetzarako unibertsitate-erakundea, 2024ean sortua, sartu du haren aztergaietan unibertsitateko ikastaroak tokiko eragileen beharretara egokitu beharra. Akitania Berria, Euskadi eta Nafarroa Euroeskualdean mugaz haraindiko lankidetzarako nola prestatu aztertzeko 2024ko azaroaren 25ean Donostian egin zen jardunaldi batean, agerian geratu zen mugaz gaindiko ko-diplomak tresna bat zirela unibertsitate-ikastaroen integrazioa errazteko.

GIZARTE ZIBILAREN ERAKUNDE ORDEZKARIEN TITULU
BATERATUEN BEHARRAREN INGURUKO JARRERAREN
ADIBIDEAK

³¹ Euskampus Euskal Herriko Unibertsitatearen (EHU), Bordeleko Unibertsitatearen, Tecnaliaren eta Donostia International Physics Center (DIPC) delakoaren arteko aliantza estrategiaren emaitza da. Ikerlariak, diziplinak eta erakundeak elkarlotzea du helburu, baterako sorkuntza eta diziplinaz gaindiko lankidetzaren sustatzea. Fundazioak eragin handiko lankidetzaren programak sustatzen ditu, hala nola EHUBAQ nazioarteko bikaintasuneko mugaz haraindiko campusaren garapen-plana, zeinaren helburua baita esparru akademiko partekatu bat sortzea, ikasleen eta ikertzaileen mugikortasuna sustatzea, baterako prestakuntzarako aukerak garatzea eta eskualdearen nazioarteko profila areagotzea: <https://www.euskampus.eus/fr>.

³² Ekimen horiek oso berritzaileak dira, eta oraindik ez dituzte sortu titulazio bateratuak, *terminoaren adiera hertsian*; gaur egun, titulazio bikoitzak lortzeko *programa bateratuak* dira.

³³ <https://www.univ-pau.fr/fr/actualites/lancement-projet-institut-cooperation-transfrontaliere.html>

2003. urteaz geroztik, Euskal Autonomia Erkidegoko Garapen Kontseilua, Pirinio Atlantikoak eskualdeko gizarte zibila ordezkatzeko duen erakundea, unibertsitate-lankidetzaren alde agertu da, ondoko estatuan emandako tituluak aitortzea eta mugaz gaindiko baterako titulazioak sortzea errazteko.³⁴

Nouvelle-Akitaniako CESER mugaz haraindiko diplomak sortzearen alde agertu da, eta beste mugetan egindako esperientzietan oinarritu daitezela eskatu du, bereziki Frantzia eta Alemanian.³⁵

La Sociedad de Estudios Vascos-Eusko Ikaskuntzak behar hori nabarmendu du bere "Sistema educativo: trabajando el futuro en común" proiektuaren esparruan ("Hezkuntza sistema: etorkizun komunaren alde lanean"). Euskal lurraldeak batuko dituen "hezkuntza-sistema" bat eraikitzeke aukerari buruzko hausnarketak lehen mailako garapenerako eremu estrategiko gisa identifikatu du mugaz haraindiko titulu bateratua³⁶.

Gizarte zibileko beste erakunde batzuek ere, *Udako Euskal Unibertsitatea esaterako*, euskal mugaz haraindiko eremuan prestakuntza bateratua ematearen garrantzia nabarmendu dute.

Elkartrukeen eta ekimen berritzaileen tradizioarekin, NAEN Euroeskualdea mugaz haraindiko unibertsitate-lankidetzarako esparru bakar eta dinamikoa da gaur egun, eta, beraz, **titulu bateratuentzat proba-eremu pribilegiatua** eskaintzen du, unibertsitateak, tokiko agintariak eta eragile sozioekonomikoak mugiaraziz eremu horretako proiektu egituratzaileen inguruan.

Hala, titulu bateratua goi-mailako hezkuntzako Euroeskualdeko estrategiaren tresna gisa eta mugaz haraindiko eremuan unibertsitateak bateratzeko palanka gisa ageri da.

3. AZTERLANAK PLANTEATUTAKO GAIK ETA TXOSTENAREN ANTOLAKETA

³⁴ Ikus Conseil de développement du Pays Basque, "Les coopérations transfrontalières en Pays Basque", Administrazio Kontseiluak onartutako txostena, 2003ko abenduaren 15ean, 32-35. orr.; "Révélons le territoire transfrontalier!", EA Eren mugaz haraindiko lankidetzaren aldeko ekarpena, 2019ko urriaren 10ean Administrazio Kontseiluak onetsia, 16. orr.

³⁵ CESER Nouvelle-Aquitaine, *La mobilité transfrontalière en lien avec la formation et l'emploi*, 2020ko abuztua, Préconisation 7.4, p.72.

³⁶ <https://www.eusko-ikaskuntza.eus/eu/proiektuak/hezkuntza-sistema-etorkizuna-elkarrekin-lantzen/pr-72/>

Euskal Herriaren eta Aragoiren arteko mugaz gaindiko eremuan titulazio bateratu franko-espainiarrak ezartzeko aukeren azterketak agerian uzten ditu unibertsitate-irakaskuntzen integrazio-logikari lotutako arazoak, eta horrek hainbat herrialdetako goi-mailako irakaskuntzako erakundeen arteko lankidetzak estua eskatzen du. Integrazio horrek hainbat zailtasun nagusi ditu.

2024ko urriaren 17ko Frantziako Senatuaren informazio-txosten batek, “*Las universidades europeas: hacia el Acto IP*” izenekoa, Europar titulazio bateratuak orokortzeko zailtasun nagusiak aipatzen ditu³⁷. Oro har, txostengileek nahiko balantze negatiboa egin dute, *Erasmus Mundus* bezalako unibertsitate-lankidetzako programek emandako bultzada gorabehera: “*Erakundeek uko egiten diote programa horiek [bateratuak] garatzeari eta, bereziki, titulazio bateratuak garatzeari, araudi nazionalen konplexutasuna eta herrialdeen arteko aplikazio-desberdintasunak direla eta. Hala, unibertsitateek gero eta programa bateratu gehiago garatzen dituzten arren, horietako gutxi batzuek bakarrik bideratzen dute titulazio bateratua*”.

Bai Senatuaren txostenak, bai azterlan honetarako egin diren tokian tokiko inkestek, behin eta berriro agertzen diren zailtasun batzuk adierazten dituzte. Zehazki, unibertsitate-karrerak lantzeko, kalifikatzeko eta ebaluatzeko prozeduretan esparru juridiko argi eta bateraturik ez egoteak eta legedi nazionalen lehentasuna izateak oztopatu egin dute, eta oraindik ere oztopatzen dute, baterako titulazioak orokorki ezartzeko unibertsitateen arteko lankidetzarako esparru komuna ezartzea. Titulazio bateratuak ezartzeko tresna-kutxarik gabe, Frantziako unibertsitate bakoitzak bere arauak garatzeko joera du, lege-testuen askotariko interpretazioetan oinarrituta, eta horiek nahiko eskasak dira esparru horretan. Espainian, beste era batekoa da zailtasuna, unibertsitate-sistema deszentralizatuak autonomia handia ematen baitie autonomia-erkidego bakoitzeko unibertsitateei, eta horrek graduazio-moduen askotariko praktikak eta ikuskerak sorrarazten ditu unibertsitate bakoitzaren barruan.

Beraz, txosten honen helburua titulazio bateratu bat ezartzeko lege-ahalmenak ezagutzea da, eta aurkaratzen dituen unibertsitateko araudiak, praktikak eta kulturak gainditzen saiatzea.

Beraz, txosten honen helburua titulazio bateratu bat ezartzeko lege-ahalmenak ezagutzea da, eta aurkaratzen dituen unibertsitateko araudiak, praktikak eta kulturak gainditzen saiatzea.

Lehen urratsa **aplikatzeko esparru juridikoa zehaztean datza (I. atala)**. Jarraian, Euroeskualdean titulazio bateratuak sortzeko **zailtasunak** identifikatu behar dira, juridikoak edo bestelakoak (**II. zatia**). Haien gainditzen saiatzeko, hainbat **gomendio (III. zatia)** egin behar dira.

Azterlan hau betetzeko, txostenaren bukaeran bibliografia labur bat eta gaia ulertzeko dokumentu baliagarriak bildu ditugu.

³⁷ 52. informazio-dokumentua (2024-2025) Karine DANIEL eta Ronan LE GLEUT-ena, 2024ko urriaren 17an aurkeztua, *europar unibertsitateen inguruan*.

1. ATALA. ESPARRU JURIDIKOA

Zati honen helburua baterako titulazioen gaia zein esparru juridikotan kokatzen den azaltzea da. Esparru horrek jatorri europarra (1) zein naziokoa du (2). Arreta merezi dute, baita ere, Euroeskualdeko arloko araudi zehatzek (3).

1. EUROPAKO ESPARRU JURIDIKOA

Legediaren egungo egoeran, ikasle mugikorrek zenbait prerrogatiba dituzte (1.1) eta beren titulua(k) aitortzeko eska dezakete (1.2). Europar diploma bateratu bat garatzearen inguruko eztabaidak europar sistema osatzen lagundu dezake (1.3).

1.1. Ikasleen eskubideak mugikortasunean

EBko beste herrialde batean ikasi nahi duen edozein ikaslek edo praktiketan dagoen pertsonak egin beharreko lehenengo galdera da ea benetan eskubidea duen beste Estatu kide bateko herritar gisa ikasteko. EBko legeria argia da: EBko ikasleek Estatu kide guztietan dute zirkulatzeko askatasuna³⁸. Ezin zaie ukatu EBko beste Estatu kide batean hezkuntza edo prestakuntza jasotzea, beren nazionalitatea dela-eta.

Ikasleen zirkulazio librea ezartzeko arrazoiak denboran zehar eboluzionatu dute. Hasiera batean, Batasunak hezkuntzaren arloan zituen eskumenak, prestakuntzan mugikortasuna sustatzea barne, mugatuak ziren, Erromako Itunak lanbide-heziketara mugatzen baitzituen. Hezkuntzarako sarbidean izandako banakako diskriminazio-kasuen aurrean, Justizia Auzitegiak onartu egin zuen Tratatuaren aplikazio-eremuan sartzeko baldintzak³⁹, goi-mailako irakaskuntza barne⁴⁰. Orduan, Europar Batasunaren esku utzi zen Estatu kideen arteko lankidetzaren sustatzea, hezkuntzaren arloan batetik, eta ikasleen eta irakasleen mugikortasuna, bestetik. Maastrichteko Itunean sartutako EBko herritartasun-kontzeptuak aukera ematen zien Estatu kide zirkular bateko herritar guztiei Batasuneko edozein tokitan bizitzeko.

Beraz, ikasleek eta haien senideek eskubidea dute EB barruan bizi eta mugitzeko, batasuneko hiritarrak izanik⁴¹. Bizileku-eskubidea 3 hilabetekoa da ikasleak baliozko nortasun-agiria edo pasaporte badu; epe hori luzeagoa da ikasleak baldintza jakin batzuk betetzen baditu: harrerako

³⁸ Ikus txosten honetako 1. eranskina, 70. orr.

³⁹ CJCE, 1985eko otsailaren 13a, *Gravier*, 293/83, erreg. 1985, orr. 00593.

⁴⁰ CJCE, 1988ko otsailaren 12a, *Blaizot*, 24/86, erreg. 1988, orr. 00379.

⁴¹ Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2004/38/EE Zuzentaraua, 2004ko apirilaren 29koa, Batasuneko herritarrek eta haien senideek Estatu kideetako lurraldean askatasunez zirkulatzeko eta bizilekua hartzeko duten eskubideari buruzkoa (EO L 229, 2004ko ekainaren 29koa, 35. or.).

Estatu kideak baimendutako edo finantzatutako zentro pribatu edo publiko batean matrikulatuta egotea, han ikasteko helburu nagusiarekin; harrerako Estatu kidean gaixotasun-aseguru osoa izatea eta agintari nazional eskudunari araudi nazionalaren arabera informazioa ematea; harrerako Estatu kideko gizarte-laguntzako sistemarentzat zama ez bihurtzeko adina baliabide izatea.

Estatu kidearen arabera, ikasleak agintarien aurrean erregistratu behar dezake. EBko beste edozein herritarrek bezala, harrerako Estatu kidean bost urtez etenik gabe legez bizi izan den ikasle batek eskubidea du estatu horretan etengabe bizitzeko eta bertako ikasleen tratua jasotzeko.

Atzerrira ikastera edo lanbide-heziketa jasotzera joaten diren ikasleek harrera-herrialdeko hizkuntza badakitela frogatu behar izaten dute, eta unibertsitatean edo goi-mailako irakaskuntza-zentro batean onartuak izateko azterketa bat gainditzea eska dakieke. Estatu kide batek eskubidea badu hizkuntza-jakintza maila zehatz bat eskatzeko, baldintzak eman behar dira. Hau da, ikasleak demostratu behar duen hizkuntza-maila helburu hori lortzeko bezainbestekoa izan behar da, ez gehiago.

Tasa akademikoak kobratzea ala ez kide batetik bestera aldatzen da. Baina kobratu ala ez kobratu, EBko beste Estatu kide bateko ikasleek bertako ikasleen eskubide eta betebeharrak berberak dituzte, bai kobratutako tasak ordaintzeko, bai ikasi behar duten Estatu kideko mailegu edo beka baten onuradun izateko⁴².

Horrek esan nahi du tasa akademikoak maila berekoak izan beharko direla EBko ikasle guztientzat.

Esparru juridikoa zabala bada ere, ikasleen mugikortasuna sustatze aldera⁴³, oraindik ere arazo zehatz asko ari dira sortzen. Hori dela eta, 2001ean, Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren gomendio batek⁴⁴ Estatu kideei eskatu zien mugikortasunerako oztupo horiek ken zitzatela, bereziki ikasleei erraztasunak emanaz beren jatorrizko herrialdeko beka eta laguntza nazionalak lortzeko atzerrian ikasten ari direnean; azter zezatela ikasle mugikorrek zer neurritan balia zitzaketen harrera-herrialdean ikasleei eskainitako laguntzak, eta erraztu zezatela jatorriko Estatu kidean atzerrian egindako ikasketa-aldien aintzatespen akademikoa. 2006ko beste gomendio batek⁴⁵ Estatu kideei mugikortasunerako kalitatearen inguruko gutun bat hartzera bultzatzen ditu.

1.2. Tituluen aintzatespena

⁴² Hezkuntzara iristeko baldintzetako bat matrikula-gastu horiek estaltzeko mailegu/beka bat delako gertatzen da hori. Horrenbestez, atzerrian ikasten ari diren ikasleei finantza-laguntza hori eskuratzea galarazteak nazionalitatean oinarritutako bereizkeria eragingo luke, eta hori Tratatuak ezarritako bereizkeria horren debekuaren aurkakoa izango litzateke.

⁴³ Erasmus ikasleen eskubideei buruz, ikus txosten honen 2. Eranskineko 72. puntua.

⁴⁴ Kontseiluaren Gomendioa, 2025eko maiatzaren 12koa, goi-mailako hezkuntzaren kalitatea eta aintzatespena bermatzen duena, C/2025/3006, 2025eko maiatzaren 28ko DOUE, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FR/TXT/PDF/?uri=OJ:C_202503006.

⁴⁵ Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren Gomendioa, hezkuntza eta prestakuntzarako Erkidegoko nazioz gaindiko mugikortasunari buruzkoa: Mugikortasunerako Kalitatearen Europako Gutuna (2006/961/CE).

Titulazio bateratuak ezartzeko orduan, funtsezkoa da horiek akademikoki aintzat hartzea. Ikasle batek atzerrian ikasketak arrakastaz burutu dituenean, eskubidea du ikasi duen unibertsitatearen ziurtagiriren bat jasotzeko, dela diploma bat, dela ziurtagiri bat, dela egindako ikasketen frogagiri bat. Hurrengo urratsa dokumentu horren aintzatespena lortzea litzateke, bai jatorrizko herrialdera itzultzean, edo beste Estatu kide batean. Urrats hau ezinbestekoa bada ere, zailtasunez beteta dago. EBko herrialde bakoitzak bere hezkuntza-sistema du, eta, beraz, aniztasun handia dago ematen diren ikasgaietan eta ematen diren tituluetan.

EB osoan, batak bestearen titulua aintzatesteko sistema bat dago, lanbide batean jardun ahal izateko⁴⁶. “Lanbide arautu” deritzenei aplikatzen zaie, hau da, harrerako Estatu kidean horretan jarduteko ziurtagiri profesional espezifikoak behar dituztenak. Estatu kide batean lanbide batean aritzeko behar bezala kualifikatuta dauden eta lanbide horretan beste Estatu kide batean aritu nahi duten herritarrei ere aplikatzen zaie. Hala ere, lanbide bat araututzat jotzea edo ez, herritarrak bere lanbidean jardun nahi duen Estatu kideko legediaren baitan egongo da.⁴⁷

Atzerrian lortutako tituluen eta egindako ikasketa-aldien **onarpen akademikoa** (ondorengo ikasketetarako aintzatespena) ere baliagarria izan daiteke arautu gabeko lanbide batean lan bila ari direnentzat. Enplegu-emaileek hautagaiak lortutako atzerriko kualifikazioaren balioa ulertzen lagundu ahal die horrek. Hezkuntza-sistemen aniztasuna dela eta, herrialde batean lortutako titulu bat beste batean emandako beste baten baliokidea den zehaztea eragiketa geldoa eta polemikoa izan daiteke. Horrek azaltzen du zergatik Europako Batzordeak ikasleengandik jasotzen dituen gutun, kexa eta eskaera asko aintzatespen akademikoari buruzkoak diren, nahiz eta, gehienetan, mugikortasunaren osteko aintzatespena oztoporik gabe egiten den.

Estatu kideen eskumena da aintzatespen akademikoa, baina EBko legediaren arabera gauzatu behar dute. Horrela, Estatu kideek titulu bat aitortzeari uko egiten diotenean, ezin dute nazionalitate arrazoiengatik diskriminatu, ezta hiritar baten zirkulazio askatasuna eragotzi ere. Ikasleen mugikortasunari buruzko 2001eko Gomendio batean, besteak beste, Estatu kideei eskatzen zitzaie neurri egokiak har zitzatela bermatzeko aitorpen akademikoaren arduraren erabakiak zentzuzko epean hartzen direla, arrazoituta daudela eta errekurso administratibo eta/edo judiziala jar zezaketela⁴⁸. Aldi berean, Itunak EBren ekintza esplizituki irekitzen du, ikasle eta irakasleen mugikortasuna sustatzeko ez ezik, tituluen eta ikastaldien aintzatespen akademikoa bultzatzeko ere.⁴⁹

Testuinguru horretan, Europar Batzordeak etekin akademikoa hobetzera zuzendutako hainbat erreminta jarri ditu martxan. Europako Hezkuntzari buruzko Informazio Sarea (NARIC) arduratzen da atzerrian lortutako kualifikazioen aintzatespenari buruzko informazioa emateaz. Estatu kide guztietako NARIC zentroek aholkularitza eta informazio baimendua eskain diezaiekete ikasleei, goi-mailako irakaskuntzako erakundeei eta enplegu-emaileei. Jakina, goi-mailako irakaskuntza-erakundeak oso autonomoak dira, eta beren erabakiak hartzen dituzte atzerriko ikasleak onartzeari buruz eta atzerrian egindako ikasketetan oinarritutako ikasketa-planaren zati jakin batzuei salbuespenak emateari buruz. Hala ere, NARICek hezkuntza-sistemei eta atzerriko prestakuntzei buruzko aholkularitza eta informazioa eman dezakete, alde aurretik eskatuz gero.⁵⁰

⁴⁶ Europar Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2005/36/CE Zuzentaraua, 2025eko irailaren 7koa, gaitasun profesionalak onestearen ingurukoa, DOUE L 255, 2005eko irailaren 30ekoa, 22. orr.

⁴⁷ https://www.ec.europa.eu/internal_market/qualifications/regprof/index.cfm?fuseaction=home.home

⁴⁸ Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren Gomendia, 2001eko uztailaren 10ekoa, ikasleen, prestatzen ari diren pertsonen, boluntarioen, irakasleen eta prestatzaileen mugikortasunari buruzkoa (2001/613/EE), DO L 215, 2001eko abuztuaren 9koa, 30. orr.

⁴⁹ TFUE-ren 165. artikulua.

⁵⁰ www.enic-naric.net/

Batzordeak EB mailan erabiltzeko zenbait tresna ere garatu ditu, guztiak ere, modu batean edo bestean, Europako beste herrialde batean ematen den hezkuntza desmitifikatzera eta aintzatestera bideratuak:

- **Kualifikazioen Europako Esparrua:** herrialde desberdinek emandako kualifikazioen eta erreferentziazko Europako esparru komun baten arteko korrelazioa ezartzen du. Ideia nagusia da herrialde desberdinen kualifikazioak elkarrekin alderatu ahal izatea.
- **Tituluaren gehigarria:** ziurtagiri edo diploma bati erantsitako dokumentua da, egindako ikasketen edukia eta maila deskribatzen dituena. Jakina, titulu bat ematen duen erakundeak erabaki dezake tituluaren gehigarri bat duen ala ez, nahiz eta Europako Batzordeak biziki gomendatzen duen hori egitea, eta 2003an Bolognako prozesuan parte hartzen duten herrialdeetako goi-mailako hezkuntzako ministroek erabaki zuten titulua ematen zaien ikasle guztiek doan jaso beharko luketela tituluaren gehigarria Europako hezkuntza komun batean.⁵¹
- **Goi-mailako irakaskuntzarako kredituen transferentzia-sistema:** ikasleei goi-mailako irakaskuntzarako ikaskuntza-kredituak metatzeko aukera ematen die, ikasturte jakin bateko ikaskuntzaren emaitzetan eta lan-kargan oinarrituta. Estatu kide gehienek ECTS kredituak goi-mailako irakaskuntzari buruzko legedi nazionalean sartu dituzte graduako eta graduondoko ikasketa-programetarako (lizentziatura/masterra).

Tresna horiek guztiek titulu baten kualifikazioa ulertzen lagun diezaiekete EBko beste herrialde batzuetako unibertsitateei edo enplegatzaileei.

Urteetan zehar, lanbide-kualifikazioen aitortzearen oinarritutako hainbat gai iritsi dira Justizia Auzitegira, EBko herritarren onarpen akademikoari eta zirkulazio askearen printzipioari erreferentzia eginez. Hortik, bi ondorio atera ditzakegu, are zehatzago:

- Beste Estatu kide batean lortutako tituluak aitortzeko egintzagatik gehiegizko tasak ezartzea bateraezina da EBko legeriarekin⁵²;
- Baliokidetasun akademikoa langileen onespren profesionalarekin batera joan behar du⁵³;
- Titulua eman zuen Estatu kideari dagokio irakaskuntzaren kalitatea ebaluatzea, eta horrek beste edozein Estatu kide behartzen du titulu hori aitortzera, titularra lanbide erregulatu batean sartu ahal izateko⁵⁴;
- Titulua eman zuen Estatu kideari dagokio irakaskuntzaren kalitatea ebaluatzea (“Dr” gisa), eta horrek beste edozein Estatu kide behartzen du titulu hori aitortzera, titularra lanbide erregulatu batean sartu ahal izateko. Halere, baimena emateko prozedura bidezkoa eta proportzionatua izan behar da⁵⁵.

⁵¹ Berlingo prentsa-adierazpena:

http://www.ond.vlaanderen.be/hoge_ronderwijs/bologna/documents/MDC/Berlin_Communique1.pdf

⁵² 2008ko urriaren 23ko Justizia Auzitegiko Ebazpena, *Batzordea/Espainiako Erresuma*, C-286/06 gaia, Reg. 2008, orr. I-08025. 2008ko azaroaren 13ko Lehen Instantziako Auzitegiaren Erabakiaren parekoa, *Maria Kastrinaki*, C-180/08 eta C-186/08 metatutako gaiak, Reg. 2008, I-00157 orr.

⁵³ 2006ko urriaren 23ko Justizia Auzitegiko Ebazpena, *Batzordea/Errepublikan Halanikoa*, C-274/05 gaia, Reg. 2008, orr. I-07969.

⁵⁴ 2006ko azaroaren 13ko Justizia Auzitegiko Ebazpena, *Valentina Neri*, C-153/02 gaia, Reg. 2003, orr. I-13555.

⁵⁵ 1993ko martxoaren 31ko Justizia Auzitegiko Ebazpena, *Kraus*, C-19/92 gaia, Reg. 1993, orr. I-01663.

1.3. Europako titulu bateratu baterantz?

Gai horiek berez Europa mailako titulu bateratuen aitortzearen eta ikusgarritasunaren auzia planteatzen dutenez, EBko Kontseiluak gai-zerrendan sartu du Europako titulua: 2022ko apirilaren 5eko gomendio bat, "*Europako goi-mailako irakaskuntzaren arloan lankidetzaren eraginkorrerako zubiak eraikitzea*" helburu duena, Batzordeari gonbidatzen dio lantalde bat zuzentzera, Europako tituluaren etiketa bat sortzeko irizpideak zehazteaz arduratuko dena eta tituludunek lortutako kualifikazioaren ziurtagiri osagarri gisa emango litzatekeena⁵⁶. Europako etiketa horrek urrats bat izan nahi du Europako titulu ofizial bat sortzeko bidean, zeina automatikoki aitortuko baita herrialde kide guztietan, eta horrek are gehiago indartuko luke Europako unibertsitateen erakargarritasuna eta haien ikastaroen nazioarteko ikusgaitasuna.

Testuinguru horretan, EDLAB proiektuak, lau unibertsitate-aliantzaren laguntzarekin, besteak beste ENLIGHT aliantzarekin (NAEN Euroeskualdeko bi unibertsitatek parte hartzen dute: Euskal Herriko Unibertsitateak (UPV-EHU) eta Bordeleko Unibertsitateak), **europar zigilua ezarri nahi du titulazio bateratuak lortzeko**. Aurkitutako oztopo administratibo, juridiko eta pedagogikoak aztertzen ditu, eta baterako titulazio erakargarri eta aitortuak sortzen laguntzeko gomendioak ematen ditu.⁵⁷

Europako Batzordeak Europako titulazio bateratu baterako plan zuzentzaileari buruz 2024an⁵⁸ argitaratutako Komunikazioa hainbat ekimenetan lortutako emaitzetan oinarritzen da. Ikusirik unibertsitateek titulu bateratuak ezartzeko aurkitzen dituzten arazoaren ia % 92 izaera juridiko eta administratibokoak direla, Batzordeak plan zuzentzaile bat proposatu du oztopo horiek gainditzeko⁵⁹. Europako titulu bateraturako bi sarbidetan oinarritzen da:

- **Europako prestakuntza etiketa:** Europako zenbait irizpide komun betetzen dituzten baterako titulazioen programei ematen zaien etiketa da. Etiketa hori agintari eskudunek ematen dute, eta Europako marka sendoa ematen du. Ikasleei diplomarekin batera ematen zaie. Europar diploma bat aintzatesterantzko lehen urratsa da.
- **Europar diploma bateratua:** Titulu mota berri hori, Europako irizpide berberetan oinarritua, EBko herrialde desberdinetako hainbat unibertsitatek batera emango lukete eta legedi nazionalean sartuko litzateke. Europar Batasun osoan aitortuko litzateke automatikoki, eta, denborarekin, Europako entitate juridiko espezifikoko batek eman lezake.

⁵⁶ Kontseiluaren Gomendia, 2022ko apirilaren 5ekoa, goi-mailako hezkuntzaren arloan Europako lankidetzaren eraginkorra lortzeko zubiak eraikitzeari buruzkoa (EBAO C 160, 2022ko apirilaren 13koa).

⁵⁷ <https://www.ed-lab.eu/partners>

Europar Batzordea: Hezkuntza, Gazteria, Kirol eta Kulturako Zuzendaritza Nagusia, Europako titulu baterako plana - Batzordearen komunikazioa Europako Parlamentuari, Kontseiluari, Europako Ekonomia eta Gizarte Komiteari eta Eskualdeetako Komiteari, *Europar Batasuneko Argitalpen Bulegoari*, <https://data.europa.eu/doi/10.2766/496478>.

⁵⁹ Ebazpen-proposamenaren analisisa egiteko, ikus Senatuaren 52. txostena (2024-2025), 2024ko urriaren 17an aurkeztua Karine DANIELek eta Ronan LE GLEUTEk, "Europako Gaietarako Batzordearen izenean erabaki-proposamena, Europako unibertsitatei buruzko Erregelamenduaren 73c artikularekin bat etorritik: Europar Unibertsitateak: hacia el Acto II", disponible en <https://www.senat.fr/rap/r24-052/r24-05214.html>.

Proposatutako irizpide europarrak Bolognako prozesuaren tresnetan oinarritzen dira, eta bikaintasun akademikoa, ikasketa-programen egokitasuna, balio partekatuekiko konpromisoa eta unibertsitateen arteko lankidetzak-akordioen kalitatea bermatzeko sortu dira. Aurreproiektuak Estatu kideei laguntzeko neurri zehatzak ere aurreikusten ditu, hala nola, 2025etik aurrera "titulazioen politiken Europako laborategi" bat sortzea Erasmus+ programaren esparruan. Horrekin batera, Europako titulazioen ibilbideak probatzeko ildoak eta proiektu pilotuak egin beharko dira.

Ildo horretatik doa "*Gaitasunen aldeko batasuna*" programa, 2025eko martxoan abiarazia, prestakuntzaren eta gaitasunen arteko lotura hobetu nahi duena, bereziki unibertsitate-mugikortasun handiagoaren eta Europako tituluari buruzko gogoeta berrituaren bidez. Programa honek titulu bateratuen garapena sustatzen du, lan merkatuaren beharrei eta trantsizio digital eta ekologikoari egokituak⁶⁰. Jakintzen eta pertsona trebatuen zirkulazio libreari buruzko atal bat du, eta lehenetsun batzuk ezartzen ditu, besteak beste:

- **EBn gaitasunen eta kualifikazioen aintzatespena sinplifikatzea:** gaitasunen eramangarritasunerako ekimena;
- **Ikasleen eta langileen zirkulazio librea erraztea:** Europar Diploma eta LHko Europar Diploma (Lanbide Heziketakoa);
- **Unibertsitateen arteko lankidetzak sendotzea:** Europako unibertsitateen arteko hitzarmenak;
- **Erasmus+ inklusiboagoa eta eskuragarriagoa bihurtzea.**

Azkenik, Batzordearen Komunikazioa kontuan hartuta, 2025eko maiatzean, Europar Batasuneko Kontseiluak ebazpen bat eman zuen Europako titulazio bateratuaren etiketari buruz⁶¹ eta Europako titulazio bateratua lortzeko hurrengo urratsei buruz, bai eta goi-mailako hezkuntzan kalitatea bermatzeko eta aintzatesteko Europako sistema baterako gomendioari buruz ere⁶². Gaur egun, titulazio bateratua Goi-mailako Hezkuntzaren Europako Esparru integratu, berritzaile eta lehiakorretarako Europako estrategiaren erdigunean dago. Bere etengabeko garapenak, anbizio handiko politikek eta programa egituratzaileek lagunduta, Europar Batasunak pentsamolde irekiko tituludunak, mugikorrek eta egungo erronkei aurre egiteko gai direnak prestatzeko duen erabakiaren erakusgarri da.

Europar titulu bateratuaren ezaugarri nagusiak

⁶⁰ <https://www.consilium.europa.eu/fr/policies/horizon-europe/#:~:text=%22Horizon%20Europe%22%20est%20le%20nouveau,projets%20associant%2040%20000%20organisations>

⁶¹ Kontseiluaren ebazpena, hezkuntzaren eta prestakuntzaren arloan Europako lankidetzarako esparru estrategiko bati buruzkoa, Europako Hezkuntza Esparrura eta harago begira (2021-2030), DOUE C 66, 2021/02/26

⁶² Kontseiluaren Gomendioa, 2022ko apirilaren 5koa, goi-mailako hezkuntzaren arloan Europako lankidetzak eraginkorra lortzeko zubiak eraikitzeari buruzkoa (EBAO C 160, 2022ko apirilaren 13koa)

Europar titulu bateratua⁶³:

- Estatu, eskualde edo erakunde mailako titulu bateratu gisa emandakoa izatea, beste edozein titulu bezala subsidiaritasun, autonomia instituzional eta askatasun akademikoaren printzipioak erabat errespetatuz;
- Europar Batasun osoan modu kolektiboan lan egiten duten unibertsitateek borondatez ematea, eta nazioz harandiko programen bidez lortutako ikaskuntzaren emaitzak egiaztatzea;
- Europa mailan adostutako irizpide komunen multzo batean oinarritzea, titulazio bateratuko programari aplikatuak;
- goi-mailako hezkuntzaren arloko legeria nazional egokiak legitimatuta egotea, kualifikazioen esparru nazionalen laguntzarekin, erakundeek kualifikazio horiek egiaztatu eta eman ahal izan ditzaten, graduako, masterreko eta doktoregoko beste kualifikazio nazional batzuekin batera.
- posible denean, formatu digitalean ematea;
- automatikoki onetsiak izatea EB osoan.

2. NAZIOKO ESPARRU JURIDIKOA

2.1. Frantziako esparru juridikoa

A. Nazioko tituluak igortzeari lotutako esparru orokorra

Batxilergoko, batxilergo profesionaleko eta masterreko nazioko tituluak lortzeko prestakuntzen nazioko esparrua, 2014ko urtarrilaren 22ko aginduan zehazten da⁶⁴, Hezkuntza Kodearen⁶⁵ eta Ikerketa Kodearen lege-xedapenak beteaz⁶⁶. Ikastaroak hasierako

⁶³ Europar Batzordearen komunikazioa europar titulu bateratua sortzeko proiektu baten inguruan, COM (2024) 144 azkena.

⁶⁴2024ko urtarrilaren 22ko agindua, zeinaren bitartez Lizentziako, Lanbide Heziketako eta Masterreko titulu nazionalak emateko prestakuntza-esparru nazionala ezartzen den, 2014ko otsailaren 27ko JORF, 25. testua, hainbat aldiz aldatua; bertsio eguneratua hemen eskuragarri:

<https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000028543525>

⁶⁵ Hezkuntza-kodearen L. 612-1, L. 612-2, L. 612-5, L. 612-7, L. 612-8, L. 612-9, L. 613-1 artikulua.

⁶⁶ Ikerketa-kodearen L. 114-3-1 art.

prestakuntza gisa eskaintzeko daude diseinatuta, ikasle moduan edo ikasle-langile moduan, eta baita etengabeko prestakuntza gisa ere. Barneratutako esperientzia balioztatzea errazteko antolatzen dira. Goi-mailako hezkuntza-ziklo bakoitzerako, erakundeek hainbat arlotan, gaietan eta ikasketa-ikastaroetan egituratutako ikastaro-eskaintza bat zehazten dute, eta ikastaroak pertsonalizatzeko arauak ezartzen dituzte, ikasleen profiletara egokitzeko.

Graduko, Batxilergo Profesionaleko eta Masterreko titulu nazionalak Lanbide Kualifikazioen Erregistro Nazionalan inskribatuta daude⁶⁷. Titulu nazional bakoitzaren berariazko erregelamenduek zehazten dituzte aplikazio-baldintzak, baina erakunde bakoitzak eskaintza eta haren ezaugarriak⁶⁸ egokitu ditzake bere estrategia orokorraren eta baliabide-politikaren esparruan, betiere erakundearen akreditazio nazionalako prozeduraren esparruan mantentzen badira.

Titulazioen izenak ikasleek, solaskide sozioprofesionalek eta komunitate zientifikoak, bai Frantzian bai atzerrian, prestakuntza-eskaintza ulertu ahal izateko pentsatuta daude. Are zehatzago, nazioko diplomak haien eremuaren eta espezializazioaren arabera zehazten dira eta, hala badagokie, haien ikastaroaren izenaren arabera.

- Hurrengo arloak dira: 1. Artea, letrak eta hizkuntzak; 2. Zuzenbidea, ekonomia eta kudeaketa; 3. Giza eta gizarte zientziak; 4. Zientziak, teknologia eta osasuna.
- Eremua da nazioko diplomak zehazteko erreferentzia-maila nagusia. Lanbide-kualifikazioen erregistro nazionalan inskribatzeko, eremu bakoitza gaitasunen arabera deskribatzen da. Jarduera horiek hezkuntza-helburu, helburu zientifiko edo sozio-profesional jakinekin, erakundearen proiektuaren ezaugarri espezifikoekin edo -eta hau puntu garrantzitsua da azterketa honen ondorioetarako - nazioarteko elkarteetan emandako ikastaroekin lotuta egon daitezke⁶⁹.

Goi-mailako Irakaskuntzako ministerioak, Goi-mailako Irakaskuntza eta Ikerkuntzako Kontseilu Nazionalari kontsulta egin ondoren, egindako akreditazio-prozedura nazional batek baliozkotu egiten ditu ikasleei emandako diplometan agertzen diren eremuen eta espezializazioen tituluak. Eremuen eta espezializazioen barruan, erakundeak arduratzen dira ikastaroak antolatzeaz, eta haien izenak zehazten dituzte.

Dekretuak zehaztutako esparru nazionala Goi-mailako Hezkuntzaren Europako Esparruaren parte da. Berez, ikastaroen eskaintza seihilekoetan antolatzen da, eta kapitalizatu daitezkeen ikasketa-unitateetan egituratzen da⁷⁰. Baliozkotutakoan, ikasleek **europar kredituak**⁷¹ lortzen dituzte: Graduko titulu baterako europar 180 kreditu behar dira; Masterrerako, aldiz, 300. Hortaz, unitate didaktiko bakoitzak balio zehatz bat du europar kredituetan. Europar kredituak hartzearen xedea ikastaroak eta ikasleen mugikortasuna alderatzea erraztea da.

Gainera, ikastaroak titulu nazionalaren bereizgarri diren ezagutzak eta gaitasunak eskuratzeko pentsatuta daude. Unitate didaktikoen multzo koherenteak osatzen dituzte, jakintza eta gaitasunen blokeetan egituratu daitezkeenak. Hizkuntzen Europako Erreferentzia Marko Bateratuaren arabera, gutxienez atzerriko hizkuntza bat menderatzera bideratutako ikasketak

⁶⁷ Frantziako Lan-kodearen L. 6113-5 art.

⁶⁸ Edukiari dagokionez, ikastaroen egitura, jakintzen ebaluazio prozedura eta gaitasun eta metodo pedagogikoak

⁶⁹ Hezkuntza-kodearen D 613- 17 eta D13-25 art. bitartekoak.

⁷⁰ Hezkuntza-kodearen D. 123-13 art.

⁷¹ Hezkuntza-kodearen D. 611-2 art. Irakaskuntza-unitateko Europako kreditu-kopurua ikasleari irakaskuntza-unitatea lortzeko eskatzen zaion guztizko lan-kargaren arabera definitzen da. Lan-zama hori, Europako arauen arabera, hogeita bost eta hogeita hamar ordu bitartekoa da Europako kreditu baterako, eta ikastaroaren ezaugarriek ikasleari eragiten dioten guztizko lan-kargatik abiatuta kalkulatzen da; bereziki, eskola-orduen kopurua, egindako jarduera pedagogikoak eta lan autonomia kontuan hartuta.

sartzen dira, kontuan izanik ikasketa horiek ECTS kredituekin ziurtatzen direla eta Master titulua gutxienez atzerriko hizkuntza moderno bat menderatzeko gaitasuna baliozkotu ondoren bakarrik lor daitekeela. Horri dagokionez, masterraren tituluaren erakargarritasuna eta nazioarteko onarpena indartzeko, irakaskuntza batzuk atzerriko hizkuntza batean eman ahal izango dira, edo atzerriko goi-mailako irakaskuntza-zentroekin lankidetzan antolatu ahal izango dira⁷². Gainera, ikasleak egindako ikasketak aintzatesten laguntzeko eta nazioarteko mugikortasuna garatzeko, titulu bakoitzak Diplomaren Gehigarri⁷³ bat du, ikasleak egindako ikasketetan eskuratutako ezagutza eta gaitasun guztiak erakusten dituen sintesidokumentua. Bertan jasotzen dira egindako ikasketen ezaugarriak eta ikasleak eskuratutako gaitasun espezifikokoak, erakundetik kanpo lortutakoak barne, bereziki atzerrian lortutakoak.

Erasmus motako mugikortasuneko kasu berezia

Atzerriko ikasketa-aldiak jatorrizko erakundeak, harrerako erakundeak eta ikasleak sinatutako **hitzarmen** baten xede dira. Ingurune profesionalean edo ikerketan prestakuntza-aldiak har ditzake barne. Aldi horiek ikaslearen ikasketa-planean sartzen dira, eta baliozkotu behar dira. Ikasketa-proiektua onartu badute langile akademikoek ikaslea joan aurretik, eta ikasleak atzerriko erakundeak ikasketa-aldia baliozkotu badu, ikasketa-aldi horri dagozkion kredituak jasoko ditu ikasleak, ikasketa-akordioan ezarritako zehaztapen eta baldintzen arabera.

B. Nazioarteko elkarteen bitartez emandako tituluei aplikatuko zaion esparrua

Nazioarteko elkarteen bitartez emandako tituluek Frantziako Hezkuntza-kodearen D. 613-17 eta hurrengo artikuluek bete beharko dituzte⁷⁴. Nazioarteko elkarteak Frantziako goi-mailako irakaskuntzako erakunde baten edo batzuen eta atzerriko goi-mailako irakaskuntzako erakunde baten edo batzuen arteko akordio baten bidez antolatzen da. Hala ere, nazioarteko elkarte baten esparruan emandako diploma nazional horiek prestatzeko eta emateko modalitateak 2014ko⁷⁵ zirkular batean ezartzen dira, bereziki III. tituluan⁷⁶.

Nazioarteko elkartearen diplomak zentroetako zuzendariak ematen dituzte, azterketa-batzordeek gomendatu ondoren. Nazioarteko elkarteentzat aurreikusitako titulazio-diplomak Estatuak erakundeei baimendutako gradu, master eta doktoregoko titulazio nazionaletarako ezartzen dira. Arau berberak aplikatzen dira ingeniari-tituluekin.

Diploma horiek titulazio bateratuen esparruan eskaintzen dira, baldin eta bazkideek, beren arteko akordioan, frantses diploma bateratu bat ematea onartzen badute. Neurri hori Europako programa baten esparruan garatutako master eta doktorego guztiei aplikatzen zaie bereziki, Frantziako goi-mailako ikastetxe bat "Erasmus Mundus" motako partzuergo baten koordinatzailea denean. Emandako titulu bateratua guztiz aintzatetsia izango da Frantzian.

⁷² Hezkuntza-kodearen D 121-3 eta D 613-17 art. eta hurrengoak.

⁷³ Hezkuntza-kodearen D. 123-13 art.

⁷⁴ Ikus txosten honetako 6. eranskina, 83. orr.

⁷⁵ 2014-0018 zenbakiko Zirkularra, 2014ko urriaren 23koa, Hezkuntza Nazionaleko, Goi-mailako Irakaskuntzako eta Ikerketa Ministerioaren mendeko goi-mailako irakaskuntza-erakundeek diploma nazionalak eta estatu-diploma jakin batzuk prestatzeko eta emateko modalitatei buruzkoa. (NOR: MENS1419139C). Txosten honetako 7. eranskina, 85. orr.

⁷⁶ Ikus txosten honetako 7. eranskina, 85. orr.

Herrialde elkartuan edo herrialde elkartuetan ere aintzatetsiko da, erakundeen artean sinatutako akordioa beteaz.

diplomak, Frantziako zatirako, beharrezko aipamenak eta Akademiako Errektorearen sinadura izango ditu. Diplomen tituluak, frantsesez eta atzerriko hizkuntzan, diplomaren goiko aldean jartzen dira. Garrantzitsua da azpimarratzea aurkezpen honek ez dituela inola ere aurretik juzgatzen diploma horiek jasoko dituzten atzerriko bazkideen arauak, izan ere, arau horiek diploma bat ematea ekar baitezakete, beren legeriaren arabera. Erakunde frantsesak, orduan, Titulazio bikoitza eman ahal izateko moduan dago.

Diplomak prestatzearen gaia bereziki garrantzitsua da, zeren eta, erakunde elkartuen legeria nazionalaren arabera, goi-mailako irakaskuntzako erakunde frantsesek hainbat pergamino-mota bota baititzaizkete:

- Frantziako goi-mailako hezkuntza-erakundeak diploma bi edo eleaniztuna eman dezake, eta horren zati frantsesak arauzko onarpen guztiak eta Académie-ko errektorearen berrespena ditu. Pergamino horrek, frantsesez, aipatzen du diplomaren izena frantsesez, eta berrespenak ere hartzen ditu barne. Atzerriko bazkideek igorritako diplomen izenak ere adierazten ditu, haien hizkuntzan. Pergamino eleaniztun eta zigilu anitzeko horri esker, Frantziako erakundeek "Erasmus Mundus" motako diploma bateratuak emateko baldintzak bete ditzakete, eta aldatu egiten da ikastaroan parte hartzen duten bazkideen kopuruaren arabera.
- Diploma bateratuen kasuan, eta sinatzaile-kopuru handia dela-eta gainerako diplomei ezarriko zaizkien epeen salbuespen gisa, emate-epeak ez du urtebete baino gehiago iraungo.
- Diploma bakuna bada, Nazioko Inprentako paperean bakarrik erabili beharko da, zirkularrean proposatutako ereduen arabera⁷⁷.

Erakunde elkartuek ez badute onartzen Frantziako parteak proposatutako pergamino eleanitza, baina Frantziako diplomaziaz nazioarteko elkarrekin argi eta garbi erakusteko asmoz, diploma nazionalako diploma egokitu daiteke, frantsesez atzerriko erakunde elkartuek adieraziz eta elkartze-akordioa aipatuz. Pergamino horretan zirkularrean adierazitako sinatzaileak bakarrik agertuko dira.

Pergamino bateratua igortzea zaila bada, goi-mailako ikasketak zentzuzko Titulazio bikoitza igorri beharko dute. Titulazio bikoitza Estatu bakoitzak bere formatuan ematen duen nazioko diploma da. Nazioarteko elkarrekin zenbat bazkide izan diren, hainbeste diploma ematen zaizkie ikasleei.

Kasu guztietan, eta zehazkiago baterako diploma bat eman ezin izan denean, agiri bat erantsi ahal izango zaio diploma frantsesari, nazioarteko elkarrekin irakurgarritasuna hobetzeko helburu bakarrarekin. Dokumentu hori bazkideek aukeratutako hizkuntzan edo hizkuntzetan idatzita egon daiteke, eta erakunde frantsesaren zigilua eta unibertsitateko lehendakariaren sinadura izan ditzake. Halere, dokumentu honek ez du balio juridikorik. Hau da, inola ere ezingo du Académiearen errektoreak berretsiko, Unibertsitateetako Kantzilerra. Hortaz, ezingo da ordezkatu diplomaren gehigarria⁷⁸.

⁷⁷ Ikus txosten honetako 8. eranskina, 87. orr.

⁷⁸ Tituluaren gehigarria frantsesez egongo da idatzita, eta dagokion atzerriko hizkuntzara edo hizkuntzetara itzuliko da.

2.2. Espainiar esparru juridikoa

A. Nazioko tituluak igortzeari lotutako esparru orokorra

Egiturari dagokionez, Espainiako unibertsitate-irakaskuntzak hiru titulazio-mailatan antolatuta daude, eta Europako kredituak baliozkotzeko aukera ematen dute. Gradua 1. zikloari dagokio eta 4 urteko iraupena du, 240 ECTS kreditu emanez. Masterra 2. zikloari dagokio, eta urte bete irauten du, 60, 90 edo 120 ECTS kreditu emanez. Doktoregoan matrikulatzeko, Graduaren eta Masterraren artean 300 kreditu edo gehiago behar dira.

Espainiako legeriak⁷⁹ arauak ezartzen ditu unibertsitateko tituluak lantzeko. Unibertsitateek tituluak emateko formatuari, testuari eta prozedurari buruzko baldintza orokor batzuk bete behar dituzte, bereziki 1002/2010 Errege Dekretuan ezarritakoak. Tituluak Erregearen izenean ematen dira, kasuan kasuko unibertsitateko errektoreak edo, titulazio bateratua izanez gero, tartean diren unibertsitateetako errektoreek. Tituluek nazioko lurraldean balioko dute, eta indarrean den legerian zehaztutako eskubideak ematen dituzte. Ikasketak bukatutzat ematen dira ikasleak ikasketa planeko baldintza akademiko guztiak baliozkotu dituenean. Kasu honetan, unibertsitateak bere titulu ofiziala igorriko du, beharrezko sinadurekin eta zigiluekin. Ondoren, tituludunak *Unibertsitateko Tituludun Ofizialen Erregistro Nazionalean* inskribatzen dira, eta horrek Espainiako unibertsitate publiko eta pribatuetako tituludun guztien datuak⁸⁰ zentralizatzen ditu (ikus). Unibertsitateek Tituluaren Gehigarri Europarra ere eman dezakete, Europako Goi-mailako Hezkuntza Esparruan mugikortasuna eta tituluen onarpena errazten duena.

Formatuari, testuari eta titulua emateko prozedurari ere zenbait baldintza aplikatzen zaizkie. Lehenik eta behin, titulua hezkuntza arlo batekoa izan behar da. Gradu eta Master tituluak 822/2021 Errege Dekretuko I. eranskinean zehaztutako 32 jakintza-eremuetako batean sartuko dira⁸¹. Ikasketa-planek ikasketa-modalitatea zehaztu behar dute (presentziala, hibridoa, birtuala)⁸². Tituluek segurtasuneko eta autentikotasuneko nazioko arauak bete behar dituzte⁸³. Tituluetan, tituluaren izen ofiziala, titulua ematen duen unibertsitatea edo unibertsitateak eta zein irakaskuntza-esparruri lotuta dagoen adierazi behar da⁸⁴. Testuan titulua ofiziala eta herrialde osoan balio duela adieraziko da. Diploma Errektoreak sinatzen du (edo Errektoreek titulazio bateratuen kasuan), Erregearen izenean. Dokumentuan ikasketen data adieraziko da, eta ikaskuntza-metodoa aipa daiteke (presentziala, hibridoa, birtuala).

Gradu-ikasketak akreditatzeko prozedura bat dago⁸⁵ Ikasketa-plana kalitatea bermatzeko agentzia batek hasieran egiaztatu eta ziurtatu behar du (ANECA, EQAR, etab.) eta Unibertsitateen Erregistroan erregistratu behar da (Zentroak eta Tituluak - RUCT). Ikasleek ikasketa-plan horren betekizun akademiko guztiak bete behar dituzte titulua eskuratu nahi

⁷⁹ Espainiako espainiar esparru juridikoa laburtzeko, ikus txosten honetako 4. eranskineko 78. orri.

⁸⁰ 1002/2010 Errege Dekretua, 822/2021 Errege Dekretuaren 17.1 artikulua eraldatua.

⁸¹ 822/2021 Errege Dekretua, 2021eko irailaren 28koa, Unibertsitateko ikasketen antolamendua eta haien kalitatea ziurtatzeko prozedura ezartzen dituen, BOE-A-2021-15781) BOE 233 zk., 2021/09/29koa.

⁸² 822/2021 Errege Dekretuaren 2. art.

⁸³ 1002/2010 Errege Dekretua.

⁸⁴ 822/2021 Errege Dekretuaren 2. eta 5. art.

⁸⁵ 822/2021 Errege Dekretuaren 1.2. eta 7tik 14ra arteko art.

badute⁸⁶. Tituluei aldizkako jarraipena egiten zaie, behar izanez gero aldaketak egiten zaizkie eta akreditazioa berritzeko prozedura aplikatzen da.

B. Nazioarteko lankidetzan emandako tituluei aplikatuko zaien esparrua

Titulu bateratuak emateko, Espainiako eta atzerriko unibertsitateen arteko ikasketa-programa bateratua gainditu ondoren, arau hauek hartu dira oinarritzat: *unibertsitate-titulu ofizialak emateari buruzko* abuztuaren 5eko 1002/2010 Errege Dekretuaren 7. artikuluan ezarritako erregulazioa, *unibertsitate-irakaskuntzen antolamendua eta kalitatea ziurtatzeko prozedura* ezartzen dituen 2021eko irailaren 28ko 822/2021 Errege Dekretuaren⁸⁷ seigarren, zazpigarren eta zortzigarren xedapen gehigarriak, eta unibertsitate kideen artean sinatutako hitzarmena.

Unibertsitateek baimena dute beste unibertsitate batzuekin lankidetzan ikasketa-programa bateratuak eskaintzeko, atzerrikoak barne. Emandako tituluak tituluaren izen espezifikoa zehaztuko du, behin-behineko aipamen bat, eta elkartutako unibertsitateen zerrenda. Izen hori bakarra da, eta erregistro ofizialean erregistratzen da. Halere, bi egoera bereizi behar dira:

- **Titulua Espainiako unibertsitate batek ematen badu**, titulua eredu ofizialen arabera ematen da, baterako ikasketa-plana aipatuta; aktak Espainiako unibertsitateak gordetzen ditu.
- **Titulua atzerriko unibertsitate batek ematen badu**, Espainian balioa izateko, Espainiako unibertsitate kolaboratzaileari aurkeztu beharko zaio, hura homologatu eta nazioko erregistroan erregistra dezan.

Testuek puntu honi buruzko iritzirik ematen ez badute ere, **unibertsitate arteko hitzarmenek** graduazioaren esparru akademiko eta administratiboa zehaztu ohi dute (kredituak, tituluak, sariak, espedienteen kudeaketa), eta Espainiak ikasleen espedienteen kopia bat eta titulua eman eta erregistratzea gordetzen ditu⁸⁸. Hasiera batean, lankidetzak-hitzarmenak ikasketa-programa egiaztatzeko, aldatzeko edo kentzeko prozedura zehazten du, baita tituluaren jarraipena arautuko duen kalitatea bermatzeko sistema eta, hala badagokio, unibertsitateari arlo horretan agindutako zereginak eta erakundeak koordinatzeko mekanismoak ere. Unibertsitate bakoitzean emandako ikaskuntzaren xehetasunak ere aipatzen dira. Printzipioz, hitzarmenak ikasleen eskaintako plazen kopuru maximoa zehazten du. Unibertsitateek parte hartzen duten erakundeen artean sarrerak eta gastuak nola banatu ere adosten dute, baliabideen oreka egokia bermatzeko.

Ohiko irakaskuntzak bezala, titulazio bateratuak ere Europako EQAR erregistroan inskribatutako agentziek ebaluatu behar dituzte, edo, bestela, ANECAk edo Espainian eskuduna den agentziak.

2.3. Erkidegoko esparru juridikoa

⁸⁶ 822/2021 Errege Dekretuaren 2. eta 5. art. eta 6. xedapen osagarria.

⁸⁷ Ikus 5. eranskineko, 80. orr.

⁸⁸ 822/2021 Errege Dekretuaren 6. xedapen osagarria.

Espainiako Konstituzioak **unibertsitate-autonomiaren printzipioa** finkatzen du, eta, horren barruan, katedra-askatasuna sartzen da ezinbestean. Hori katedra-, ikerketa- eta prestakuntza-askatasunaren bidez adierazten da, baina baita unibertsitate bakoitzak bere baliabideak kudeatzeko eta administratzeko duen autonomiaren bidez ere. Testuinguru horretan, espainiar legegileak erakundeen autonomiarekin zehaztutako arauak lotzen ditu, Autonomia Erkidegoekin partekatutako eskumenak errespetatuz. Hortik ateratzen den esparru juridikoa nahiko konplexua da, baina behatzaileak *Unibertsitateen Kodean*⁸⁹ kodetuta aurkituko du. Kode horrek Estatu mailako legedia jasotzeaz gain, unibertsitate sistemari buruzko legedi autonomikoa ere jasotzen du, Euskadin⁹⁰ aplikatzekoa dena barne (*Unibertsitateen Kodean* ez da aipatzen Nafarroako Foru Erkidegoko legedi espezifikorik).

Unibertsitate Sistemaren 2/2023 Lege Organikoak (LOSU)⁹¹, martxoaren 22koak, Estatuaren eta autonomia-erkidegoen arteko eskumen-banaketa ezartzen du, eta hurrengoa zehazten du: Estatu zentralak eskumen eskusiboa duela titulu ofizialak aitortzeko, nazioarteko titulu bateratuak arautzeko (gradua, masterra, doktoregoa) eta elkarri aitortzeko nazioarteko akordioak sinatzeko. Hortaz, nazioarteko elkartearen esparruan emandako tituluen inguruko gaitasun gehienak **Espainiako Estatuari** dagozkio. Hala ere, autonomia-erkidegoek, unibertsitateen gaitasun dituzten eskumen orokorren esparruan, eskumena dute unibertsitateak eta horien zentro edo institutuak sortzeko, aitortzeko, aldatzeko edo ezabatuzeko, bai eta unibertsitate-eskaintza onartzeko ere, nazioarteko programa bateratuak barne. Beraz, printzipioz, titulu bateratuen (naziokoak edo nazioartekoak) baimena emateko, ANECAk egindako kalitatearen ebaluazioaren mende egongo da, edo, dagokionean, autonomia erkidegoetako agentzien ebaluazioaren mende. Euskadin, 2021an sortu zen kalitate-agentzia bat: UNIBASQ izenekoa, euskal unibertsitate sistemaren kalitatea ebaluatzeko, akreditatzeko eta ziurtatzeko. Ez da gauza bera gertatzen Nafarroan: Foru Erkidegoak ez du inoiz sortu bere agentzia. Beraz, ANECAri dagozkio gaitasun horien, baina azken erabakia Nafarroako Gobernuaren esku dago.

Unibertsitateen Kodearen irakurketa oso adierazgarria da gobernu autonomikoei unibertsitate-sisteman duten esku-hartze mailari dagokionez. Titulazio bateratuak ezartzeko baimena ematen duen kalitate autonomikoko agentzia bat egoteaz edo ez egoteaz gain, kodeak 80. atal osoa⁹² (40 orrialde) euskal unibertsitate-sistemaren⁹³ legeria espezifikorik eskaintzen dio; Nafarroan, berriz, ez da inolako legedi espezifikorik aipatzen. Euskadin, legea 211/2015 Dekretuarekin osatzen da, ¹irailekoa, zeinaren bitartez euskal unibertsitate-sisteman aintzatespen akademikoa arautzen den. Euskal unibertsitateetan kredituak onartzeko, baliozkotzeko eta transferitzeko prozedurak ezartzen ditu, eta Europako LMD sistemako (Licence, Master, Doctorat) titulu eta ikastaroen onarpena errazten du. Haren xedapenen arabera, Euskal Herriko unibertsitate publikoetan nazioarteko programa bateratuak sortzea UNIBASQ agentziak baliozkotu behar du, Espainiako Estatuak ezarritako irizpideen arabera eta Goi-mailako Hezkuntzaren Europako Esparruan (EEES). Euskal Autonomia Erkidegoan programa asko egin direla kontuan hartuta,

⁸⁹ Espainiako unibertsitate sistemaren esparru juridikoa *Unibertsitateen Kodean* biltzen da, CRUEk argitaratua, Espainiako unibertsitate publikoen eta pribatuen elkartea, eta baita Estatu Aldizkari Ofizialean ere (BOE), eta 2025eko ekainaren 18an eguneratu zen:

https://www.boe.es/biblioteca_juridica/codigos/codigo.php?id=133_Codigo_de_Universidades&modo=2

⁹⁰ *Unibertsitateen kodeak* ez du aipatzen *Nafarroako* Foru Erkidegoko lege zehatzik.

⁹¹ 2/2023 Lege Organikoa, martxoaren 22koa, Unibertsitate Sistemaren ingurukoa, BOE-A-2023-7500, BOE 70.zk., 2023/03/23koa.

⁹² 1447. orritik 1486. orrira.

⁹³ 3/2004 Legea, otsailaren 25e, Unibertsitate Sistemaren ingurukoa, EHAO 50, 2004ko martxoaren 12koa, BOE 279 zk., 2011ko azaroaren 19koa, BOE-A-2011-18152.

badirudi nazioarteko titulazio bikoitzak ezartzea tresna garrantzitsua dela eskualdeko unibertsitate-politikan; beraz, oso aktiboki sustatzen da.

Egoera desberdina da Nafarroan: ez dago kalitateko eskualdeko agentziarik, ezta atal berezirik *Unibertsitateen Kodean*, beste Autonomia Erkidego askotan ez bezala. Azaroaren 16ko 99/2022 Dekretuak bakarrik ezartzen ditu Nafarroako Unibertsitate Publikoan (NUP) titulu ofizialak sortzeko, aldatzeko edo kentzeko prozedurak.

Espainiako Estatuak eskumen eksklusiboa du titulu ofizialak eta nazioarteko hitzarmenak homologatzeko eta atzerriko tituluak egiaztatzeko. Beraz, Auzitegi Gorenak berriki adierazi duen bezala, ezin zaizkio autonomia-erkidego bati, kasu honetan Euskadikoari, transferitu Espainiako unibertsitate-titulu ofiziala duten goi-mailako hezkuntzako atzerriko sistemen arabera lortutako titulu baliokidetasuna ziurtatzeko eta aitortzeko eskumenak.⁹⁴

Albiste

2025eko ekaineko errege dekretu batek unibertsitateak sortzeko, onesteko eta baimentzeko baldintzak zorrotz zituen⁹⁵. Prestakuntza publikoen eta pribatuen igoera ikaragarria aukera bat da, baina baita arriskua ikasleentzat ere, izan ere oker aukeratzeko arriskua handiagoa baita. Hortaz, kalitatezko formakuntza bermatzea zaindu behar dugu⁹⁶. Askok kritikatu dute proposamena⁹⁷, formulatu ahal izan diren amalgama eta bidezidorrengatik, baita Estatuan zentratutakoa delako ere (adibidez, ez da planteatzen atzerrira ateratzeko funtsezko gaia; Espainiako araudi berri honek ez ditu inola ere jorratzen Europako eta nazioarteko titulazio bateratuak ezartzea errazteko prozedurak).

OHARRA:

Beste termino batzuetan lantzen da **Frantziako unibertsitateen autonomia**.

⁹⁴ 2025eko martxoaren 24an, Auzitegi Goreneko Administrazioarekiko Auzien Salako Laugarren Atalak osorik baliogabetu zuen apirilaren 9ko 366/2024 Errege Dekretua, zeinaren bidez Euskal Autonomia Erkidegoari eskualdatzen baitzaizkio Espainiako unibertsitate-titulu ofiziala duten goi-mailako hezkuntzako atzerriko sistemetan lortutako tituluak homologatzeari eta haien baliokidetasuna aitortzeari buruzko eginkizunak eta zerbitzuak.

⁹⁵ Unibertsitateen sorrerari, aintzatespenari eta baimenari buruzko Errege Dekretua, argitaratzeaz.

⁹⁶ <https://www.crue.org/2025/04/comunicado-de-crue-sobre-la-nueva-regulacion-para-la-creacion-de-universidades/> ; <https://elpais.com/educacion/2025-04-01/claves-de-la-ofensiva-del-gobierno-contra-la-privatizacion-sin-calidad-del-sistema-universitario.html>

⁹⁷ <https://www.publico.es/opinion/columnas/real-decreto-gobierno-sobre-universidades-insuficiente-tardio.html>

Unibertsitateen askatasunen eta erantzukizunen inguruko legeak (LRU) autonomia handiagorantz aurrera egiten lagundu du.

Frantziako Gobernuak berriki iragarritako erreforma, "**Autonomiaren II. Legea**" izenekoa, unibertsitateei gehien komeni zaizkien erabakiak hartzeko baliabideak ematean datza, beraiek baitira beren beharrak hobekien identifika ditzaketenak eta irtenbide egokiak aurkitu ditzaketenak. Beraz, unibertsitateei benetako gaitasun estrategikoa ematean datza, nazioarteko lehiakortasun handiari aurre egin diezaion. Autonomia handiago hau bizi duten bederatzi pilotu zentroen emaitzetan oinarrituko da Ministerioa. Beste esperimentu batzuk ere egingo dira, "praktika egokien" hedapen zabalagoa egin aurretik.

Autonomia handiagoa izateko esparru juridiko berria 2027rako prest egon beharko litzateke, esperimentuek dagoeneko identifikatu baitituzte araudi- eta lege-mugak. Gaur egun arte, ordea, titulazioak arautzen dituzten arauak, baterakoak barne, berdin-berdinak dira Frantziako unibertsitate batetik bestera. Ez dago ziur egoera hau aldatuko denik.⁹⁸

⁹⁸ Ikus *gorago*.

II. ATALA. ZAILTASUNAK ETA OZTOPOAK, ETA PROPOSATUTAKO SOLUZIOAK

Esparru juridiko nahiko osoa izan arren, mugaz gaindiko titulazio bateratu bat abian jartzeak, bereziki Frantziaren eta Espainiaren artekoa, konplexutasun batzuk ditu, batez ere ikasketaprogramen azterketa-eremu eta -eremuei dagokienez. Zailtasun horiek are nabarmenagoak dira, programa bateratuek diziplina anitzeko arazoei erantzun nahi baitiete maiz; esparru nazionalak, berriz, oso egituratuak dira, batzuetan zurrunak.

Ikerketa honek zortzi zailtasun edo oztopo multzo nagusi identifikatu ditu Euroeskualdean titulazio bateratuak garatu edo ezartzeko. Hurrengo ataletan, mugaz haraindiko unibertsitate-lankidetzaren oztopo horiek konpontzeko gomendioak eta iradokizunak zerrendatzen eta formulatzen dira.

1. TITULAZIOEN HARMONIZAZIOAN ASIMETRIA

Europa mailan, ENIC sareak (Europako Kontseiluak eta UNESCOk sortua) eta NARIC sareak (Europar Batasunak sortua) diploma eta tituluen onarpen akademiko eta profesionalaz arduratzen diren zentro nazionalak biltzen dituzte. Europako sare horiek diplomak eta haien edukiak aintzatesteko europar arauak garatzea sustatu dute. Programa bateratuak egiteko, arau komunak ezartzen dira, Europako Goi-mailako Hezkuntza Esparruak (GHEE) hartutako tresnetan eta erreferentzietan oinarrituta, eta ez dira herrialde bakoitzeko irizpide espezifikoak gehitzen. Prozesu hori bi printzipiotan oinarritzen da: programaren aitortpen automatikoa GHEEko kide diren herrialde guztietan; eta EQARen (*Kalitatea Bermatzeko Europako Erregistroan*) izena emandako agenzia bakar batek inplikaturako erakunde guztientzat kalitatearen ebaluazio bakarra egiteko printzipioa. GHEEren erregistro ofizialak Europako ESG arauak (GHEEen Kalitatea Bermatzeko Arauak eta Jarraibideak) betetzen dituzten kalitatearen berme-agentziak zerrendatzen ditu.

**Zein da arazoa?*

Europako neurri horien irismen juridiko mugatua dela eta, edukiak, domeinuak eta abalak aitortzeko eta baliozkotzeko prozedurak Estatu kideen eta ziurtapen-agintaritzaren nazionalen esku daude oraindik ere neurri handi batean.

Frantzian, edukiak balioztatzeko prozedura Haut Conseil de l'évaluation de la recherche et de l'enseignement supérieur (HCERES) deritzonaren esku egon da 2013 eta 2025 bitartean. Inposatzen zituen prozedura gogaikarriengatik eta nazio-esparruan oinarritzen zirelako

kritikatua izan den HCERES hori, sarritan, frantziar unibertsitate batek parte hartzen zuen baterako titulazioen garapena mugatzen zuen tresnatzat hartzen zen.⁹⁹

**Zein da arazoa?*

HCERESek beti bermatu du ikasketa-programa bakoitza arlo jakin bati lotuta dagoela, eta arlo horrek, titulazioaren izena ez ezik, ikasketa-emaitzen baldintzak ere zehazten dituela.¹⁰⁰ Hala ere, **arau horrek ez du uzten programa bat arlo batean baino gehiagotan aintzatetsia izan dadin, eta horrek nabarmen mugatzen du diziplina anitzeko titulazio bateratuak garatzeko behar den malgutasuna.** Esaterako, giza zientziak eta zientzia zehatzak uztartuko dituen programa batek eremu bakarra aukeratu beharko du, eta hezkuntza eduki osoaren aberastasuna ez islatzeko arriskua dakar horrek. Muga hori oztopo izaten da askotan berrikuntzarako eta ikastaroak ezagutzen bilakaerara eta lan-merkatuaren beharretara egokitzeko.

Zurruntasun horri gehitu behar zaio **gradu eta masterreko titulu nazionalak aurrez zehaztutako nomenklatura nazionalen jasotako eremu bati atxikita egon behar dutela**¹⁰¹. Programaren titulua ez badago zerrendan, erakunde babesleak **administrazio-prozesu konplexu bat** gainditu beharko du nomenklaturatik kanpoko titulu bat sortzeko. Prozesu hori, luzea eta ziurgabea izanik, ekimenak etsiarazten ditu batzuetan, eta erakundeek ikastaro berritzaileak edo nazioarteko testuinguruetara egokitutakoak eskaintzeko duten gaitasuna mugatzen du. Erakundeak ez daude pozik mugatze horrekin, izan ere, badirudi ikasleen beharretan eta ikastaroen edukietan gertatzen diren aldaketa azkarren dinamikarekin ez baitator bat.

Espanian egoera beste bat da, baina murriztailea baita ere.

1393/2007¹⁰² eta 861/2010¹⁰³ Errege Dekretuek, unibertsitateen autonomiaren adierazpen gisa, unibertsitatei nahi zituzten ikastaroak eta tituluak sortzea eta eskaintzea ahalbidetu diete, zehaztutako arauak jarraiki, Espainiako edo atzerriko beste unibertsitate batzuekin titulu bateratuak emateko aukera barne. Titulu horiek egiaztatzeaz arduratzen den agintaritzak, Kalitatea Ebaluatzen eta Egiaztatzen Agentzia Nazionalak (ANECA), atzerriko tituluarekin duten baliokidetasuna ere ebaluatzen du. Ebaluazio-irizpideek barne hartzen dituzte beste herrialdean (Frantziar, adibidez) lortutako ECTS kreditu kopurua, ikastaroaren ordutegia eta titulua ematen duen erakundea.

⁹⁹ Ikus honen inguruko IGAENRren txostena, "unibertsitateen mugaz haraindiko jardueri buruzkoa", 2017ko abuztua, 51. orr.

¹⁰⁰ Ikuspegiaren laburpena ikusteko: https://www.hceres.fr/sites/default/files/documents/DEI/fr_2023-dei_european-approach.pdf

¹⁰¹ 2014ko urtarrileko 22ko dekretuan zehazten den bezala, non prestakuntzako nazioko esparrua zehazten den.

¹⁰² 1393/2007 Errege Dekretua, urriaren 29koa, Unibertsitateko ikasketen antolamendua ezartzen duena, BOE 260 zk., 2007/10/30.

¹⁰³ 861/2010 Errege Dekretua, uztailaren 29koa, zeinak 1393/2007 Errege Dekretua aldatzen duen, urriaren 29koa, Unibertsitateko ikasketen antolamendua ezartzen duena, BOE 161 zk., 2010/07/03.

*Zein da arazoa?

Ikuspegi horrek, irizpide kuantitatiboetan eta administratiboetan oinarritzen dena, programa bateratuen aintzatespena zaildu dezake, baliteke eta haien egitura guztiz bat ez etortzea Espainiako arauekin.

Analisia

Akreditazio prozedura teorian alde biko hitzarmenetan oinarritzen bada ere, Gironako Akordioa esaterako (2006), praktikan, prozesua **konplexua, neketsua eta, batzuetan, opakua** izaten da, eta kasu batzuetan urteak ere luza daiteke, lanbidearen eta eskualdearen arabera. "Europako ikuspegia" aplikatzeak edukien ebaluazio-irizpideen ikuspegi komuna garatzea ahalbidetu badu ere, hori ez da nahikoa erakunde bat egiaztatzeko, diploma nazionala emateko edo gradu- edo master-titulu bat emateko.

Horren adibide oso ona da Frantziako senatarien 2024ko txostena, "Europako unibertsitateak: 2. egintzarantz" izenekoa: Europako ikuspegiaren aurreikusitako irizpideez gain, Frantziako ebaluazioak bi irizpide gehigarri hartzen ditu kontuan, Europako erreferentzia-esparruan sartzen ez direnak eta ANECaren oinarritzko dokumentuetan zentzu hertsian agertzen ez direnak, hots, "profesionalizazioaren kalitatea" eta "ikerketari emandako laguntzaren kalitatea"¹⁰⁴. Adibide horrek argi eta garbi erakusten du mugaz gaindiko titulazio bateratu bat ezartzeak batzuetan kontraesankorrak diren baldintza nazionalen artean nabigatzea dakarrela, eta horrek tarte txikia uzten duela hezkuntza-berrikuntzarako eta diziplinartekotasunerako. Frantzian aurrez definitutako titulazio bati eta eremu bakar bati egokitze beharrak, Espainiako akreditazio-irizpideen zorrotasunarekin batera, esparru zurrun bat sortzen du, eta horrek zaildu egiten du mugaz gaindiko gaiei benetan integratutako eta egokitutako ikastaroak garatzea.

Gainera, benetan zaila dirudi titulu bateratuak sortzea **araututako lanbideetan** (osasuna, zuzenbidea, ingeniaritza, etab.). Europako legeriak aitortpen akademikorako esparrua ezartzen duen arren, Estatu kide bakoitzak betekizun espezifikoak ezartzen ditu araututako lanbideetan sartzeko eta horiek gauzatzeko. Baldintza horiek prestakuntzaren edukiari nahiz egiaztatze, tituluak emateko eta aintzatespen profesionalerako modalitateei buruzkoak dira. Hainbat sistema nazionalen artean irizpide horiek harmonizatzea ezinezkoa edo oso konplexua izaten da askotan, eta horrek programa komunak garatzea zailtzen du ezinbestean.

Gomendioak

1. gomendioa	Esparru nazionalak bateratzea eta tituluaren onarpena malgutzea
---------------------	--

¹⁰⁴ Aurretik aipaturiko txostena, 103. orr.

	<p>Helburua da erakundeei programa benetan berritzaileak eskaintzea, Europaren errealitateari egokituak.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nazio mailan (eta erkidegokoan): araudiak malgutzea, Estatu kideen arteko lankidetzan oinarrituta, aldi berean, nazioko berezitasun batzuk errespetatuz. • Mugaz haraindiko eta Euroeskualde mailan: <ul style="list-style-type: none"> ○ Programa bateratuetarako arau espezifikoak sartuz, Franko-Espainiako legedia egokitzeak erraztu egin lezake neurri handi batean haiek prestakuntza-katalogoetan sartzea. ○ Beharrezkoa dirudi Frantzia eta Espainia artean hitzarmenak garatzea, arlo horretan operazioak martxan jartzea errazteko. • Europa mailan: "Titulazio bateratua" 2027ko Bolognako prozesuaren hurrengo ministro-konferentziaren eztabaiden erdigunean egon dadin zaintzea. Euroeskualdeko unibertsitateetako errektoreek eta presidenteeek eskaera hau bultzatu beharko lukete. NAEN Euroeskualdeak aldiro antolatzen dituen unibertsitateko bilerak erabil ditzake behar hori gogorarazteko.
--	---

<p>2. gomendioa</p>	<p>Ebaluazio irizpide uniformeak aplikatzea mugaren bi aldeetan/Kalitatea bermatzeko mugaz haraindiko prozesu bakar baten bidez egiaztatutako programa bateratuen aitortzea</p> <p>Europar titulazio bateratuetarako esparru juridiko orokorrik ez dagoenez, eta arautegi nazionalak nagusi direnez, programa integratuen ezarpena eta titulazioen onarpen automatikoa moteldu egiten dira.</p> <p>Egungo sistemak, <i>Erasmus Mundus</i> esaterako, ez dira nahikoak mugaz haraindiko arazoen izaera espezifikoak lantzeko.</p> <p>Sendotu beharra dago:</p> <ul style="list-style-type: none"> • harmonizazio juridikoa • nazioko agentzien arteko lankidetzak • europar adituen mobilizazioa. <p>Erakundeek behar hori nabarmendu behar dute Errektoreen/Unibertsitateen Presidenteentzako Konferentzian.</p>
----------------------------	--

<p>3. gomendioa</p>	<p>ENIC-NARIC sareak sendotzea eragiketen esparrua garatzeko</p>
----------------------------	---

Sare egituratuago batzuek onarpen hobea izango dute, eta edukiak, esparruak eta titulazioak onartzeko eta baliozkotzeko prozedurak "harmonizatzen" aukera emango dute.

2. EUROPAR KREDITUETAN (ECTS) ALDEAK ETA IKASTAROEN BANAKETA FRANTZIAREN ETA ESPAINIAREN ARTEAN

Kredituen Transferentzia eta Metaketarako Europako Sistema (ECTS) erabat integratuta dago, eta Espainiako eta Frantziako goi-mailako irakaskuntzan aplikatzen da, Bolognako Prozesuaren ondorio diren Goi-mailako Hezkuntzako Europako Esparruko (GHEE) arauen arabera. Bi herrialdeetan, urte akademikoari 60 ECTS dagozkie, edo 30 kreditu seihileko, eta urteko lan-karga antzerakoa da (1500-1800 ordu inguru). Ikasturte osoa (lehen zikloa + bigarren zikloa) 300 ECTS kreditu dira.

**Zein da arazoa?*

Goi-mailako ikaskuntzako bi sistemen arteko aldea unibertsitateko karrera ziklotan banatzeko modua da:

- Frantzian, **lehen zikloak** hiru urte irauten ditu (Licence -180 ECTS); Espainian, aldiz, lau urte (Grada - 240 ECTS);
- **Bigarren zikloak** bi urte irauten ditu Frantzian (Master - 120 ECTS); Espainian, aldiz, bat bakarra (Graduondokoa - 60 ECTS).

Analisia

Titulazio bateratu bat ezartzeko prozedurek nahitaez dute zerikusia lortutako ECTS kopurua zehaztearekin:

- Titulu bateratua "frantses erako" lizentziatura programa baten parte balitz (3 urte, 180 kreditu), ez luke Espainiako Gradu programa osatzeko behar den kreditu kopurua izango, eta horrek esan nahiko luke ez litzatekeela Espainiako sisteman aintzatetsia izango.
- Aldiz, titulu bateratua Espainiako eredu oinarrituko balitz, beste 60 kreditu gehiago emateak ikaslea automatikoki sartuko luke Masterreko programaren bigarren urtean. Prozedura hori oztopatzen du, bereziki, Frantzian master bat egin nahi duten ikasleek masterraren lehen urtetik *MonMaster* plataforman izena emateko duten betebeharrak.

Hori konpontzeko, unibertsitate batzuek «**urte sabatiko**» batean oinarritutako eredu bat proposatzen dute, non ikasleek urte gehigarri bat ematen duten Espainian unibertsitateko ikasketak osatzeko. Irtenbide hori, adibidez, UPPAko nazioarteko harremanetarako sailak proposatu du, eta sarritan erabiltzen da Frantziaren eta Espainiaren arteko unibertsitate-lankidetzaren esparruan. Badirudi **oztopo** bat dela **Frantziako unibertsitateetako ikasleentzat**; izan ere, oro har, nahiago dute ikasketak bost urtean amaitu, beste urtebete igaro beharrean.

Hala ere, **Espainiako** lege-aldaketek **titulazio bateratuak aitortzea erraztu** dute. Unibertsitate Sistemaren Lege Organikoak (LOSU), 2023ko martxoaren 22an onetsiak, aukera ematen du unibertsitate aliantzen esparruan hartutako eta Europako ikuspegiaren bidez egiaztatutako titulazio bateratuak automatikoki homologatzeko nazio mailan. Legeria berri horrek baimena ematen du, halaber, hiru urteko titulazio bateratuak sortzeko (180 ECTS), baldin eta, beste behin ere, titulazio horiek aliantza baten esparruan sortzen badira. Azkenik, Espainiako Ministerioak aukera eman du mikrozertifikazioak (15 ECTS baino gutxiagoko moduluak) etengabeko ikaskuntzan txertatzeko. Xedapen horiek guztiek Frantziako hiru urteko ereduan oinarritutako titulazio bateratuak ezartzea erraztu beharko lukete.

Hala ere, **unibertsitate bakoitzean lortutako gutxieneko kreditu kopurua zehaztea** oraindik ere problematikoa da. Arautegi zehatzik ezean, unibertsitate bakoitzak bere politika garatu du arlo horretan. Euroeskualdean, adibidez, atzerriko seihileko batek 30 ECTS balio du, hau da, karreraren 1/6. Hala ere, seihileko hau baliozkotzeak ez du bermatzen atzerriko unibertsitateko titulua lortuko denik, ezta titulazio bateratu baten kasuan ere. Aitorpena erakundearen politikaren arabera da, eta, hala badagokio, unibertsitateko elkartze-erabakien arabera da. Hala ere, Euroeskualdean, sinatutako unibertsitate arteko hitzarmenek ez dute berariaz aurreikusten. Beraz, baliozkotzea unibertsitate bakoitzak jarraitzen dituen politiken arabera da. UPPAko Nazioarteko Harremanetarako Sailaren ustez, beste unibertsitate batzuetako mugikortasuneko seihileko bat ez da nahikoa UPPAko titulua lortzeko: *gutxienez* urtebete egin behar da, hau da, 60 kreditu. EHUn, fakultate bakoitzak bere politika du arlo horretan, eta, beraz, oso zaila da zehaztea zenbat kreditu behar diren gutxienez fakultate horretako titulu bat lortzeko.

Gomendioak

<p>4. gomendioa</p>	<p>Ikastaroen banaketak duen asimetriari ekitea (3+2 Frantzian edo 4+1 Espainian):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Espainian legetan aldaketarik ez badago: Frantziako ikasleei eskainitako urte sabatikoa balioztatzeko ibilbide bateratu bat eraikitzea adostea, Frantziako masterreko lehen urte gisa aitortzeko aukerarekin, Frantziako ikasleentzat gaur egun problematikoa izan daitekeen egoera saihesteko. - Espainian lege-aldaketak bultzatzea, Europako Unibertsitate Aliantzatik kanpoko titulazio bateratuen aitorpena orokortzeko.
----------------------------	--

5. gomendioa	<p>Esparru politiko komun bat garatzea, unibertsitate bakoitzean lortutako gutxienerako ECTS kreditu kopurua kolektiboki ezartzeko.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bai nazio mailan; - baita unibertsitate bazkideen artean ere.
---------------------	---

3. IBILBIDE AKADEMIKOAK ETA IKUSPEGI PEDAGOGIKOAK ULERTZEKO DESADOSTASUNAK

**Zein da arazoa?*

Frantziako eta Espainiako unibertsitateen artean ikastaro bateratuak sortzeak zailtasun estruktural eta pedagogiko batzuk ditu, eta horiek gainditzeko estrategia berritzaileak behar dira.

Bereziki, **beste herrialdeko praktikak ez ezagutzearen** ondorio dira zailtasun horiek.

Analisisa

Irakasleek eta administrariak sarritan ez dituzte ezagutzen unibertsitateko kultura eta praktikak, ezta arau-esparruak eta atzerriko homologoen itzaropenak ere. Ezjakintasun horrek zaildu egiten du elkarte sendoak garatzea eta erakunde- eta hezkuntza-eskakizunak elkar ulertzea. Liburuxka didaktikoen ikastaroen edukia, helburuak, ebaluazio-metodoak eta ordutegiak zehazten dituzte, eta oso desberdinak dira herrialde batetik bestera. Bat egiteko saiakerak erreferentziatzeko sistemekin, terminologiek eta curriculumaren logikekin topo egiten dute, eta horrek zaildu egiten du ikastaroak elkarri aitortzea eta diplomak artikulatzea.

Tutoretza-metodologiaren adibidea ohikoa da egoera horretan. Espainian, tutoretzen kudeaketan autonomia handia ematen zaie ikasleei, eta horrek autoantolaketa eta erantzukizun indibiduala sustatzen ditu. Frantzian, aldiz, tutoretzak oso gainbegiratuta egoten dira, laguntza pedagogiko handiarekin eta aurreikuspen zehatzekin, aurrerapenari eta ebaluazioari dagokienez. Alde horrek zaildu egiten du baterako mintegiak diseinatzea edo irakaskuntza-praktikak bateratzea; izan ere, ikasleek eta irakasleek ez dituzte erreferentzia-puntu eta itzaropen berberak gainbegiratzeari dagokionez.

Ziklo amaierako praktikak ere aipa genitzake, Espainian derrigorrezkoak direnak Gradua lortzeko baina ez Frantzian Lizentzia lortzeko, edo Master Profesionalaren eta Ikerketa Masterraren arteko bereizketa, nahiko arrunta Frantzian baina ez Espainian. Unibertsitateko testuinguru batean, ikaskuntza profesionalaren eta ikas-ekinezko prestakuntzaren gaia ere

desberdina da hura sortzean eta aplikatzean. Azkenik, unibertsitateko egutegian dauden aldeak oztopo handiak dira programa bateratuak abian jartzeko.

Desadostasun horiek guztiak esanguratsuak dira, baina aipatzekoa da ez direla diziplina guztietan aplikatzen. Adibidez, UPPAko eta EHUko euskal literaturako arduradun pedagogikoek ez zuten zailtasunik izan 2025ean titulazio bikoitz baten plan pedagogikoari buruz ados jartzeko. Aitzitik, praktikan desberdintasunak elkar aberasteko aukeratzat hartu ziren. Beste erakundeko homologoekin izan dituzten trukeek ibilbide bateratua aberasten eta irakaskuntza-eredu berritzaileagoak proposatzen lagundu dute. Titulazio bikoitz horren kasu zehatzean, oztopoak ikusi dira, baina esan behar da beste maila batean daudela.

Gomendioa

6. gomendioa	<p>Administrazio eta irakaskuntza sailen arteko elkarrizketa sustatzea ikuspegi pedagogiko komuna garatzeko / Mugaz haraindiko kultura garatzea, oztopoen ordez elkar aberasteko hezkuntza aukerak nabarmenduz.</p> <p>Administrarien eta irakasleen arteko trukeen kopurua handitzea titulazio bateratuak edo bikoitzak sortzeko prozesua hasten denetik.</p> <p>Erakundeetako nazioarteko harremanetarako sailek irakasle-taldeei laguntza estua emateko eskatzea.</p>
---------------------	---

4. TITULAZIO BATERATUAK EMATEKO ETA ERREGISTRATZEKO ARAUAK.

**Zein da arazoa?*

Titulu bateratua emateak oso arazo espezifikoak sortzen ditu, bereziki **titulu-ziurtagirien formari eta edukiari dagokienez** (diplomak), Frantzian eta Espainian arau desberdinen mende baitaude. Unibertsitateetako administrazio-zerbitzuek zailtasun hori aipatu zuten aldizka azterlan honetarako egindako elkarrizketetan.

Analisia

Arlo horretako esparru juridikoen **konplexutasuna** eta **ezezagutza** oztopo dira titulazio bateratuak orokortzeko, eta hori da unibertsitateko sailek nahiago izateko arrazoi nagusietako bat titulazio bikoitza erabiltzea pergamino bakarraren orde.

Puntu horri dagokionez, badirudi unibertsitateek **zalantza ugari dituztela testu aplikagarrien interpretazio juridikoari dagokionez**, batez ere hizkuntzari, sinadura baimenduei, sinadura-formatuei (digitala edo fisikoa), onartutako logotipoei eta paper-euskarriari buruzko baldintza espezifikoari dagokienez (dimentsioak, lodiera, inprimatzeko leku izendatuak, etab.). Ziurgabetasun horiek ezinbestean zailtzen dute diploma komun bat ematea. Arazoa bereziki larria da Frantziako zatian, **pergaminoen inprimaketa**¹⁰⁵ arautzen duten arau zorrotzengatik.

Gomendioak

7. gomendioa	<p>Unibertsitateak sentsibilizatzea titulazio bateratuei aplikatu beharreko esparru juridikoari buruz</p> <p>Mugaren bi aldeetan dauden xedapenei buruzko prestakuntza-ikastaroak eskaintzea administrazio-sailei eta irakasleei, mugaz haraindiko unibertsitate-kultura sortzeko.</p>
---------------------	---

8. gomendioa	<p>Titulu bakarra emateko gaiari heltzea, Frantziako araudiaren argitan, oso zorrotza baita.</p> <p>Frantses erako diploma bakarra egiteko prozedurak erabat integratzea nazioarteko mugaz haraindiko elkarte baten esparruan.</p> <p>Edo</p> <p>Diplomak emateko baldintza frantsesak kentzea edo sinplifikatzea</p> <p>Gaur egun, Frantziako legediak blokeo-faktore batzuk ezartzen dizkie erakundeei tituluak emateko garaian. Beraz, legeria berrikusi beharko litzateke: sinaduren sinplifikazioa, eleaniztasuna erraztea, diseinuen elkarrekiko onarpena, Europako aliantza bat koordinatzeaz edo Europako eginkizun berezi bat sortzeaz arduratzen diren Europako bazkideen inprentaren zeregina aitortzea, etab.).</p>
---------------------	--

¹⁰⁵Ikus *supra*.

5. BUROKRAZIOA TITULAZIO BATERATUAK ESKURATZEKO

**Zein da arazoa?*

Burokrazia administratiboa hainbat mailatan gertatzen da:

- Ikasleen hautaketa: ikasleak hautatzeko erabiltzen diren metodoak bidegabetzat jotzen dira.
- Ikastaro batean izena ematea, bai erakunde batean edo gehiagotan izena emateko administrazio-izapideak egiteari dagokionez, bai izena emateko eskubideak ordaintzeari dagokionez.
- Bekak eskuratzea
- Ikasketa amaierako praktiken konpentsazioa.

Analisia

Ikasleak hautatzeko metodoak bidegabetzat jotzen dira askotan:

- **Frantzia**n, goi-mailako irakaskuntzarako sarbidea zentralizatuta dago neurri handi batean, plataforma nazionalen bidez, hala nola Parcoursup lizentziaturetarako eta MonMaster masterretarako. Eskatzaileek espediente akademiko bat egin behar dute, noten, diplomen, motibazio-gutunen eta abarren ziurtagiriak jasoko dituen. Prozedura hori bera izan ohi da Frantzia osoan, eta eskatzaile guztiei tratu-berdintasuna bermatzeko pentsatuta dago, baina zurruna eta nazioarteko profilen aniztasunera gutxi egokitua izan daiteke. MonMaster plataforma, bereziki, kritikatu egin dute malgutasun faltagatik eta atzerriko ikasleak edo ikastaro bateratuetan integartzeko zailtasunagatik. Atzerapen administratiboek, beharrezko egiaztagiri kopuru handiak eta sistema frantsesaren eta atzerriaren arteko pasabide automatikorik ezak zaildu egiten dute titulu bateratuertarako sarbidea. Elkartutako erakundeek sarritan prozedura edo batzorde bereziak sortu behar izaten dituzte mugaz haraindiko eskaerak izapidetzeko, eta horrek administrazio-karga handitzen du eta ikasleak gogogabetu ditzake. Frantziako plataformek, beraz, oso tresna murriztaileak dirudite.
- **Espanian**, egoera konplexuagoa da: unibertsitate publikoetako matrikulen tasak aldatu egiten dira autonomia erkidego eta unibertsitate batetik bestera. Europako ikasleek, Batxilergoa duten Frantziakoek barne, UNEDasiss-en akreditazioa lortu behar dute. UNEDek sartzeko baldintzak egiaztatzen ditu eta 10en gaineko bihurketa-nota ematen du, zeina ezinbestekoa baita unibertsitateko aurreinskripzioaren Espainiako sistemaren bidez lanpostua eskatzeko. 2024ko ekainaren 11ko 534/2024 Errege Dekretuak graduko unibertsitate ikasketa ofizialetan sartzeko baldintzak eta onartua izateko prozedurak

arautzen ditu, eta eskatzaile guztiei, nazionaleri zein atzerritarrei, aplikatu beharreko sarbide probaren ezaugarriak eta hautaketa arauak ezartzen ditu.

Kalifikazio-sistemetan Frantziaren eta Espainiaren artean dauden ezberdintasunek are gehiago zailtzen dute hautaketa-prozesua. Frantziak 20ko eskala erabiltzen du, eta Espainiak 10ko eskala, gaien eta eskualdeen arabera haztaperen desberdinarekin. Desadostasun horiek konpentsatzeko, nazioarteko administrazio-akordio batek baliokidetasun-etaulak ezartzen ditu Frantziako Batxilergoko noten eta Espainiako unibertsitateetan sartzeko eskatzen diren artean. Hala ere, noten bihurtak eta eskaeren ebaluazioak konplexuak izaten jarraitzen dute, eta horrek gaizki-uleratuak edo ezberdintasunak eragin ditzake baterako ikastaroak hautatzeko orduan. Gainera, askotan uste da kalifikazioa malguagoa dela Espainian Frantzian baino, eta horrek injustizia edo desoreka sentimendua sor dezake bi sistemetakoa ikasleen artean.

Bestalde, titulazio bateratu bat sortzeko ikaslea matrikulatzen den erakundearen (edo erakundearen) funtsezko gaia planteatzen du. Testuek ezer esaten ez duten arren, bai Frantzian bai Espainian, praktikak, bereziki *Erasmus Mundus motako* titulazio bateratuen esparruan, erakusten du unibertsitateek oro har eskatzen dutela ikasleak programa bateratuan inplikaturako unibertsitate guztietan matrikulatuta egotea, hau da, *gutxienez bi matrikulatan*. Hori da, bereziki, titulua ematen den urtearen kasua. Bestalde, batez ere Frantzian, oraindik ere zalantza asko daude ikasturte hasieran beste unibertsitate batean (ez Frantziakoan) matrikulatuta dauden ikasleei titulu bateratua emateko aukerari buruz.

Gainera, Frantziako mugikortasunaren kudeatzaileek zama administratibo handiagoa dute mugaz harandiko ibilbide integratua sar litezkeen mugikortasun modu berritzaileentzat (programa hibrido intentsiboak, landa mugikortasuna, mugikortasun birtuala). Izan ere, iraupen laburreko mugikortasunerako ere, askotan beharrezkoa da inskripzio administratibo eta pedagogiko oso bat egitea, ikaslea urte oso batez etorriko balitz bezala. Eskakizun instituzional horrek argi eta garbi oztokatzen du mugikortasun modu berrietara egokitutako ikastaro malguen garapena.

Matrikula-tasen kontua ere hor dago. EBko herritar guztiek unibertsitatara sartzeko nazionalak dituzten baldintza berberak baliatzen dituzten arren, matrikula-eskubideen kudeaketa ordenamendu juridiko nazional bakoitzaren eskumena da:

- **Frantzian**, unibertsitate publikoetako matrikula-tasak Europako baxuenetakoak dira. Frantzian, unibertsitate publikoetako matrikula-eskubideak Europako baxuenen artean daude. Unibertsitatean izena emateko eskubideak eta matrikula-eskubideak arautzen dituen araudia ministerio-dekretu bidez finkatzen da Espainian, eta urtero berrikusten da, kontsumorako prezioen indizearen arabera. 2024-2025 ikasturtean, adibidez, 175 euro aplikaturako zaizkio lizentziatura bati, 250 euro master bati eta 391 euro doktoretza bati goi-mailako irakaskuntzako ikastetxe publikoetan. Tasa horiei ikasleen eta unibertsitatearen bizitzarako ekarpena (CVEC) gehitu behar zaie, hau da, 103 euro 2024-2025erako.
- **Espainian**, egoera konplexuagoa da: unibertsitate publikoetako matrikula-tasak aldatu egiten dira autonomia-erkidegoen eta unibertsitateen arabera. Adibidez, Euskal

Autonomia Erkidegoan¹⁰⁶ eta Nafarroako Foru Erkidegoan¹⁰⁷, tasak ikasleak urtero matrikulatzen diren ECTS kreditu kopuruaren arabera kalkulatu dira batez ere. Kredituaren prezioa ikasketa-mailaren, matrikula kopuruaren eta ikaslearen profilaren arabera da. Oro har, matrikula eskubideak mila euro ingurukoak dira.

Matrikulen prezioetan dagoen **alde** horrek zaildu egiten du ikastaro bateratuetako ikasleen finantza plangintza. Erakundeen arteko elkartzeko akordioek ez dute beti tasen harmonizazioa aurreikusten, eta horrek ikasle batek bi tasa desberdin ordaindu behar izatea ekar dezake, edo, programaren arabera, tasen konbinazio bat, oso zenbaterako desberdinekin, ikasketen urtea edo sei hilekoa egiten duen unibertsitatearen arabera. Ikasleek tentazio handiagoa izan lezakete Frantzia bakarrik ikasteko, orduan ez bailitzateke hain garestia izango. Beste arrisku bat da Frantziako erakundeko matrikula-tasak nabarmen handitzea titulu bateratua titulu nazional bat izan beharrean titulu instituzional bat bada. Kasu horretan, unibertsitateak ez ditu bete behar matrikula-tasak finkatzeko arauzko baldintzak, eta, beraz, Espainiako unibertsitateek kobratzen dituzten tasak berdindu ditzake.

Baldintza horietan, **bekak eskuratzea** arazo garrantzitsua da ikasleen mugikortasunerako, batez ere errenta baxuak dituztenentzat:

- **Frantzia**, gizarte-irizpideetan oinarritutako bekak CROUSEk ematen ditu, eta Frantziako ikastetxe batean matrikulatutako ikasleentzat erreserbatuta daude, familia-errenta, distantzia geografikoa eta inguruabar pertsonalak kontuan hartzen dituzten baremo zehatzen arabera. Beka horiek mantenu eta ikasketa gastuen zati handi bat ordain dezakete.
- Espainian, laguntza ekonomikoak aldatu egiten dira eskualde batetik bestera eta unibertsitate batetik bestera, eta ez dira Frantzia bezain eskuzabalak izaten. Truke-programa baten edo titulazio bateratu baten esparruan Espainiako unibertsitate batean matrikulatutako ikasle frantsesek Erasmus+ beka jaso dezakete (180 euro inguru hilean Espainian), baina kopuru hori txikia da atzerriko unibertsitate-urte baten guztizko kostuarekin alderatuta. Hala ere, Espainiako erregimen nazionalak ikasle espainiarrentzat edo iraupen luzeko egoiliarrentzat erreserbatuta daude nagusiki, eta horrek nazioarteko mugikortasuneko ikasleen sarbidea mugatzen du, baita ondoko mugako eskualde batetik datozen ikasleentzat ere, hala nola Akitania Berriko Euroeskualdea, Euskadi eta Nafarroa.

Beka nazionalak herrialde elkartuen artean metatu ezin izateak eta nazioz gaindiko araubide harmonizaturik ez egoteak sartzeko desberdintasunak sortzen ditu, eta mugikortasuna susta dezake, nahiz eta programa bateratuek adierazitako asmoak izan.

Azkenik, beste desadostasun puntu bat **praktiken ordaintzari** dagokio:

- **Frantzia**, 2014ko uztailaren 10eko 2014-788 Legeak bi hilabete baino gehiagoko praktikak ordaintzera behartzen du, ikasleak babesteko eta haien konpromiso

¹⁰⁶ 2024ko ekainaren 14ko Agindua, Hezkuntza Sailburuarena, zeinaren bitartez Euskal Herriko Unibertsitateko goi-mailako hezkuntza zerbitzu publikoen prezioak zehazten diren 2024-2025 ikasturterako, eta haien salbuespenen eta murrizketen baldintzak ere zehazten diren.

¹⁰⁷ 35/2024 Foru Dekretua, maiatzaren 22koa, zeinaren bitartez 2024-2025 ikasturtean titulu ofizialak lortzeko ikaskuntzentzat eta zerbitzu akademikoengatik Nafarroako unibertsitate publikoetan ordainduko diren prezioak zehazten diren, NAO 108 zk., 2024ko maiatzaren 30ekoa.

profesionala indartzeko. Betebehar hori Frantziako unibertsitate ikastaro baten esparruan egindako praktika guztiei aplikatzen zaie.

- **Espanian**, ez dago unibertsitateko praktikak ordaintzera behartzen duen araudi nazionalik. Beraz, lege-testurik ez egoteak hutsune bat uzten du, ikasleei Espainian praktikak egiteko asmoa kentzeko, batez ere egonaldia finantzatzeko hobari hori dutenean. Tratu-desberdintasun horrek desberdintasun bat sortzen du programa bateratuetako ikasle frantsesen eta espainiarren artean, eta zaildu egiten du ibilbide integratuen kudeaketa.

Gomendioak

Beraz, establezimenduek hurrengoak egin behar dute:

9. gomendioa	Erakunde bakoitzaren barruan nota gardenak eta egokiak baliokidetzeko sistemak ezartzea, ikasleen hautaketan eta arrakastan ekitatea bermatzeko.
10. gomendioa	Bi unibertsitate elkartuetako matrikula-tasak mugatzea Ikasleak bi unibertsitateetan matrikulatuta badaude beren ikasketetan zehar, horrek ez du esan nahi automatikoki bi erakundeetan matrikula-tasak ordaindu behar dituztenik. Elkartzeko akordioek gai hori aurreikusteko eta akordio horiek arautzeko aukera izan beharko lukete.
11. gomendioa	Ikasleentzako diru-laguntzak eta praktiketako hobariak bateratzea

6. IRAKASLEEN KONPROMISOAREN KONTZIENTZIAZIO ETA AINTZATESPEN FALTA

Ibilbide bateratuen arrakasta, batez ere, irakasleen laguntzaren eta konpromisoaren mende dago.

**Zein arazo?*

Titulazio bateratuen izaera espezifikoa eta balio erantsiaren ezagutza ez da nahikoa izaten. Unibertsitateko irakasle askok ez dituzte ezagutzen titulazio bateratuen programak, ikasleentzat eta erakundeentzat dituzten abantailak eta horien aplikazioaren alderdi praktikoak.

Analisia

Ezjakintasun horren arrazoia, neurri batean, komunikazio instituzionalik eza eta karrera profesionalean ekimen horiek argi eta garbi ez aitortzea da.

Irakasleen motibazioa ere probatu da, irakaskuntzaren koordinazioan, ikastaroen baterako eraikuntzan, mugikortasunaren kudeaketan eta ikasleentzako laguntzan emandako denbora ez delako aintzat hartzen. Askotan denbora asko eskatzen duen lan hori ez da beti lan karga ofizialean sartzen, eta ez da karrera profesionalaren garapenean baloratzen. Egoera horrek motibazioa galtzea ekar dezake, baita pixkanaka deslotzea ere, nahiz eta ibilbide bateratuen arrakasta pertsona horiek tokian bertan duten konpromisoaren mende egon.

Ibilbide bateratuak sortzean aurkitutako oztopoek mugaz haraindiko ikastaroetarako ikuspegi pedagogiko partekatuak garatzearen garrantzia nabarmentzen dute. Hala ere, Euroeskualdeko unibertsitateetako irakasle-ikertzaileek eta irakaskuntza-zuzendariak gutxitan laguntzen dute gai pedagogikoetan, eta haien trukeak ikerketa-proiektuetara edo solasaldi zientifikoetara mugatzen dira. Beraz, ikuspegi komun hori eraikitzeak hainbat erronkari egin behar die aurre: irakasleak sentibilizatzea eta mobilizatzea, benetako sare pedagogiko bat egituratzea, praktikak harmonizatzea eta bakoitzaren konpromisoa aitortzea da helburua; unibertsitateko kulturartekotasuna sustatzea ere bada. Erronka horiek funtsezkoak dira ikuspegi pedagogiko partekatua sor dadin, eta hori ezinbesteko baldintza da diplomaren arrakastarako.

Gomendioak

12. gomendioa	<p>Irakasleak titulazio bateratuen inguruan sentibilizatzea eta haien konpromisoa aitortzea</p> <p>Zailtasun horiek konpontzeko, funtsezkoa da sentibilizazio ekimen espezifikoak abian jartzea: informazio mintegiak antolatzea, esperientzia arrakastatsuak partekatzea, titulazio bateratuak ebaluazio arauetan sartzea eta titulazio bateratuekiko konpromisoa erakundeek aitortzea.</p> <p>Konpromiso hori berariazko esleipenen edo prima-politiken bidez babestea. Egindako lana aitortzea, bereziki irakaskuntza-baimenak edo lanbide-karrerak aurrera egiteko puntuak esleitzuz, funtsezko palanka da irakasleen parte-hartze aktiboa sustatzeko.</p>
----------------------	---

	Goi-mailako irakaskuntzako karrera erakargarri eta jasangarriei buruzko Kontseiluaren gomendio-proposamena babestea aurrera egiteko modu bat izan liteke.
--	---

13. gomendioa	<p>Mugaldeko eta euroeskualdeko unibertsitateetako irakasle-ikertzaileak konektatzea eta haien irakaskuntza-sareak egituratzea</p> <p>Sareko konexio horrek funtsezko helburu batzuk ditu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Irakaskuntza-praktikak trukitzea: irakasleek aukera izan behar dute beren metodoak alderatzeko, edukiak harmonizatzeko, ebaluazio-metodoak eztabaidatzeko eta ikasleengandik espero denari buruz ados jartzeko. Ikuspegi nazionaletatik haratago joatea da kontua, irakaskuntza-kultura komuna eraikitzeke. - Alboko herrialdeko sistema ezagutzera ematea: ezinbestekoa da elkartutako sistemak nola funtzionatzen duen ulertzea, (seihilekoen antolaketa, kalifikazio-prozedurak, ebaluazio jarraituaren zeregina, etab.), gaizki-ulertuak saihesteko eta ikasleek bidezko tratua jasotzen dutela bermatzeko. - Ibilbide bateratuei buruz sentsibilizatzea eta informazio zehatza ematea: Batzuetan, irakasleak ez dira ohartzen titulazio bateratu batek ikasleentzat (mugikortasun handiagoa, kultura eta hizkuntza irekiera handiagoa, sare profesional zabalagoa) eta beraientzat (garapen profesionala, karreren nazioartekotzea) dituen abantailez. - Hizkuntza-eskaintzaren garapena: irakaskuntza-hizkuntza edo -hizkuntzak funtsezko gaia dira. Ingelesa lan-hizkuntza gisa nagusitzeari aurre egiteko, garrantzitsua da tokiko testuingurura eta hartzaileen aniztasunera egokitutako ikastaro elebidunak edo hirueledunak egitea. Aipatzekoa da Frantzian ikasketa planaren zati bat frantsesez eman behar dela¹⁰⁸. Aurreko hizkuntza ikastaroek (FLE, Erasmus ikastaroak, etab.) mugikortasuna eta arrakasta akademikoa erraztu ditzakete. - Unibertsitateen egutegiak hobeto bateratzea: Unibertsitateko egutegiak sinkronizatzea, mugikortasuna kudeatzea eta azterketak planifikatzea erronka errepikariak
----------------------	--

¹⁰⁸ Frantsesaren erabilerari buruzko 1994ko abuztuaren 4ko 94-665 Legetik, "Toubon Legea" izenez ezagutzen denetik.

	<p>dira, eta lankidetzaz estua eta komunikazio erregularra eskatzen dute.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jarraipen eta ebaluazio mekanismoak nazioarteko lankidetzaz-hitzarmenetan: Gobernantzak jarraipen- eta ebaluazio-mekanismo erregularrak izan behar ditu, irakasleek, ikasleek eta administrazio langileek parte har dezaten, botila-lepoak identifikatzeko, arrakastak nabarmentzeko eta etengabeko doikuntzak egiteko.
--	--

<p>14. gomendioa</p>	<p>Irakasle-ikertzaileen sarea egituratzea</p> <p>Gomendatzen da mugaz haraindiko lantaldeak eta truke plataformak sortzea (fisikoak eta birtualak), bai eta irakaskuntzako arduradunen artean aldizkako bilerak antolatzea ere.</p> <p>Elkarrekiko konfiantzan eta hezkuntza berrikuntzan oinarritutako diploma bateratuen kultura komuna eraikitzea da helburua.</p>
-----------------------------	---

7. BULTZADA POLITIKORIK EZ MUGAZ HARAINDIKO TITULU BATERATUENTZAT

<p><i>*Zein arazo?</i></p> <p>Euroeskualdeko unibertsitateen artean akordio politikoak sinatu badira ere, oraindik ez da titulazio bateratuetarako estrategia partekaturik sortu. Gehienetan, ekintza unean bertan gauzatzen da, talde edo fakultate batzuen dinamismo indibidualak bultzatuta, benetako norabide zentralizaturik eta ikuspegi politiko bateraturik gabe.</p>
--

Analisia

Esparru orokorrik ez izateak honako ondorio hauek ditu:

- Praktika administratibo eta pedagogiko heterogeneoak;
- Tituluak eta ikastaroak elkarri aitortzen zaizkiola bermatzeko zailtasunak;

- Ikasleen, enplegatzaileen eta bazkide instituzionalen arteko baterako ikastaroen ikusgarritasun eskasa;
- Argitasun falta proiektuen babesleentzat eta balizko finantzatzaileentzat.

Unibertsitateko lankidetzaren arrakasta gobernantza partekatua egituratzeko, baliabideak batzeko eta titulazio bateratuei epe luzera laguntza politikoa emateko gaitasunaren mende dago.

Horretarako, funtsezkoa da unibertsitate bakoitzak barne politika argia eta anbizio handikoa izatea baterako diplomaziaren arloan, bereziki EHU bezalako egitura oso deszentralizatua duten unibertsitateetan. Euskadin, fakultate bakoitzak modu independentean kudeatzen ditu bere nazioarteko harremanak eta titulazio bateratuen proiektuak. Historikoki oso baloratua izan den autonomia horri esker, ekimen ugari egin ahal izan dira eta fakultate bakoitzaren behar espezifikoetara egokitu dira. Hala ere, eredu horrek praktika eta araudi ugari ere ekarri ditu, eta, horren ondorioz, politika komunik eta diplomatarako esparru harmonizaturik ez dago. Horrek zaildu egiten du esperientziak trukatzeko eta jardunbide egokiak aprobetxatzea. Gainera, EHUK ez du datu-base zentralizaturik, eta horrek zaildu egiten du unibertsitate osoko nazioarteko elkarteen ebaluazioa, kudeaketa eta sustapena.

Gomendioak

<p>15. gomendioa</p>	<p>Eucor moduko babes politikoko gune bat eratzea</p> <p>Oztopo politikoak gainditzeko, Eucor eremuan inspiratzea gomendatzen dugu.</p> <p>Eucor Europako Campusa da, 1989tik Rhin Garaiko unibertsitateak biltzen dituen (Frantzia, Alemania, Suitza) egitura politiko eta operatibo komun batean. Eucorrek Lurralde Lankidetzarako Europako Talde (LLET) gisa funtzionatzen du, bere unibertsitate kideen autonomia errespetatuz, baina gobernantza partekatuarekin, estrategia komun batekin eta titulazio bateratuak, mugikortasuna eta ikerketa kudeatzeko tresna bateratuekin. Eredu horrek aukera eman du oztopo administratibo ugari ezabatzeko eta mugaz haraindiko irakaskuntza- eta ikerketa-eskaintza aitortua eta erakargarria egituratzeko, bereziki Frantziako eta Alemaniako Unibertsitatean.</p> <p>Euroeskualdeko eremuan Eucor motako esparru politiko batek aukera emango luke unibertsitateak titulazio bateratuen eta mugaz gaindiko lankidetzaren ikuspegi komun baten inguruan federatzeko. Horrela, titulazio bateratuen sustapen kolektiboan lagunduko luke, eta nazioan eta Europan ikusgarritasuna bermatuko luke. Beraz, gobernantza partekatua ezarriko luke, unibertsitateetako presidentek, errektoreak eta arduradun politikoak bilduko lituzkeena, epe luzerako diplomaren estrategia zuzentzeko. NAEN euroeskualdeak antolatutako unibertsitate lankidetzaren urteko</p>
-----------------------------	--

	foroan egindako topaketak horrelako espazio politiko bat aurreikus lezake.
--	--

<p>16. gomendioa</p>	<p>Titulazio bateratuei buruzko esparru politiko komuneko akordio bat sinatzea</p> <p>Esparru politiko bat sortzeaz gain, funtsezkoa da Euroeskualdeko titulazio bateratueterako esparru politiko komun bat formalizatzea. Horrek esan nahi du:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Anbizio politiko partekatuaen baieztapena, erakundeen estrategietan islatua eta tokiko agintariak eta inplikaturako estatuek babestua. - Unibertsitateetako presidenteen, errektoreen eta arduradun politikoaren arteko harremanak, helburu komunak zehazteko, oztipoak identifikatzeko eta ekintzak koordinatzeko. - Unibertsitate arteko akordio aldeaniztun bat sinatzea, diploma bateratuen printzipioak, helburuak eta prozedurak ezarriko dituen (diplomak elkarri aitortzea, prozedurak harmonizatzea, baliabideak partekatzea, etab.). - Gobernantza partekatuko organoak sortzea (zuzendaritza batzordeak, gaikako lantaldeak, truke plataformak), ekintzen aplikazioa gainbegiratzeaz eta ebaluazioa bermatzeaz arduratuko direnak. <p>Esparru politiko komun horrekin batera tresna operatiboak ere erabili behar dira: elkarte eta titulazio bateratuen datu-base zentralizatua, finantza-laguntzako erregimenak, proiektuen arduradunentzako laguntza, ikasleekiko eta bazkideekiko komunikazio espezifikoa, etab.</p>
-----------------------------	---

<p>17. gomendioa</p>	<p>Unibertsitate-aliantezko administrazio-prozedura komun batorako eraikuntzan duten zeregina indartzea, esperientzia arrakastatsua kapitalizatuz eta mugaz haraindiko berezitasunetara egokitutako jardunbide egokien gidak zabalduz.</p> <p>Euroeskualdeak, unibertsitateen arteko lankidetzarako tradizio luze eta zabalarekin, baldintza bereziki mesedegarriak eskaintzen ditu titulazio bateratuak sortzeko ikuspegi administratibo eta instituzional komuna garatzeko.</p>
-----------------------------	--

	<p>Dinamika hori aliantza egituratzaileek ere babes dezakete, hala nola UNITA eta ENLIGHT aliantza europarrek, bai eta euroeskualdeko aliantzek ere, hala nola Euskampusak, zeregin erabakigarria baitute esperientziak bateratzeko eta elkartutako erakundeen artean jardunbide egokiak zabaltzeko. Aliantza horiek hainbat unibertsitatetako esperientzien trukea eta talde administratiboen prestakuntza sustatzen dute, eta, bereziki, tailerrak, lantaldeak eta mintegiak aldian-aldian antolatzea errazten dute.</p> <p>Oraingoan, aliantzek zailtasunak dituzte diploma bateratuen ikuspegi partekatua garatzeko, baina, egia esan, ahalmen handia dute esparru horretan lankidetzak-kultura indartua garatzeko. Lankidetzak-sare horiei esker, unibertsitateek hobeto ezagut ditzakete herrialde bakoitzaren administrazio-berezitasunak eta erantzun egokiak eman diezazkiekete mugaz haraindiko gaiei, sistema berritzaileen esperientziazia sustatuz. Adibidez, unibertsitate bazkide bakoitzeko irakasleek osatutako epaimahai bateratuak sortzea, titulu eleanitzak eta zigilu anitzeko tituluak ematea eta alde aurreko kredituak eta ikaskuntzak elkarri automatikoki aitortzea babesten dute. Berrikuntza administratibo eta pedagogiko horiek lagungarriak dira baterako titulazioak erakargarriago egiteko eta Euroeskualde osoan aintzatespena bermatzeko.</p> <p style="text-align: center;">+</p> <p>Euroeskualde mailako lankidetzak administratiboa jarraitzea eta areagotzea, dauden sareak aprobetxatuz eta tresnak partekatuz garatuz.</p> <p>Helburua oztopo iraunkorrak gainditzea eta ikasleei mugen bi aldeetan benetan integratutako eta aitortutako ibilbideak eskaintzea da. Europako beste lankidetzak modu batzuk sustatzea ere ekar dezake, Europako unibertsitate kultura ezartzeko. Adibidez, programa ez-bateratuetan ikuspegi europar bat sartzea erabaki edo sistematiza liteke, mikroertifikazioen praktika sustatu edo mugikortasun alternatiboa (birtuala eta hibridoa) eta azpiegitura informatiko komunen garapena bultzatu.</p> <p>Oro har, Europako unibertsitate-lankidetzak modu guztiak sustatu beharko lirateke.</p>
--	---

<p>18. gomendioa</p>	<p>UNINAEN plataforma gehiago erabiltzea mugaz haraindiko unibertsitate-komunitatearen erreferentzia-gune bihurtzeko.</p> <p>Horretarako, funtzionalitateak hobetu beharko lirateke (web mintegiak, ohiko galderak, ereduak dokumentuak bateratzea, etab.), prestakuntza saioak antolatu eta lekuan bertan erreakzioak sustatu, prozedurak egokitzeko.</p>
-----------------------------	---

	<p>2024an UNINAEN plataforma digitala merkaturatzeak etapa garrantzitsua markatu du NAEN euroeskualdearen integrazio akademikoan. Informazio- eta truke-atari honek unibertsitateak eta goi-mailako irakaskuntzako ikastetxeak bistaratzea, administrazio eta irakaskuntzako langileak sarean jartzea eta prestakuntza-aukerak, ikerketa-proiektuak eta mugikortasun-aukerak zabaltzea erraztuko du.</p> <p>Plataformak sinergien benetako katalizatzaile gisa jokatzeko du, baliabide dokumentalak, hitzarmen-ereduak, egutegiak eta gida administratiboak zentralizatuz. Era berean, aukera ematen du titulazio bateratuak ezartzean sortzen diren zailtasunak azkarrago komunikatzeko eta konpontzeko, truke-foroei eta lankidetzaren tresnei esker.</p>
--	---

<p>19. gomendioa</p>	<p style="text-align: center;">GEAI ereduaren esperimentazioa bultzatzea</p> <p>Asmoa da unibertsitateak animatzea titulazio bateratuak kudeatzeko aprobetxa dezaten, eta Europako arau-esparru espezifiko bat azkar ezartzearen alde eginez.</p> <p>Mugaz haraindiko gobernantzaren arrakastaren gakoetako bat euroeskualde mailako unibertsitate-lankidetzaren egituraketan datza. Euroeskualdeko Unibertsitate Estrategian ezarritako helburuekin bat etorritik, nortasun juridikoa duen egitura iraunkor bat sortzea, NAEN eremuko unibertsitate guztiek parte hartuko dutena, funtsezko baldintza da trukeak errazteko, baliabideak bateratzeko eta estatutuetan neurri berritzaileak sartzeko, hala nola diploma bateratuak.</p> <p>Instituzionalizatzeko eredu eta bide asko dauden arren, mugaz haraindiko unibertsitate-panoramaren irismen handiko eraldaketa sistemiko baten bidez antolaketa berri bat ahalbidetuko lukeen eredu bati buruz hausnartu beharko litzateke. Gai horiek zenbait unibertsitate-aliantez jorratu dituzte, eta bereziki Lurralde Lankidetzako Europako Taldearen (AECT) formako taldeak aztertu dituzte.</p> <p>Arlo horretako azterlan gehienek egitura mota hori erabiltzea aurreikusten duten bitartean, UNITA aliantezko zuzendutako EGAI proiektuak, 2023ko apirilean abiarazitakoak, Interes Ekonomikoko Europako Taldearen (AEIE) erabilera aztertzen du unibertsitateko lankidetzaren oinarri gisa. Eredu berri bat kontzeptualizatzerako eraman du: Interes Akademikoko Europako Taldea (AEIE), unibertsitateen beharrei erantzuteko AEIEen mugak gainditzen dituen, Europako araudi proposamen batekin batera.</p>
-----------------------------	--

<p>20. gomendia</p>	<p>Ikasleak sentsibilizatzea titulazio bateratu baten balio erantsiari buruz</p> <p>Ikasleek titulazio bateratu bati ekiteko duten motibazioa benetako balio erantsi baten pertzepzioan oinarritzen da: beste hezkuntza sistema batzuetara irekitzea, kulturarteko gaitasunak eskuratzea eta enplegarritasun ikuspegi handiagoak izatea. Europako Batzordeak egindako inkesta baten arabera, 10 ikasletik 9k uste dute Europako titulu bateratu batek aukera gehiago eskainiko lituzkeela hainbat herrialdetan ikasteko, kredituen aintzatespen automatikoa erraztuko lukeela eta enplegarritasuna bultzatuko lukeela nazioartean.</p> <p>Abantaila horiek mugaz haraindiko testuingurura eraman daitezke, eta funtsezko argudioa dira mugikortasuna sustatzeko, betiere ikasleei beren esperientzia prestatzen eta hobetzen laguntzen bazaie.</p>
----------------------------	---

<p>21. gomendia</p>	<p>Euroeskualdeko etiketa bat sortzea kontuan hartzea, ikasleak mugaz haraindiko lan merkatuan sartzera animatzeko.</p> <p>Funtsezkoa da titulazio bikoitz batek mugaz haraindiko lan merkatuan integratzen laguntzea. Baina praktikan, kultura dibergenteek gauzak zailtzen dituzte. Zehazki, Biharteko AEIEk, mugaz haraindiko merkataritza eta industria ganberak, adierazi du enpresariak beren diploma nazionalari atxikita egoten direla. Ikuspegiari eustekak euroeskualdeko etiketa bat sortzea ekar lezake, ikasleak mugaz haraindiko lan merkatuan integratzea sustatuko lukeena.</p>
----------------------------	--

8. IKASLEEK BIZI DITUZTEN FINANTZA ETA ADMINISTRAZIO OZTOPOAK

**Zein arazo?*

Titulazio bateratuaren sustapenaren lehen erronka nagusietako bat ikasleak sentsibilizatzea eta ikasturte osoan zehar laguntza ematea da. Mugaz haraindiko titulazio bat aukeratzea aukera paregabea da irekitzeko eta garapen

pertsonalerako, baina muga batzuk ere baditu, eta horien artean mugikortasunaren kostua nabarmentzen da.

Analisia

Erasmus+ eta NAEN euroeskualdeko beka bezalako laguntza erregimenak egon arren, **finantza errealitatea konplexua izaten jarraitzen du askotan** ikasleentzat. Beka horiek funtsezkoak diren arren, ez dira beti nahikoak mugikortasunari lotutako kostu guztiak estaltzeko, garraioa, ostatua, aseguruak eta eguneroko bizitzako gastuak barne, batzuetan jatorrizko herrialdea baino garestiagoa den herrialde batean. Gainera, beka horien kudeaketa administratiboa gogaikarria eta etsigarria izan daiteke, batez ere erregimen bat baino gehiago konbinatu nahi direnean edo herrialde elkartuetan hautagarritasun-irizpide desberdinak bete nahi direnean.

Finantza alderdiez gain, ikasleek laguntza ere behar dute nazioarteko esperientzia prestatzeko eta jarraitzeko. Titulazio bateratu batean murgiltzen diren ikasleek alde aurretik informatuta egon behar dute unibertsitate-sistema bakoitzaren ezaugarri espezifikoak, hezkuntza-itxaropenei eta herrialde berri batera joatean eman beharreko urratsei buruz.

Maizegi, informazio faltak edo laguntza logistiko eskasak mugikortasuna geldiarazten dute, edo deserosotasuna edo porrota eragiten dute. Beraz, funtsezkoa da laguntza sistema globalak ezartzea, informazio bilerak, tailer praktikoak, tutoretza pertsonalizatuak eta jarraipen administratibo estuagoa uztartuko dituztenak, ikasle bakoitzaren karrera seguruagoa izan dadin.

<p>22. gomendioa</p>	<p>Ikasleei ahalik eta kostu txikiena eragingo dien laguntza-eredu bat garatzea</p> <p>Garapen mota horrek berekin dakar dauden baliabideak optimizatzea, baina baita mugikortasuna antolatzeko moduan berritzea ere. Adibidez, komeniko litzateke kontuan hartzea mugikortasun beka konbinatzeko aukera, ikasle bati aukera emanaz aldi berean Espainiako eta Europako hainbat beka jasotzeko, horiek ordezkatu beharrean.</p> <p>Planteamendu horrek laguntzak emateko irizpideak harmonizatzea eta erakundeen eta finantzaketa-erakundeen arteko lankidetzak estutzea eskatuko luke, estaldura finantzario bidezkoagoa eta ikasleen benetako beharretara hobeto egokitua bermatzeko.</p> <p>Gainera, mugikortasun konponbide hibridoak sustatu beharko lirateke, presentzia fisikoko aldiak urrutiko moduluekin konbinatuko dituztenak, kostuak murrizteko eta, aldi berean, nazioarteko esperientziaren kalitateari eusteko.</p>
-----------------------------	--

	<p>Funtsezkoa da, halaber, proposatutako programa bideragarria izatea, eta, beraz, garrantzitsua da ikasleen interes potentziala ebaluatzea, eztabaida sakonak hasi aurretik.</p>
--	---

III. ATALA. GOMENDIOEN LABURPENA

Azken atal honen helburua azterlan honen testuinguruan egindako gomendio guztiak modu sinplifikatuan azaltzea da. Proposamenei buruzko xehetasun gehiago nahi izanez gero, ikus txosten honen II. zatian jasotako azalpenak.

1. gomendia	Esparru nazionalak bateratzea eta tituluen onarpena malgutzea
2. gomendia	Ebaluazio irizpide uniformeak aplikatzea mugaren bi aldeetan/Kalitatea bermatzeko mugaz haraindiko prozesu bakar baten bidez egiaztatutako programa bateratuen aitortzea ezartzea
3. gomendia	ENIC-NARIC sareak sendotzea eragiketen esparru komuna garatzeko
4. gomendia	Ibilbideen zatiketaren disimetriari erantzun bat ematea (3+2 Frantzia; Espainia, aldiz, 4+1)
5. gomendia	Esparru politiko komun bat garatzea unibertsitate bakoitzean lortutako gutxienerako ECTS kreditu kopurua kolektiboki ezartzeko.
6. gomendia	Administrazio eta irakaskuntza sailen arteko elkarrikeria sustatzea ikuspegi pedagogiko komuna garatzeko / Mugaz haraindiko kultura garatzea, oztopoen ordez elkar aberasteko aukera pedagogikoak nabarmenduz.
7. gomendia	Unibertsitateak sentsibilizatzea titulazio bateratuei aplikatu beharreko esparru juridikoari buruz

8. gomendia	<p>Diploma bakarra emateko gaiari heltzea, Frantziako araudiaren argitan, oso zorrotza baita.</p> <p>Edo</p> <p>Tituluak emateko baldintza frantsesak kentzea edo sinplifikatzea</p>
9. gomendia	<p>Erakunde bakoitzaren barruan nota gardenak eta egokiak baliokidetzeko sistemak ezartzea, ikasleen hautaketan eta arrakastan ekitatea bermatzeko.</p>
10. gomendia	<p>Bi unibertsitate elkartuetako tasak akademikoak mugatzea</p>
11. gomendia	<p>Ikasleentzako laguntza ekonomikoak eta enpresetako praktikengatiko hobariak bateratzea</p>
12. gomendia	<p>Irakasleak titulazio bateratuen inguruan sentsibilizatzea eta haien konpromisoa aitortzea</p>
13. gomendia	<p>Mugaldeko eta Euroeskualdeko unibertsitateetako irakasle-ikertzaileen artean loturak ezartzea eta haien irakaskuntza-sareak egituratzea:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Irakaskuntza-praktikak trukatzeko - Inguruko sistemei buruz sentsibilizatzea - Titulazio bateratuei buruzko sentsibilizazioa eta informazio zehatza ematea <ul style="list-style-type: none"> - Hizkuntza eskaintza garatzea - Unibertsitateen egutegiak hobeto bateratzea - Jarraipen eta ebaluazio mekanismoak nazioarteko lankidetzaren hitzarmenetan

14. gomendia	Mugaz haraindiko /euroeskualdeko irakasle-ikertzaileen sarea egituratzea
15. gomendia	Eucor moduko babes politikoko gune bat eratzea
16. gomendia	Titulazio bateratuei buruzko esparru akordio bat sinatzea
17. gomendia	<p>Unibertsitate-aliantez administrazio-prozedura bateratuen eraikuntzan duten zeregina indartzea, esperientzia arrakastatsuak kapitalizatuz eta mugaz haraindiko berezitasunetara egokitutako jardunbide egokien gidak zabalduz.</p> <p style="text-align: center;">+</p> <p>Euroeskualde mailako lankidetzaren administratiboa jarraitzea eta areagotzea, , dauden sareetan oinarrituta eta tresna partekatuak garatuz.</p>
18. gomendia	UNINAEN plataforma mobilizatzea, mugaz haraindiko unibertsitate-komunitatearen erreferentzia-gune bihurtzeko.
19. gomendia	GEAI ereduaren esperimentazioa bultzatzea
20. gomendia	Ikasleak sentsibilizatzea titulazio bateratu baten balio erantsiari buruz
21. gomendia	Euroeskualdeko etiketa bat sortzea kontuan hartzea, ikasleak mugaz haraindiko lan merkatuan sartzerari animatzeko

22. gomendia

Ikasleei ahalik eta kostu txikiena eragingo dien laguntza-eredu bat garatzea

ERANSKINAK

1. ERANSKINA	Europar Batasunaren Funtzionamenduari buruzko Tratatuaren laburpenak, baterako titulazioen gaiari aplikatzekoak	70. orr.
2. ERANSKINA	ERASMUS ikasleen eskubideak	72. orr.
3. ERANSKINA	EBko Kontseiluaren ebazpena	73. orr.
4. ERANSKINA	Espainiar esparru juridikoa	78. orr.
5. ERANSKINA	822/2021 Errege Dekretua, 2021eko irailaren 28koa, Unibertsitateko ikasketen antolamendua eta haien kalitatea ziurtatzeko prozedura ezartzen dituen	80. orr.
6. ERANSKINA	Nazioarteko elkartean dauden frantses diplomei aplika dakizkiekeen Hezkuntza Kodearen xedapen gehigarriak	83. orr.
7. XEDAPEN GEHIGARRIA	2014-0018 zenbakiko Zirkularra, 2014ko urriaren 23koa, Hezkuntza Nazionaleko, Goi-mailako Irakaskuntzako eta Ikerketa Ministerioaren mendeko goi-mailako irakaskuntza- zentroek diploma nazionalak eta estatu-diploma jakin batzuk prestatzeko eta emateko modalitateei buruzkoa.	85. orr.
8. ERANSKINA	Diploma bateratuen ereduak	87. orr.
9. ERANSKINA	Nazioarteko elkarte baterako diploma-eredua (masterrera- adibidea)	91. orr.
10. XEDAPEN GEHIGARRIA	Egungo titulazio bateratuen adibideak	92. orr.
11. ERANSKINA	Akitania Berria, Euskadi eta Nafarroako Euroeskualdean dauden goi-mailako irakaskuntza-erakundeen zerrenda	96. orr.

1. XEDAPEN GEHIGARRIA Europar Batasunaren Funtzionamenduari buruzko Tratatuaren laburpenak, baterako tituluak emateari aplikatzekoak

18. artikulua

Tratatuaren aplikazio-eremuan, eta tratatuetan aurreikusitako xedapen bereziei kalterik egin gabe, debekatuta dago nazionalitateagatiko bereizkeria oro.

Europako Parlamentuak eta Kontseiluak, legegintzako prozedura arruntaren arabera, bereizkeria hori debekatzeko arauak hartu ahal izango dituzte.

20. artikulua

Batasuneko herritartasuna ezartzen da. Batasuneko herritarra izango da Estatu kide bateko nazionalitatea duen pertsona oro. Batasuneko herritartasuna herritartasun nazionalari gehitzen zaio, eta ez du ordezkatzeko.

Batasuneko herritarrek Tratatuaren ezarritako eskubideak eta betebeharrak dituzte. Besteak beste:

(a) Estatu kideen lurraldean askatasunez zirkulatzeko eta bizitzeko eskubidea;

(b) sufragio aktiborako eta pasiborako eskubidea Europako Parlamenturako hauteskundeetan eta bizi diren Estatu kideko udal-hauteskundeetan, estatu horretako herritarren baldintza berberetan;

(c) edozein Estatu kideetako agintari diplomatiko edo kontsularren babesari atxikitzeko eskubidea, Estatu kide hori ordezkatzeko ez dagoen hirugarren herrialde bateko lurraldean, estatu horretako herritarren baldintza berberetan;

(d) Europako Parlamentuaren aurrean eskaera egiteko eskubidea, Europako Arartekoarengana jotzeko eskubidea, eta Batasuneko erakunde eta organo aholku-emaileengana Tratatuaren hitzartutako batean jotzeko eta erantzuna hitzartutako horretan bertan jasotzeko eskubidea.

Eskubide horiek Tratatuak eta horiek aplikatzeko hartutako neurriek zehaztutako baldintzetan eta mugen barruan egikaritzeko dira.

21. artikulua

Batasuneko herritar orok du Estatu kideetako lurraldean askatasunez zirkulatzeko eta bizitzeko eskubidea, Tratatuak eta horiek aplikatzeko onartutako xedapenek ezarritako mugei eta baldintzei lotuta.

Helburu hori lortzeko Batasunaren ekintzaren bat beharrezkoa izanez gero, eta salbu eta Tratatuak horretarako eskumenak aurreikusi badituzte, Europako Parlamentuak eta Kontseiluak, legegintzako prozedura arruntaren arabera, 1. paragrafoan jasotako eskubideak baliatzea errazteko xedapenak onartu ahal izango dituzte.

3. 1. paragrafoan aipatutako helburu beretarako, eta Tratatuak beharrezko eskumenak aurreikusi dituzten kasuetan izan ezik, Kontseiluak, legegintzako prozedura berezi baten arabera, gizarte-segurantzaren edo gizarte-babesaren arloko neurriak hartu ahal izango ditu. Kontseiluak aho batez erabakiko du, Europako Parlamentuari aurretiaz kontsulta eginda.

165. artikulua

1. Batasunak kalitatezko hezkuntza garatzen lagunduko du, Estatu kideen arteko lankidetzaren sustatze eta beharrezkoa izanez gero, Estatu kideen ekintza babestuz eta osatuz, irakaskuntzaren edukiei eta hezkuntza-sistemaren antolamenduari dagokienez dituzten erantzukizunak eta kultura- eta hezkuntza-aniztasuna erabat errespetatuz.

Kirolaren dimentsio europarra sustatzen lagunduko du Batasunak, kirolaren ezaugarri espezifikoak, boluntarioran oinarritutako egiturak eta gizarte- eta hezkuntza-funtzioa kontuan hartuta.

2. Batasunaren ekintzak helburu hauek izango ditu:

- Hezkuntzan dimentsio europarra garatzea, bereziki Estatu kideetako hizkuntzak ikasiz eta hedatuz.
 - Ikasleen eta irakasleen mugikortasuna sustatzea, bereziki tituluen eta ikasketa-aldien aitorpen akademikoa bultzatuz.
 - Ikastetxeen arteko lankidetzaren sustatzea.
 - Erkidegoko estatuetaiko hezkuntza-sistemetan komunak diren gaiei buruzko informazioa eta esperientziak trukatzeko.
 - Gazteen eta animatzaile soziohezitzaileen trukeen garapena sustatzea eta gazteek Europako bizitza demokratikoan parte har dezaten bultzatzea.
 - Urrutiko hezkuntzaren garapena sustatzea.
 - Kirolaren dimentsio europarra garatzea, kirol-lehiaketetan ekitatea eta irekitasuna sustatuz eta kirolaz arduratzen diren erakundeen arteko lankidetzaren sustatuz, eta kirolarien osotasun fisiko eta morala babestuz, bereziki gazteenena.
3. Batasunak eta Estatu kideek lankidetzaren bultzatuko dute hirugarren herrialdeekin eta hezkuntzaren eta kirolaren arloan eskumena duten nazioarteko erakundeekin, bereziki Europako Kontseiluarekin.
4. Artikulu honetan jasotako helburuak lortzen laguntzeko:
- Europako Parlamentuak eta Kontseiluak, legegintzako prozedura arruntaren arabera, eta Ekonomia eta Gizarte Komiteari eta Eskualdeetako Komiteari kontsulta egin ondoren, sustapen-neurriak hartuko dituzte, Erkidegoko estatuetaiko legezko eta erregelamenduzko xedapenak harmonizatzea alde batera utzita.
 - Kontseiluak, Batzordearen proposamenez, gomendioak onartuko ditu.

166. artikulua

1. Batasunak lanbide-heziketako politika bat garatuko du, Estatu kideen ekintza babestu eta osatzeko, Estatu kideek prestakuntza horren edukiari eta antolaketari dagokienez duten erantzukizuna erabat errespetatuz.
2. Batasunaren ekintzak helburu hauek izango ditu:
- Industria-eraldaketetara egokitzen laguntzea, batez ere lanbide-prestakuntzaren eta birmoldaketaren bidez.
 - Hasierako lanbide-heziketa eta etengabeko prestakuntza hobetzea, laneratzea eta lan-merkatuan berriro sartzea errazteko.
 - Lanbide-heziketarako sarbidea erraztea eta prestatzaileen eta prestatzen ari diren pertsonen mugikortasuna sustatzea, bereziki gazteen mugikortasuna.
 - Prestakuntzaren arloan ikastetxeen, lanbide-heziketako ikastetxeen eta enpresen arteko lankidetzaren sustatzea.
 - Erkidegoko estatuetaiko prestakuntza-sistemetan komunak diren gaiei buruzko informazioa eta esperientziak trukatzeko.
3. Batasunak eta Estatu kideek lankidetzaren sustatuko dute hirugarren herrialdeekin eta lanbide-heziketaren arloan eskumena duten nazioarteko erakundeekin.
4. Europako Parlamentuak eta Kontseiluak, legegintzako prozedura arruntaren arabera eta Ekonomia eta Gizarte Komiteari eta Eskualdeetako Komiteari kontsulta egin ondoren, artikulu honetan jasotako helburuak lortzen laguntzeko neurriak hartuko dituzte, Estatu kideetako legezko eta erregelamenduzko xedapenen harmonizazio oro alde batera utzita, eta Kontseiluak, Batzordearen proposamenez, gomendioak onartuko ditu.

2. ERANSKINA Erasmus ikasleen eskubideak

Eskubide orokorrez gain, EBren Erasmus programan parte hartzen duten ikasleek, Erasmus ikasleen araudia beteaz, hurrengo eskubideak izango dituzte:

- Bere unibertsitatearen eta harrerako unibertsitatearen arteko erakunde arteko akordio baten zain egotea.
- Jatorrizko erakundeak eta harrerakoak harekin sinatzea, abiatu aurretik, atzerrian jarraitu beharreko jarduerak zehazten dituen ikasketa/prestakuntza kontratu bat, lortu beharko dituen kredituak barne.
- Harrera-unibertsitateari inolako tasarik ordaindu behar ez izatea, ez ikastaroengatik, ez matrikulagatik, ez azterketengatik, ez laborategi eta liburutegietara sartzegatik, Erasmus egonaldi osoan.
- Jatorrizko unibertsitatearen aintzatespen osoa lortzea Erasmus aldian behar bezala egindako jarduerengatik, ikasketa-kontratuarekin edo prestakuntza-kontratuarekin bat etorritik.
- Atzerriko jardueren amaieran noten ziurtagiria/praktiken txostena jasotzea, egindako ikastaroak/lana barne, zentroak edo harrera-enpresak sinatuta. Espediente/txosten horretan emaitzak aipatuko dira, dagozkien kredituekin eta lortutako kalifikazioarekin. Praktikak programa arruntaren parte ez badira, gutxienez "diplomaren gehigarrian" jasoko dira.
- Harrera-unibertsitateak modu berean tratatzea eta unibertsitate horretako ikasleen zerbitzu berberak baliatzea.
- Sarbidea izatea Erasmus Unibertsitate Gutunera eta bere jatorrizko eta harrerako unibertsitateen Europako Estrategiari buruzko Adierazpenera.
- Beka edo ikasketa-mailegua jatorrizko herrialdean mantentzea atzerrian dagoen bitartean.

3. ERANSKINA Kontseiluaren ebazpena, titulazioaren Europako etiketa komun bati buruzkoa eta Europako titulazio erkide bat lortzeko bidean eman beharreko hurrengo urratsei buruzkoa: Europaren lehiakortasuna eta Europako goi-mailako irakaskuntzaren erakargarritasuna indartzea

EUOPAR BATASUNEKO KONTSEILUA

Kontseiluaren 2022ko apirilaren 5eko Gomendioan ezarritako ikuspegiaren oinarrituta, goi-mailako irakaskuntzaren arloan Europako lankidetzaren eraginkorra izateko zubiak eraikitzeari buruzkoa (1),

Kontseiluak goi-mailako irakaskuntzako ikastetxeak Europaren etorkizunerako indartzeko estrategia europarrari buruz ateratako ondorioak ikusita(2),

Batzordearen "Europar titulu baterako proiektu bat" izeneko komunikazioa kontuan hartuta (3),

1. HONAKO HAU BERRESTEN DU: egungo eta etorkizuneko belaunaldiari gure garaiko erronka handiei aurre egiteko beharrezkoak diren ezagutzak, gaitasunak, gaitasunak eta balioak emateko duen erabaki hautsezina, Europa erresistente, prestatu, berritzaile eta oparoaren ikuspegiarekin bat eginda. Aldaketa globalak gure gizarteak eraldatzen ari diren une honetan (gatazka armatuak Europako mugetan eta haratago, bizkortzen ari den ingurumen-krisia eta aurrerapen teknologikoak, industrietan eta lan-merkatuetan erronka direnak), etorkizuneko ikuspegiaren duen ikuspegi koordinatu eta handinahi baten beharra aitortzen dugu, Europaren lehiakortasuna indartzeko, eta, aldi berean, ondare kultural, artistiko eta intelektual aberatsa eta hezkuntza-tradizioen aniztasuna zaintzeko.
2. HONAKO HAU AITORTZEN DU: Europaren etorkizuna bere herritarren indarraren mende dagoela, gizarte dinamiko eta bidezko bat eratzeko eta bertan parte hartzeko heziak, konprometitua eta gai direnak, eta KONPROMISOA HARTZEN DUELA munduko erronkei aurre egiteko eta etorkizun aurreikus ezin bati ausardiaz eta berrikuntzaz aurre egiteko prest dauden europarren belaunaldiak sortzeko.
3. HONAKO HAU AITORTZEN DU: goi-mailako irakaskuntzako erakundeek eta horien aliantzen eginkizun nagusia, hala nola "Europako Unibertsitateena", bikaintasun akademikoaren eta zientifikoaren bultzatzaile gisa, lan mundu aldakor batean eskatzen diren aurrerapen teknologikoen eta funtsezko ezagutza, gaitasun eta gaitasunen inkubatzaile gisa, baita diziplina arteko planteamenduen bidez ere, hainbat ikasketaren eremu integratuz. AITORTZEN DU funtsezko rola duela etengabeko ikaskuntzan, lan merkatuko trantsizioei erantzuteko, bereziki ikaskuntza ibilbide malgu eta pertsonalizatuak garatuz, hala badagokio, ikaskuntza unitate txikiagoak garatuz, hala nola mikrokredentzialak; eta AZPIMARRATZEN DU beharrezkoa dela Europako lankidetzaren berritua eta anbiziotsua izatea goi-mailako irakaskuntzaren esparruan, Europari aukera emango diona bere lehiakortasun abantailari eta nazioarteko eszenan lidergo zereginari eusteko.
4. HONAKO HAU EGITEKO KONPROMISOA HARTZEN DU: Europak talentuak erakartzeko, adituak atxikitze eta sortzen ari diren sektoreen buru izateko duen gaitasuna indartzeko duten irtenbide estrategikoak zehaztu eta aplikatzea, aldi berean talentuen zirkulazio aserako oztipoak ezabatuz. Ahalegin hori hezkuntza-oinarri sendo batean oinarritu behar da, erakundeek arteko nazioz gaindikotz lankidetzaren errazteko duena, mugikortasun orekatua eta kalitate handikoa sustatuko duena eta irakaskuntza- eta ikaskuntza-esparruak etorkizuneko eskaerara egokitzeko gaitasuna hobetuko duena, bereziki Erasmus+ programak Estatu kide guztietan eskaintzen dituen aukerak erabat aprobetxatuz.
5. HONAKO HAU BAIEZTATZEN DU: hezkuntzak, aurrerapen ekonomikorako tresna ez ezik, gizartearen kohesionatzen duen sare demokratiko, sozial eta kulturala garatzeko bitarteko ere izan behar duela, tokiko, eskualdeko, nazioarteko eta Europako eskalako nortasunaren eta kide izatearen sentimendu positibo eta integratzailea indartuz, balio europar komunitatearen oinarrituta.
6. HONAKO HAU GOGORARAZTEN DU: Europar Batasunak eginkizun garrantzitsua duela

hezkuntzari eta prestakuntzari laguntzeko, eta, aldi berean, erabat errespetatzen duela Estatu kideek beren hezkuntza- eta prestakuntza-politikak garatzeko duten erantzukizuna, eta NABARMENTZEN DU garrantzitsua dela kontuan hartzea nazioko, eskualdeko eta tokiko beharrak eta inguruabarrak Europako ekimenak garatzeko orduan.

7. HONAKO HAU NABARMENTZEN DU: Europako Hezkuntza Esparrua eta Europako Ikerketa Esparrua, Europako Goi-mailako Hezkuntza Esparruarekin sinergian, funtsezko lankidetzak-esparruak dira Europa osoan hezkuntza, irakaskuntza, sormena, ikerketa, ezagutzen transferentzia eta berrikuntza babestu, indartu eta sustatzeko.
8. HONAKO HAU GOGORARAZTEN DU: Letta txostena, ikerketa, berrikuntza eta hezkuntza bilduko dituen bosgarren askatasun bat sartzeko proposatzen duena, bai eta diploma europar bat garatzea ere, goi-mailako irakaskuntzan nazioz gaindiko lankidetzak indartzeko eta Europa osoan talentuen zirkulazioa sustatzeko merkatu bakar integratuago batean. HONAKO HAU AITORTZEN DU: Draghi txostenak azpimarratzen du berrikuntza funtsezkoa dela Europaren erresilientzia indartzeko beharrezkoak diren trantsizio ekologiko eta digitalak lortzeko, eta AZPIMARRATZEN DU berrikuntzaren arrakala betetzeko premia larria dagoela, eta NABARMENTZEN DU hezkuntza eta prestakuntza sistemak hobeto egokitu behar direla kompetentzien arloko behar aldakorretara.
9. HONAKO HAU AZPIMARRATZEN DU: diploma europar bateratuari buruzko eztabaidek abian jarraitzen badute ere, Europar Batasuneko Kontseiluak oraindik ez du erabaki diploma hori sartzeko aukerarik, eta Kontseiluaren Ebazpen honetan Europako diploma komun bati buruzko aipamen oro zentzu horretan ulertu behar da.
10. HONAKO HAU AZPIMARRATZEN DU: goi-mailako irakaskuntzako erakundeen autonomia eta aniztasuna zaintzeko beharra, horien funtzionatzeko modua edozein dela ere, eta, EBko legeria betetz, baliabideetarako sarbide ekitatiboa bermatzea, EBren finantzaketa erabilgarria barne, aurrekontua gauzatzeko TUEren 2. artikuluan ezarritako aurrekontu-printzipioak eta Batasunaren balioak kontuan hartuta, eta ikuspegi integratzaile bat ADIERAZTEN DU, goi-mailako irakaskuntzako erakunde guztiei Europako eta nazioarteko lankidetzak baliatzeko aukera emango diena eta, bikaintasuna bilatzean, erakunde bakar bat ere atzean geratzeko ez dela bermatuko duena.
11. AZPIMARRATZEN DU Europako Hezkuntza Esparrua egitera bideratutako ekimen berri orok (titulazioaren Europako etiketa bateratu bat ezartzea eta Europako titulazio bateratu baterako hurrengo urratsak barne) planteamendu komun bat izan behar duela ardatz, urratsez urrats, goi-mailako irakaskuntzako erakundeentzako eta kalitatea bermatzeko erakunde nazionalentzako gaitasuna administratiboa saihesteko, bai eta dauden finantza baliabideak gaintzen dituzten finantza konpromisoak ere, 2027aren ondorengo urte anitzeko finantza esparruari buruzko negoziazioei kalterik egin gabe, eta Estatu kide guztiek aurrerapenak partekatuko dituztela bermatzeko; eta KONPROMISOA HARTZEN DU ahalegin horiek modu koherente eta anbiziotsuan laguntzeko eta, ahalegin handirik egin gabe, hezkuntza europar guztien errealizazio pertsonal, sozial eta profesionalaren eta herritartasun aktiboaren oinarria izango dela bermatzeko.
12. HONAKO HAU IKUSTEN DU: Erasmus+ esperimendazio estrategikoko proiektuen azken emaitzek, Europako titulazio bateratuaren etiketari buruzkoak, aukera ematen dutela programa bateratuak ezartzea eta nazioz gaindiko lankidetzan parte hartzen duten goi-mailako irakaskuntzako erakundeek titulazio bateratuak ematea errazteko moduari buruzko eztabaidei jarraitzeko, Bolognako tresnekin bat etorriz, baita Europako titulazio bateratua bezalako ekimen egokien bidez ere. Litekeena da europar titulu bateratuaren etiketaren hedapenak baterako ikasketa-programen kopurua handitzea masa kritiko bat lortu arte, eta, gainera, Estatu kideak baterako ikasketa-programen eskaintzari oztopo batzuk kentzera animatzen dira.
13. AITORTZEN DU Europako Titulu Bateratuaren etiketak eta Europako Titulu Bateratu baterako hurrengo urratsen emaitzek baterako ikasketa-programen erakargarritasuna, mugikortasuna eta, azken batean, aintzatespen automatikoa areagotu ditzaketela, mugaz gaindiko berrikuntza eta lankidetzak sustatuko dituen etorkizuneko ikuspegia duen hezkuntza-ingurunea sor dezaketela, eta Europako goi-mailako irakaskuntza eta haren estatusa indartu ditzaketela nazioartean, gaurko herritarren eta biharko Europa osatuko duten belaunaldien mesedetan.
14. HONAKO HAU NABARMENTZEN DU: Ebazpen honetan deskribatutako ekintzak esparru juridiko nazionalentako hezkuntza- eta prestakuntza-sistemak kontuan hartuta egin behar direla.

TITULUETARAKO ETIKETA EUROPAR KOMUN BAT EZARTZEKO ETA EUROPAR TITULU KOMUN BATEN OINARRIAK EZARTZEKO, HIRU FASE HAUEK ZEHAZTEN DITU:

1. 1. FASEA: TITULUAREN EUOPAR ETIKETA BATERATUA HEDATZEKO PRESTAKUNTZAK AMAITZEA (2025-2026)
2. 2. FASEA: EUROPAKO DIPLOMA BATERATUEN ETIKETA HEDATZEA, HAREN APLIKAZIOAREN JARRAIPENA, ERABILERAREN EBALUAZIOA ETA ESPLORAZIO ETA BIDERAGARRITASUN LANA BATERAKO EUROPAKO DIPLOMA BATEN GAINAN (2026-2028)
3. 3. FASEA: EGITATEETAN OINARRITUTAKO HAUSNARKETA ETA EUROPAKO DIPLOMA BATERATU BATERAKO HURRENGO URRATSEI BURUZKO ERABAKIAK HARTZEA (2029)

1. 1. FASEA: EUROPAKO TITULAZIO BATERATUAREN ETIKETA EZARTZEKO PRESTAKUNTZAK AMAITZEA (2025-2026)

GONBITA EGITEN ZAIO BATZORDEARI, Estatu kideekin batera eta alderdi interesdun guztiekin lankidetzan estuan jardun dezan.

- a) Tituluen Politikako Laborategi bat ezartzea Europako Hezkuntza Esparrurako Esparru Estrategikoko Goi-mailako Hezkuntzako Lantaldearen barruan. Laborategi hori arduratuko da Diplomen Europako Zigilu Bateraturako esparru globala garatzeaz, eta honako erantzukizun hauek hartuko ditu bere gain:

- Definizio, deskribapen eta adierazle argiak ezartzea, bai eta metodo erkide bat ere, goi-mailako irakaskuntzaren kalitatea eta aintzatespena bermatzeko Europako sistemari buruzko Kontseiluaren Gomendioaren II. eranskinean ezarritako irizpideak betetzen direla egiaztatzeko, Estatu kideek hezkuntzaren eta prestakuntzaren arloan dituzten eskumenak eta subsidiariotasun-printzipioa erabat kontuan hartuta.
- Europar diplomaren etiketa bateratua emateko jarraibideak eta prozedurak garatzea.
- Etiketaren identitate bisualerako txantilo normalizatu bat diseinatzea, haren irudikapen grafikoa barne, euskarri fisikoan zein digitalean.

Politiken Laborategia honako hauek osatuko dute: Europako Hezkuntza Esparrurako Esparru Estrategikoko Goi-mailako Hezkuntzako Lantaldeko kideek (edo esparru horretan haren ondorengoa den edozein taldek) eta Estatu kideek eskuordetutako beste aditu batzuek, bai eta Batzordeko ordezkariak ere. Politiken Laborategiak gonbidatutako adituek, hala badagokio, laborategiak gai espezifikoetara buruz egiten dituen lanetan lagundu ahal izango dute. Laborategiko jarduerak Estatu kideek eta Batzordeak batera zuzendu behar dituzte, eta Batzordeak laguntza teknikoa eta antolamenduzkoa eman behar du.

- b) Kontseiluari aurkeztea, 2026ko erdialdea baino lehen, Europako Hezkuntza Esparrurako esparru estrategikoko goi-mailako irakaskuntzari buruzko lantaldearen politiken laborategiaren emaitzak, 2026an Europako titulazio etiketa komuna eraginkortasunez hedatzea ahalbidetzeko.

GAINERA, ESTATU KIDEEI GONBIDAPENA EGITEN ZAIE HONAKOAK EGITERA:

- a) Bolognako tresnak (hala nola Kredituak Transferitzeko eta Metatzeko Europako Sistema (ECTS), Tituluaren Gehigarria, Goi-mailako Hezkuntzaren Europako Esparruan Kalitatea Bermatzeko Europako Arauak eta Jarraibideak, eta baterako programen kalitate-bermearen Europako ikuspegia) erabat aplikatzea, horiek baitira titulazio bateratuaren Europako zigilua ezartzea errazten duten faktore nagusiak. Neurri horrek nazioz haraindiko lankidetzan sakonagoa eta malguagoa sustatu behar luke Europa osoan, batez ere Europako titulazio bateratuaren etiketa ezartzeko eta Europako titulazio bateratua lortzeko hurrengo urratsak emateko;
- b) 2026a amaitu baino lehen Europako titulazio bateratuaren etiketa hedatzea ahalbidetzeko beharrezko neurriak hartzea, Europako goi-mailako irakaskuntzako erakunde guztientzako koherentzia eta aukera berdintasuna bermatuz.

2. 2. FASEA: EUROPAKO TITULAZIO BATERATUAREN ETIKETA HEDATZEA, HAREN APLIKAZIOAREN JARRAIPENA, ERABILERAREN EBALUAZIOA ETA ESPLORAZIO ETA BIDERAGARRITASUN LANAK EUROPAKO TITULAZIO BATERATU BATEN GAINEAN (2026-2028)

BATZORDEARI ETA ESTATU KIDEEI GONBITA EGITEN ZAIE HONAKOAK EGITERA:

- a) Batera ezartzea Europako titulazio bateratuaren etiketa 2026tik 2028ra bitartean, eta prozesua gidatzea haren bideragarritasuna frogatzeko eta izan ditzakeen inplikazio politiko, juridiko, finantzario eta administratiboak ebaluatzeko, bai eta aztertzea zer neurritan gainditu diren nazioz gaindiko lankidetzarako oztopoak goi-mailako irakaskuntzako titulazio bateratuen arloan, Erasmus+ esperimendazio estrategikoko proiektuen azken emaitzetan identifikatutakoak barne, Europako titulazio bateratuaren etiketari dagokionez.
- b) Europako Hezkuntza Esparrurako Esparru Estrategikoko Goi-mailako Irakaskuntzari buruzko Lantaldearen laborategia plataforma gisa erabiltzea Europako titulazio bateratuaren etiketaren hedapenean egindako aurrerapenak ebaluatzeko, goi-mailako irakaskuntzako erakundeekin, ikasleekin, kalitatea bermatzeko erakundeekin eta interesa duten beste alderdi batzuekin elkarrizketa egituratua errazteko, eta Europako titulazio bateratuaren kontzeptua eta haren bideragarritasuna aztertzea, hurrengo urratsei eta jarraitu beharreko bideari begira.

BATZORDEARI GONBIDATZEN ZAIO HONAKOAK BURUTZERA:

- a) Ekintza espezifikoak diseinatzea, programa bateratuen esparruan Europako baterako titulazio-zigilua eman nahi duten goi-mailako hezkuntza-erakundeei laguntzeko.
- b) Titulazioaren Europako zigilu bateratuaren ikusgarritasuna sustatzea eta horri buruzko informazioa partekatzea goi-mailako irakaskuntzako erakundeekin, ikasleekin, enplegatzaileekin eta, oro har, gizartearekin. Horrek barne har lezake, halaber, identitate bisual baten garapena eta komunikazio eta marka estrategia bat, Estatu kide guztietako ikasleentzat etiketaren balio erantsia, ikerketa eta berrikuntza nabarmenduko dituena, bai eta nazioarteko ikasleak erakartzeko duen ahalmena ere.
- c) Kontseiluari urteko informazioa ematea, titulazioaren Europako etiketa bateratua ezarri ondoren. Informazio horrek ezarpen-prozesuari, sortzen ari diren erronkei eta ikasitako ikasgaiei buruzko argibideak jaso beharko lituzke, eta horrek ezarpenaren arrakastan laguntzeko beharrezko doikuntzak egitea ahalbidetuko luke.
- d) Hedapen-fasearen ebaluazio osoa eta jarraipena egitea, Europako Hezkuntza Esparrurako Esparru Estrategikoko Goi-mailako Hezkuntzako Lantaldeko Politiken Laborategiarekin lankidetzan estuan.
 - Emaitzak eta Titulazio Bateratuaren Europako Zigiluaren balio erantsi potentziala, arreta berezia jarri ekimenaren bideragarritasunari, aurkitutako zailtasunei eta balizko inpaktuari.
 - Titulazio Bateratuaren Europako Zigilua egokia dela nazioz gaindiko lankidetzan bultzatzeko, EBn baterako ikasketa-programen erakargarritasuna eta kopurua handitzeko, Europako goi-mailako irakaskuntzaren nazioarteko lehiakortasuna hobetzeko eta ikasleen eta langileen mugikortasun orekatua sustatzeko.
- e) Europako hezkuntza-esparrurako esparru estrategikoko goi-mailako irakaskuntzari buruzko lantaldearen politiken laborategiarekin lankidetzan, baterako europar titulazioari buruzko bideragarritasun-azterlan bat egitea, baterako titulazio hori emateko oinarri izango diren Europako irizpideak, lotutako kalitatea bermatzeko prozedurak eta titulazio horrek goi-mailako irakaskuntzaren sektoreko titulazio bateratuen arloan nazioz gaindiko lankidetzarako dituen oztopoak ezabatzeko duen gaitasuna ebaluatzeko, ematen dituzten programa akademikoen eta goi-mailako irakaskuntza-erakundeen balioan eta aintzatespenean dituen ondorioak aztertzeke eta ikasleen ikuspuntua aztertzeke, aurkitutako zailtasun nagusiak, hautemandako onurak eta balizko ikuspegi alternatiboak barne.
- f) 2028a amaitu baino lehen, diplomatarako Europako etiketa komunaren aplikazioari eta Europako diploma komun baten bideragarritasun azterketari buruzko ebaluazio txosten bat aurkeztea Kontseiluari, beste erabaki bat hartu ahal izan dezan.

ESTATU KIDEEI GONBIDAPENA EGITEN ZAIE HONAKOAK EGITERA:

- a) Batzordearekin datu egokiak partekatzea, ezarpenaren ebaluazio osoa egiteko.

3. 3. FASEA: EUROPAKO DIPLOMA BATERATU BAT LORTZEKO HURRENGO URRATSEI BURUZKO PROBETAN OINARRITUTAKO HAUSNARKETA ETA ERABAKIAK HARTZEA (2029)

Europako titulazio bateratuaren etiketa ezartzeari buruz Batzordeak egindako ebaluazio-txostenaren azterketaren emaitzak eta Europako titulazio bateratu bati buruzko bideragarritasun-azterlanaren emaitzak oinarri hartuta, Kontseiluak erabaki ahal izango du Europako titulazio bateratuaren etiketa ezartzea epe luzera, eta Batzordeari gonbita egin ahal izango dio Europako titulazio bateratu bat sartzeko hurrengo urrats espezifikoak proposa ditzan. Titulu bateratu hori sortzeak Europar Batasuneko goi-mailako irakaskuntzaren etorkizunerako ikuspegi berriak ireki litzake, eta garapen pertsonal, sozial eta profesionalerako eta egungo eta etorkizuneko belaunaldien herritartasun aktiborako tresna izan liteke.

4. ERANSKINA: Espainiar lege-esparrua

Lege-testua	Titulu bateratuekiko lotura	Aplikazio-eremua
6/2001 Lege Organikoa, 2001eko abenduaren 21ekoa, Unibertsitatei buruzkoa (LOU)	Ez ditu esplizituki aipatzen titulazio bateratuak, baina Gobernuari agintzen dio, Unibertsitateen Kontseiluaren irizpenarekin, Espainian edo atzerrian egindako ikasketak homologatzeko arauak ezartzeko. Atzerriko tituluaren baliokidetasun- eta homologazio-baldintzak ezartzen ditu (36. artikulua).	Espainiako unibertsitate-ikasketak nazioartekotzeko lehen esparru espezifikoa.
Unibertsitate Sistemaren Lege Organikoa (LOSU), 2023ko martxoaren 22koa	Esplizituki aurreikusten du baterako ikastaroak eta titulazioak egiteko aukera, Espainiako eta Europako araudia betez (26. artikulua)	Titulazio bateratuen egungo esparru juridikoa ezartzen du.
1393/2007 Errege Dekretua, urriaren 29koa	Unibertsitateko ikasketa ofizialen antolaketa. Baterako ikasketa-planak sortzeko aukera ematen du (3.4 artikulua)	Titulazio bateratuen sorrera eta kudeaketa zehatz-mehatz arautzea
861/2010 Errege Dekretua, uztailaren 29koa	1393/2007 Errege Dekretua aldatzen du. Mugikortasuna eta kredituen aitortpena errazten ditu, batez ere baterako titulazioetan (6. art.)	Nazioarteko mugikortasunari buruzko araudia eguneratzen du, baterako titulazioak hobeto integratzeko.
1002/2010 Errege Dekretua, abuztuaren 5koa	Unibertsitateko titulu ofizialak ematea arautzen du, baterako tituluak barne. Espainiako eta atzerriko unibertsitateen arteko baterako gradu-tituluak hitzarmen espezifikoko baten bidez ematen dira. Tituluaren Erregistroan inskribatzen den izen ofizial eta eskusiboa dute. Hitzarmenean titulua emateaz eta tramite administratiboez arduratuko den unibertsitatea izendatzen da (7. art.).	Baterako tituluak emateko esparru juridiko espezifikoa.
195/2016 Errege Dekretua, ekainaren 3koa		Graduko, graduondoko eta doktoregoko baterako

	1002/2010 Errege Dekretua aldatzen du. Baterako doktoretzak emateko prozedura argitzen du.	tituluak emateko arauak homogeneizatzea.
822/2021 Errege Dekretua, irailaren 28koa	<p>Araudia eguneratzen du. Berariaz gogoratzen du ikasketa-planetarako eta baterako titulazioetarako hitzarmenak egiteko aukera (5. art.).</p> <p>Nazioarteko baterako titulazioak Europako EQAR erregistroan inskribatutako agentziek ebaluatu beharko dituzte, edo, bestela, ANECAk edo Espainian eskumena duen agentziak.</p> <p>Unibertsitateek kalitatea bermatzeko Europako prozedura aplikatu ahal izango dute, beren herrialdeak berretsi badu.</p> <p>Esparru akademikoa eta administratiboa (kredituak, tituluak, sariak, espedienteen kudeaketa) unibertsitateen arteko akordio batean ezarri behar da, eta Espainiak ikasleen espedienteen kopia bat gorde behar du (6. art.).</p>	Titulazio bateratuetarako indarrean dagoen araudia

5. ERANSKINA 822/2021 Errege Dekretua, 2021eko irailaren 28koa, Unibertsitateko ikasketen antolamendua eta haien kalitatea ziurtatzeko prozedura ezartzen dituen

Laburpenak

Seigarren xedapen gehigarria. Nazioarteko unibertsitate-titulazio bateratuak.

- 1. Nazioarteko titulazio bateratuak lortzeko ikasketa-planak egiaztatze prozeduran, hau da, Espainiako unibertsitate baten edo gehiagoren eta atzerriko unibertsitate baten edo atzerriko unibertsitate batzuen arteko ikasketa bateratuak egiten dituzten Espainiako unibertsitate-titulu ofizialak egiaztatze prozeduran, Goi-mailako Hezkuntzaren Kalitatea Bermatzeko Agentzien Europako Erregistroan (EQAR, ingelesezko siglak) inskribatutako ebaluazio-organoei emandako ebaluazio-txostenak Espainiako kalitate-agentzia eskudunek aitortuko dituzte, 26. artikuluan aurreikusitako txostena egiteko. Erregistro hori osatzen ez duten agentziak dituzten edo kalitatea ebaluatzeko agentziarik ez duten herrialdeekin batera egindako unibertsitate-titulazioen kasuan, beharrezkoa izango da titulu bateratuak ANECAREN edo Espainiako unibertsitate eskatzailea dagoen autonomia-erkidegoko ebaluazio-agentziaren aldeko txostena izatea.*
- 2. Nolanahi ere, unibertsitateak edo unibertsitateek Programa Bateratuen Kalitatea Bermatzeko Europako Prozedura erabili ahal izango dute (European Approach for Quality Assurance of Joint Programmes), ebaluazio, funtsezko aldaketa eta egiaztapen prozesuaren etapetan, betiere unibertsitate koordinatzailearen herrialdeak akordio hori sinatu badu.*
- 3. Titulazio horien egiaztapena berritzeko epea kanpo-ebaluazioaren txostena egin den herrialdeko araudiak zehaztuko du.*
- 4. Graduak unibertsitate-titulu bateratuak errege dekretu honetan ezarritakoak bestelako kreditu-karga badu, baimena eman aurretik, beharrezkoa izango da ANECAREN edo Espainiako unibertsitate eskatzailea dagoen autonomia-erkidegoko ebaluazio-agentziaren aldeko txostena izatea.*
- 5. Titulazio bateratua sustatzen duten unibertsitateek sinatutako hitzarmenean jasoko dira ikasleen espediente akademikoaren kudeaketa, araudi akademikoa, tituluak ematea eta Tituluaren Europako Gehigarria, bai eta zerbitzu akademikoa ematearen prezioa ere. Nolanahi ere, Espainiako unibertsitateak edo unibertsitateek beti izango dute matrikulatutako ikasleen espedientearen kopia bat.*

Zazpigarren xedapen gehigarria. Nazioarteko unibertsitate titulazio bateratuak, Europako Batzordearen Europako Unibertsitateen Programaren esparruan.

- 1. Europako Unibertsitate Programaren (Erasmus+ European Universities) Europako Batzordearen deialdi ofizialaren esparruan onartutako proiektu baten parte banaezin gisa garatzen diren graduak, masterreko eta doktoretzako baterako ikasketa ofizialetan, Espainiako unibertsitate batek edo batzuek parte hartzen dutenean, zenbait espezifikotasun izanen dituzte memoriaren kalitatea ebaluatzeko eta egiaztatze, ikasleen matrikulazioa egiteko, ikaslearen espedientea kudeatzeko eta titulua emateko.*

2. *Aurrekoaren ondorioetarako, titulu bateratutzat jotzen da aliantza jakin batean parte hartzen duten eta dagokion hitzarmena sinatu duten unibertsitateek osatu duten partzuergoko unibertsitate guztiek edo gutxienez hiruk diseinatutako eta parte hartutako ikasketa-plan ofizial bakarrari dagokiona.*
3. *Europako Unibertsitateen Programaren deialdi baten esparruan Espainiako unibertsitate batek edo batzuek parte hartzen duten nazioarteko Gradu, Masterreko eta Doktoretzako unibertsitate-titulu ofizialen ikasketa-planaren memoria ebaluatu ahal izango du titulua sustatzen duten unibertsitateen herrialdeetako bateko kalitate-agentzia batek, baldin eta agentzia hori Goi-mailako Hezkuntzaren Kalitatea Bermatzeko Agentzien Europako Erregistroan inskribatuta badago (EQAR, ingelesezko siglak) edo dagokion legeria nazionalean halakotzat hartzen badira (herrialdean ezarritako ebaluazio-organoaren kasuan). Ebaluazio horren ondoriozko txostena baliozkoa izango da ondorio guztietarako Espainiako unibertsitate-titulu ofizial bat egiaztatzeko prozeduran. Prozedura hori bera ezarri ahalko da ikasketa-planen funtsezko aldaketetarako eta unibertsitate-titulu ofizial baten egiaztapena berritzeko.*
4. *Europako Batzordearen Europako Unibertsitateen Programaren deialdi baten esparruan onartutako proiektu batean parte hartzen duten hiru unibertsitate edo gehiagotako (betiere Espainiako unibertsitate bat edo batzuk barne hartuta) gradu, master edo doktorego titulu ofizialak batera eskuratzeko ikasketa-planen memoriak Europako Prozedura Europarra erabili ahal izango dute Goi-mailako Hezkuntzako ministro arduradunek (European Approach for Quality Assurance of Joint Programmes) Programa Bateratuen Kalitatea Bermatzeko, baldin eta unibertsitate koordinatzailearen herrialdeak akordio hori sinatu badu.*
5. *Titulazio horien egiaztapena berritzeko epea kanpo-ebaluazioaren txostena egin den herrialdeko araudiak zehaztuko du.*
6. *Kalitatea Bermatzeko Agentziak egindako txostena positiboa bada, Unibertsitateen Kontseiluari bidaliko zaio, horrek egiaztapen-ebazpena eman dezan, eta horren berri emango zaie titulua sustatzen duten unibertsitate guztiei, bai eta autonomia-erkidego guztiei edo parte hartzen duten Espainiako unibertsitateko edo unibertsitateetako autonomia-erkidegoei eta Unibertsitateen Ministerioari ere. Ondoren, dagokion autonomia-erkidegoak ezartzeko baimena eman ondoren, 27. artikuluan ezarritakoaren arabera jokatuko da.*
7. *Graduko eta masterreko ikasketa ofizialetan ikasleek lortutako eta gainditutako ikaskuntza-maila hitzarmenean ezarritako kalifikazioen bidez adieraziko da. Era berean, titulazioan inplikaturako herrialdeen kalifikazioen esparruarekiko baliokidetasunen taula eduki beharko da. Era berean, baterako doktoretza-programaren kasuan jarraituko den ebaluazio-prozedura zehaztu beharko da.*
8. *Salbuespen gisa, Europako Unibertsitateen Programaren deialdiaren esparruan unibertsitate-titulu ofizialak lortzera bideratutako nazioarteko irakaskuntza bateratu horietan, partzuergoak finkatuko ditu zerbitzu akademikoen prezioak, eta hitzarmenean jasoko dira, eta zerikusia izango dute inplikaturako herrialde guztien zerbitzu-prestazioaren kostuekin.*
9. *Baterako unibertsitate-titulu ofizial horietan matrikulatutako ikasleen espediente akademikoen, araudi akademikoaren, tituluen jaulkipenaren eta Tituluaren Europako Gehigarriaren kudeaketa aliantza bakoitzeko unibertsitateek sinatutako hitzarmenean jasoko da, eta hitzarmen horrek zehaztuko du nola zehaztuko den. Nolanahi ere, Espainiako unibertsitateak edo unibertsitateek beti izango dute matrikulatutako ikasleen espedientearen kopia bat.*
10. *Baterako proiektu akademiko horietan inplikaturako unibertsitate-titulu ofizialen iraupena, Europako Unibertsitateen Programaren barruan, errege-dekretu honetan ezarritakoaren desberdina izan daiteke, Europako Batzordeak dagokion deialdian onartutako proiektuan hala*

ezarri eta kalitate-agentzia baten aldeko txostena jasotzen duen bitartean, 3. eta 4. apartatuetan adierazten den bezala.

Zortzigarren xedapen gehigarria. Erasmus Mundus nazioarteko unibertsitate-titulazio bateratuen egiaztapena egiaztatzeko eta berritzeko prozedura.

- 1. Ondorio guztietarako, nazioarteko partzuergoen bidez sustatutako unibertsitate-ikasketa ofizialek, Espainiako eta atzerriko unibertsitateek parte hartzen badute eta Europako Batzordeak lehiaketa-deialdietan ebaluatu eta hautatu ondoren Erasmus Mundus zigilua lortu badute, errege dekretu honen 26. artikuluan aipatzen den egiaztapenaren aldeko txostena dutela hartuko da kontuan.*
- 2. Erasmus programa jakin batean parte hartzen duen Espainiako unibertsitate eskatzaileak Europako Batzordeak onartutako ikasketa-plana bidaliko dio Unibertsitateen Ministerioari. Plan horrekin batera, partzuergoko parte-hartzaileek sinatutako hitzarmena eta Erasmus Mundus zigilua lortu izana justifikatzen duen idazkia aurkeztuko ditu, bai eta titulua RUCTen inskribatzeko ezinbesteko informazioa ematen duen dokumentazioa ere.*
- 3. Unibertsitate Ministerioak Unibertsitateen Kontseiluari bidaliko dio espedientea, 26. artikuluan xedatutakoaren arabera dagokion ebazpena eman dezan.*
- 4. Titulazio horiek egiaztapena berritzeko baldintza betetzen dutela ulertuko da Erasmus Mundus zigiluak indarrean jarraitzen duen bitartean. Indarraldia amaituta, hura berritzea lortzen ez bada, titulazio horren ikasketa-plana ematen jarraitu nahi duten unibertsitateek hura funtsean aldatzeko eskatu beharko dute, Erasmus Mundus kalifikaziorik gabe.*

6. XEDAPEN GEHIGARRIA: Nazioarteko elkartean dauden frantses tituluei aplika dakizkiekeen Hezkuntza Kodearen xedapen gehigarriak

Hezkuntza-kodea

Arauzko zatia (D111-1-D977-2 artikulua)

VI. liburua: Goi-mailako irakaskuntzaren antolamendua (D611-1 - D687-2 artikulua)

I. tituluak: Irakaskuntzaren antolaketa orokorra (D611-1 - D614-1 artikulua)

III. kapituluak: Titulu eta gradu akademikoak ematea (D613-1 artikulutik D613-50 artikulura)

1. atala: Tituluak emateko arau orokorrak (D613-1 artikulutik D613-30-2 artikulura)

2. azpiatala: **Nazioarteko lankidetzako tituluak** (D613-17 eta D613-25 bitarteko artikulua)

613-17 artikulua

D613-2 eta D613-4 artikuluetan aipatutako tituluak nazioarteko elkartean esparruan eman ahal izango dira, azpiatal honetan zehaztutako baldintzetan.

613-18 artikulua

Nazioarteko elkarteak Frantziako goi-mailako irakaskuntzako erakunde baten edo batzuen eta atzerriko goi-mailako irakaskuntzako erakunde baten edo batzuen arteko akordio baten bidez antolatzen da.

Estatuak nazioarteko elkartearen xede den titulua emateko baimena eman behar die Frantziako erakundeei. Titulu hori ematea Frantziako hainbat erakundek batera baimendu dutenean, erakunde horietako bakoitzak amaituko du elkartzeko hitzarmena.

Kontratugile atzerritarrek beren herrialdeko agintari eskudunek aitortutako titulu bat eman ahal izan behar dute, maila berean eta ikasketa-eremu berean.

D 613-19 artikulua

D613-18 artikuluan aipatutako hitzarmenak, bereziki, prestakuntza-baldintzak, irakasle-taldeak eraketa, ezagutzen eta gaitasunen ebaluazioa eta ziurtagiri-modalitateak definitzen ditu, titulu hori emateko baimen-prozedura frantsesak eskatzen dituen kalitate-eskakizunak errespetatuz.

Ikasleek izena emateko baldintzak ezartzen ditu. Herrialde horietako prestakuntza-aldien txandakatzeko orekatuaren baldintzak zehazten ditu. Epaimahaia eratzeko, Europako kredituak esleitzeko eta ikasleei laguntza materiala, pedagogikoa eta linguistikoa emateko modalitateak ezartzen ditu.

D613-18 artikuluan bigarren paragrafoan aipatutako baimenaren gainerako iraupenari dagokion gehieneko epe batez amaitzen da.

D 613-20 artikulua

Nazioarteko elkartearen esparruan, erakunde elkartuek honako hauek egin ahal izango dituzte:

1. Titulazio bera batera ematea.

2. Horietako bakoitzaren titulazio propioa aldi berean ematea.

Batera emandako titulua automatikoki aitortzen da Frantzian, baldin eta herrialde elkartuetan ere aitortzen bada. D613-18 artikuluan aipatutako hitzarmenak aitortze horren modalitateak ezartzen ditu.

D 613-21 artikulua

D613-18 artikuluan aipatutako baimena eman zaien Frantziako erakundeek azpiatal honetan definitutako nazioarteko elkarte praktikan jarri ahal izango dute, ministro interesdunei eta nazioarteko elkartearen xede den titulaziorako eskumena duen ebaluazio-istantziari adierazpen bat aurkeztuz.

D 613-22 artikulua

Nazioarteko elkartearen aplikazioaren ondoren egiten den aldizkako ebaluazio nazionala dela eta, ministro interesdunei eta ebaluazio-istantzia eskudunari bidalitako txosten batek zehazten ditu egindako akordioen xedea, irakaskuntzaren arloan egindako egokitzapenak eta lortutako emaitzak. Txosten horretan oinarrituta, ebaluazio-istantziak elkartearen jarraipenari buruz erabakitzen du. Berritzeko erabakian kontuan hartzen diren gomendioak ematen ditu.

D 613-23 artikulua

Aginduek, behar izanez gero, azpiatal hau titulu espezifikoko jakin batzuei aplikatzeko baldintzak zehaztuko dituzte.

D 613-24 artikulua

Azpiatal honetako xedapenak nazioarteko elkarte bati aplikatuko zaizkio, baldin eta elkarte hori Frantzia partaide den eta goi-mailako irakaskuntzako misioa duen nazioarteko akordio baten arabera sortutako erakunde batekin amaituta badago.

613-25 artikulua

Azpiatal honetako xedapenak Conseil national de l'enseignement supérieur et de la recherche-ari aplikatzeari buruzko txostena aurkeztuko da.

7. XEDAPEN GEHIGARRIA 2014-0018 zenbakiko Zirkularra, 2014ko urriaren 23koa, Hezkuntza Nazionaleko, Goi-mailako Irakaskuntzako eta Ikerketa Ministerioaren mendeko goi-mailako irakaskuntza-erakundeek diploma nazionalak eta estatu-diploma jakin batzuk prestatzeko eta emateko modalitateei buruzkoa.

Laburpenak

III. TITULUA - Nazioarteko elkarte baten esparruan emandako nazioko diplomak

Nazioarteko elkarten bitartez emandako tituluak hurrengo Hezkuntza-kodearen D. 613-17 eta hurrengo artikulua bete beharko dituzte. Nazioarteko elkarte Frantziako goi-mailako irakaskuntzako erakunde baten edo batzuen eta atzerriko goi-mailako irakaskuntzako erakunde baten edo batzuen arteko akordio baten bidez antolatzen da.

Nazioarteko elkarten diplomak establezimenduetako zuzendariak ematen dituzte hautaketa-batzordeek onartutako proposamenetan oinarrituta. Emandako titulu bateratua automatikoki aintzatetsiko da Frantzian. Herrialde elkartuan edo herrialde elkartuetan ere aintzatetsiko da, erakundeen artean sinatutako akordioa beteaz.

Diplomaren gehigarria frantsesez egongo da idatzita, eta dagokion atzerriko hizkuntzara edo hizkuntzetara itzuliko da.

1. Aplikazio-eremua

Nazioarteko elkarteentzat aurreikusitako diploma-gehigarriak Estatuak erakundeei baimendutako gradu, master eta doktoregoko titulazio nazionaletarako ezartzen dira. Arau berberak aplikatzen dira ingeniari-tituluekin.

Horiek titulazio bateratuen esparruan eskaintzen dira, baldin eta bazkideek, beren arteko akordioan, frantses pergamino bateratu bat ematea onartzen badute. Neurri hori Europako programa baten esparruan garatutako master titulu eta doktorego guztiei aplikatzen zaie bereziki, Frantziako goi-mailako erakunde bat "Erasmus Mundus" partzuergo baten koordinatzailea denean.

Pergamino eleanitza atxikitako ereduetan gehitu beharko da, eta, alderdi frantsesarentzat, beharrezkoak diren bisatuak eta hezkuntza agintaritzaren errektorearen sinadura izan behar dute. Diplomen tituluak, frantsesez eta atzerriko hizkuntzan, diplomaren goiko aldean jartzen dira.

Aurkezpen honek ez ditu aurretik epaitzen diploma horiek jasoko dituzten atzerriko bazkideen arauak, izan ere, arau horiek diploma bat ematea ekar baitezakete, beren legeriaren arabera.

Kasu honetan, Frantziako erakundeak diploma bikoitza igorriko du.

Pergamino bakarraren kasuan, eta lehen aipatu den bezala, *Imprimerie nationale* papera bakarrik erabili beharko da, zirkular honi erantsitako ereduaren arabera.

2. Pergaminoen prestakuntza

Erakunde elkartuen legeria nazionalaren arabera, goi-mailako irakaskuntzako erakunde frantsesek hainbat pergamino-mota bota baititzakete.

Diploma bateratuak

- Diploma elebiduna edo eleanitza, hainbat zigilu

Frantziako goi-mailako irakaskuntzak diploma elebiduna edo eleanitza eman dezake, zirkular honen eranskinean agertzen den bezala. Frantsesezko zatiak erregelamenduzko aipamen guztiak ditu eta dekanok akademikoaren kontrakoak dira.

Pergamino horrek, frantsesez, aipatzen du diplomaren izena frantsesez, eta berrespenak ere hartzen ditu barne. Atzerriko bazkideek igorritako diplomaren izenak ere adierazten ditu haien hizkuntzan. Pergamino eleaniztun eta zigilu anitzeko horri esker, Frantziako erakundeek "Erasmus Mundus" motako titulu bateratuak emateko baldintzak bete ditzakete, eta eskuragarri dago ikastaroan parte hartzen duten bazkideen kopuruaren arabera.

- Epeak

Titulu bateratuen kasuan, eta sinatzaile-kopuru handia dela-eta gainerako tituluei ezarriko zaizkien epeen salbuespen gisa, emate-epeak ez du urtebete baino gehiago iraungo.

a. Lankidetzan emandako titulu frantsesa

Erakunde elkartuek ez badute onartzen Frantziako parteak proposatutako pergamino eleanitza, eta Frantziako diplomaren nazioarteko elkarte argi eta garbi erakusteko asmoz, diploma nazionalako diploma egokitu daiteke, frantsesez atzerriko erakunde elkartuak adieraziz eta elkartze-akordioa aipatuz. Pergamino horretan zirkular honetan adierazitako sinatzaileak bakarrik agertuko dira.

b. Titulazio bikoitza:

Diploma batera emateko zailtasunak badaude, goi-mailako hezkuntzako erakundeek diploma bikoitza ematen dute. Diploma bikoitza estatu bakoitzari bere formatuan aldi berean ematen zaion diploma nazionalari dagokio. Ikasleek jarraitu duten nazioarteko elkartearen ikastaroan elkartutako kideak bezainbesteko diploma jasoko dituzte.

C. Diploma frantsesarekin batera ematen den dokumentua

Kasu guztietan, eta zehazkiago baterako diploma bat eman ezin izan denean, balio juridikorik gabeko agiri bat erantsi ahal izango zaio diploma frantsesari, nazioarteko elkartearen irakurgarritasuna hobetzeko helburu bakarrarekin. Dokumentu hori bazkideek aukeratutako hizkuntzan edo hizkuntzetan idatzita egon daiteke, eta Frantziako erakundearen zigilua eta unibertsitateko errektorearen sinadura eduki ditzake, baina, balio juridikorik ez duenez, ezin izango du akademiako errektoreak, unibertsitateetako kantzilerrak, berretsi. Inola ere ezingo du ordeztu diplomaren gehigarria.

8. ERANSKINA Titulu bateratuen ereduak

Hiru erakundek emandako Master tituluaren adibidea

<p style="text-align: center;">MASTERRA nazioarteko elkarte gisa emana, [...] unibertsitateak eta [...] unibertsitateak. [...] unibertsitatearekin eta [...] unibertsitatearekin.</p> <p style="text-align: center;">HERRIALDE BAKOITZEAN EMANDAKO MASTERRAREN XEHETASUNAK</p>		
<p>FRANTZIAKO ERREPUBLIKA</p> <p>HEZKUNTZA NAZIONALEKO, GOI- MAILAKO IRAKASKUNTZAKO ETA IKERKETAKO MINISTERIOA</p> <p>Hezkuntza Kodea aztertuta, bereziki L. 613-1 eta D. 613-6 artikuluak; ... unibertsitateari eta ...unibertsitateari titulua emateko baimena ematen dion araudia ikusita ; 2002ko apirilaren 25eko agindua ikusita, eraldatua, nazioko masterrari buruzkoa ; 2014ko urtarrilaren 22ko dekretua ikusita, zeinaren bitartez batxilergo, batxilergo profesional eta master ikasketen nazioko tituluak lortzeari zuzendutako ikasketen nazioko esparrua zehazten den (establezimenduak esparru hori aplikatzen duenean)...; 2014ko urtarrilaren 22ko agindua ikusita, zeinaren bitartez nazioko masterraren titulurako terminoen nomenklatura zehazten den (establezimenduak nomenklatura hori aplikatzen duenean); agindua ikusita, (establezimenduaren) akreditazioari buruzkoa, zeinak</p>	<p>ERRESUMA BATUA</p> <p>...KO UNIBERTSITATEA</p>	<p>REPUBBLICA ITALIANA</p> <p>UNIVERSITA...</p>

<p>baimena ematen dion nazioko diplomak emateko; Jn./And.-k aurkeztutako frogagiriak ikusita,(e)n jaioa, egunean, master programa batean izena emateko xedearekin; Interesatuak (e) ikasi zueneko arautegian ezarritako ezagutzen eta gaitasunen proba gainditu duela ziurtatzen duen epaimahaiaren akta ikusita;</p> <p>Baremoa ikusita...</p> <p>..... (espezialitatearen izena) MASTER titulua ematen zaio aipamenarekin, (izen deiturak)(Jn./And.) urte akademikorako , eta Master gradua emango dio, hari dagozkion eskubideekin eta eskumenekin.</p> <p>Goi-mailako Frantziako erakundeak noiz eta non eman duen.</p> <p>Sinadurak: - Titularra - Erakundearen zuzendaria - Akademiako errektorea, Unibertsitateetako kantzilerra</p> <p>Diplomaren zenbakia</p>	<p>Ikastetxe elkartuak emandako eguna eta lekua</p> <p>Atzerriko goi-mailako irakaskuntza-zentroko zuzendariaren sinadura</p>	<p>Ikastetxe elkartuak emandako eguna eta lekua</p> <p>Atzerriko goi-mailako irakaskuntza-zentroko zuzendariaren sinadura</p>
---	---	---

Iturria: Hezkuntza Nazionaleko, Goi-mailako Irakaskuntzako eta Ikerketako Ministerioa (www.education.gouv.fr), K-1 eredua, Bulletin officiel, 43. zk., 2014ko azaroaren 20koa.

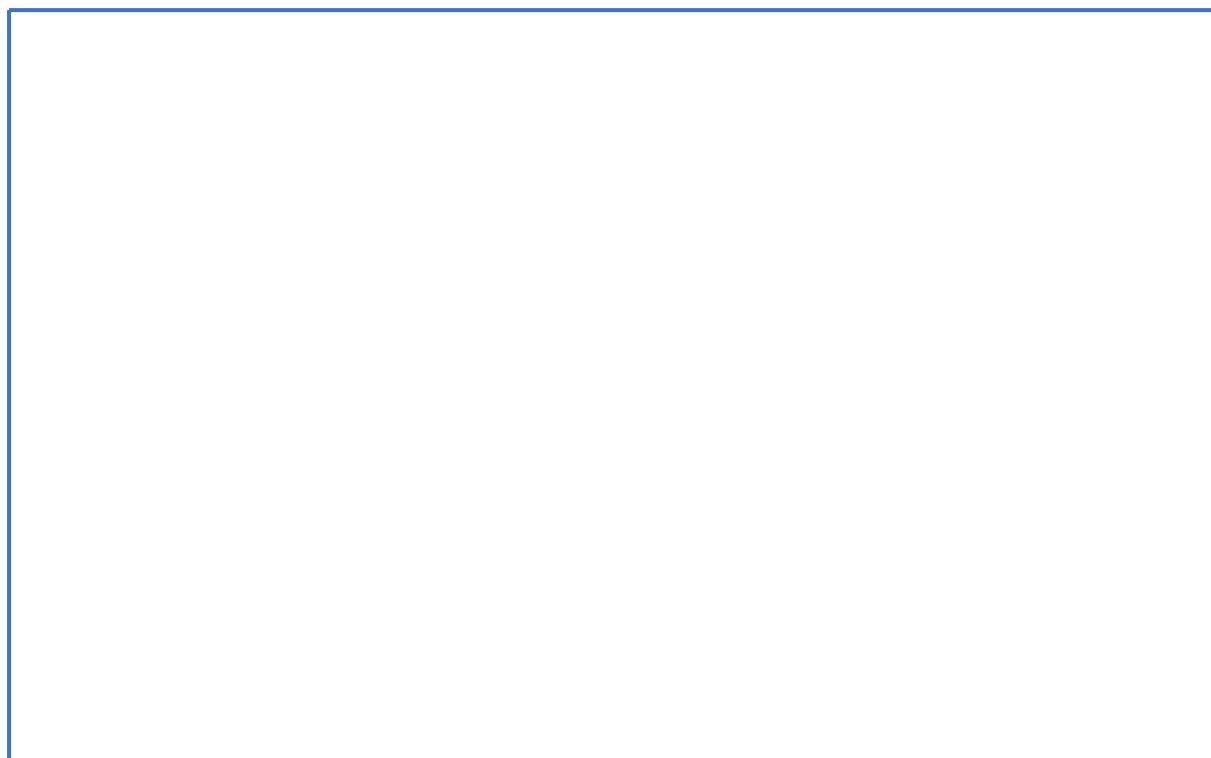
Bost erakundek emandako master tituluaren adibidea

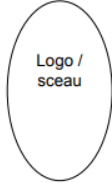
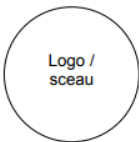
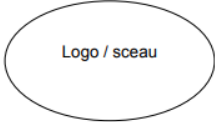
<p>MASTERRA nazioarteko elkarte gisa emana, [...] unibertsitateak [...] Unibertsitatearekin, [...] Unibertsitatearekin, [...] Unibertsitatearekin eta [...] Unibertsitatearekin.</p>

HERRIALDE BAKOITZEAN EMANDAKO MASTERRAREN DATUAK		
<p style="text-align: center;">FRANTZIAKO ERREPUBLIKA</p> <p style="text-align: center;">HEZKUNTZA NAZIONALEKO, GOI- MAILAKO IRAKASKUNTZAKO ETA IKERKETAKO MINISTERIOA</p> <p>Hezkuntza Kodea aztertuta, bereziki L. 613-1 eta D. 613-6 artikuluak; ... unibertsitateari eta ...unibertsitateari titulua emateko baimena ematen dion araudia ikusita ; 2002ko apirilaren 25eko agindua ikusita, eraldatua, nazioko masterrari buruzkoa ; 2014ko urtarrilaren 22ko agindua ikusita, zeinaren bitartez gradu, gradu profesional eta master ikasketen nazioko tituluak lortzeari zuzendutako ikasketen nazioko esparrua zehazten den (zentroak esparru hori aplikatzen duenean)...; 2014ko urtarrilaren 22ko agindua ikusita, zeinaren bitartez nazioko masterraren titulurako terminoen nomenklatura zehazten den (establezimenduak nomenklatura hori aplikatzen duenean); agindua ikusita, (establezimenduaren) akreditazioari buruzkoa, zeinak baimena ematen dion nazioko diplomak emateko;Jn./And.-k aurkeztutako frogagiriak ikusita,(e)n jaioa, egunean, master programa batean izena emateko xedarekin; Interesatuak (e) ikasi zueneko arauegian aurreikusitako ezagutzen eta gaitasunen proba gainditu duela ziurtatzen duen epaimahaiaren akta ikusita;</p>	<p style="text-align: center;">ERRESUMA BATUA</p> <p style="text-align: center;">...KO UNIBERTSITATEA</p> <p>Ikastetxe elkartuak emandako eguna eta lekua</p> <p>Atzerriko goi-mailako irakaskuntza-zentroko zuzendariaren sinadura</p> <p style="text-align: center;">DEUTSCHLAND</p> <p style="text-align: center;">UNIVERSITÄT...</p> <p>Ikastetxe elkartuak emandako eguna eta lekua</p> <p>Atzerriko goi-mailako irakaskuntza-zentroko zuzendariaren sinadura</p>	<p style="text-align: center;">REPUBBLICA ITALIANA</p> <p style="text-align: center;">UNIVERSITA...</p> <p>Ikastetxe elkartuak emandako eguna eta lekua</p> <p>Atzerriko goi-mailako irakaskuntza-zentroko zuzendariaren sinadura</p> <p style="text-align: center;">ESPAINIA</p> <p style="text-align: center;">...KO UNIBERTSITATEA</p> <p>Ikastetxe elkartuak emandako eguna eta lekua</p> <p>Atzerriko goi-mailako irakaskuntza-zentroko zuzendariaren sinadura</p>

<p>Baremoa ikusita...</p> <p>..... (espezialitatearen izena) MASTER titulua ematen zaio aipamenarekin, (izen deiturak)(Jn./And.) urte akademikorako , eta Master gradua emango dio, hari dagozkion eskubideekin eta eskumenekin.</p> <p>Goi-mailako Frantziako ikastetxeak emandako eguna eta lekua</p> <p>Sinadurak: - Titularra - Erakundearen zuzendaria - Akademiako errektorea, Unibertsitateetako kantzilerra</p> <p><i>Diplomaren zenbakia</i></p>		
---	--	--

Iturria: Hezkuntza Nazionaleko, Goi-mailako Irakaskuntzako eta Ikerketako Ministerioa (www.education.gouv.fr), K-2 eredua, Bulletin officiel, 43. zk., 2014ko azaroaren 20koa.

Having regard to the / Vu le protocole d'accord « Memorandum of Agreement » (MOA)
Between the members of the Consortium /entre les membres du Consortium
.....

For the development of a joint master degree / pour le développement d'un master conjoint
Signed on the ... / signé le

The Master diploma in ...
Le diplôme de master ...

Is awarded to:
Est délivré à :

Mr/Ms (name, surname) M./Mlle (prénom, nom)
Born in (city, country) / né(e) à (ville, pays).....
On / le (date)

Master of Arts	Laurea specialistica in ...	Master ...	Master...	Master...
<i>REGISTRAR: VICE-CHANCELLOR:</i>	<i>IL RETTORE</i>	<i>LE PRÉSIDENT DE L'UNIVERSITÉ DE ...</i>	<i>DER REKTOR ...</i>	<i>EL DIRECTOR DE ...</i>

Diploma / Diplôme n°

9. XEDAPEN GEHIGARRIA Nazioarteko elkarte baterako diploma-eredua (masterrera adibidea)

FRANTZIAKO ERREPUBLIKA

Hezkuntza nazionalako, goi-mailako irakaskuntzako eta ikerketako ministerioa.
Beste ministerio bat edo batzuk (dagokionean)

GOI-MAILAKO HEZKUNTZA ERAKUNDEAK (izen ofiziala)

MASTERRA

nazioarteko elkarte gisa emana, (hiria) unibertsitatearekin (herrialdea), (hiria) unibertsitateak (herrialdea)

Atzerriko goi-mailako ikastetxeari titulua emateko baimena ematen dion araudia ikusita (dagokionean);

2002ko apirilaren 25eko Agindua ikusita, eraldatua, masterraren titulu ofizialari buruzkoa;
2014ko urtarrilaren 22ko agindua ikusita, zeinaren bitartez ezartzen den gradu, gradu profesional eta master nazioarteko tituluak lortzera bideratutako ikaskuntzen nazioarteko esparrua (beranduenez goi-mailako ikastetxe interesatu bakoitzaren akreditazioa berritzen denean);

2014ko urtarrilaren 22ko agindua ikusita, gradu eta master tituluen betekizunei buruzkoa (zentrorako agindua aplikatzeko datatik aurrera bakarrik aplikatuko da bisatua);

2014ko urtarrilaren 22ko agindua ikusita, akreditaziorako betekizunen inguruko (erakundea akreditatuta badago);

2014ko urtarrilaren 22ko agindua, zeinaren bitartez nazioarteko masterraren terminoen izendapena ezartzen den (izendapena aplikatu behar denean);

..... ordena ikusita, nazioarteko diplomak emateko baimena ematen duen (establezimenduaren) akreditazioari buruzkoa;

(hiriko) unibertsitateak (herrialdea), (hiriko) unibertsitateari (herrialdea) Goi-mailako Hezkuntzako Europar Eremuan master tituluak emateko baimena ematen diola ikusita;

.....Jn./And.-k aurkeztutako frogagiriak ikusita,(e)n jaioa, egunean, master programa batean izena emateko xedearekin;

Interesatuak (e) ikasi zueneko arautegian aurreikusitako ezagutzen eta gaitasunen proba gainditu duela ziurtatzen duen epaimahaiaren akta ikusita;

IKASTARO NORMALIZATUA IKUSITA...

..... MASTER titulua ematen zaio (arloaren izena),
aipamenarekin,
..... (izen deiturak)(Jn./And.) ikasturte akademikorako
, eta Master gradua emango dio, hari dagozkion eskubideekin eta eskumenekin.

Goi-mailako Frantziako erakundeak noiz eta non eman duen.

Titularra

Ikastetxearen zuzendariaren sinadura

Errektoreorde akademikoaren sinadura, unibertsitateetako errektorea

Agintari eskudunaren/eskudunen sinadura

Diplomaren zenbakia

Iturria: Hezkuntza Nazionaleko, Goi-mailako Irakaskuntzako eta Ikerketako Ministerioa (www.education.gouv.fr), L eredua, Bulletin officiel, 43. zk., 2014ko azaroaren 20koa.

10. XEDAPEN GEHIGARRIA: Egungo titulazio bateratuen adibideak

Ikasketa Globaletako Europako Masterra (EMGS)

Unibertsitate elkartuak:

- **Leipzigeko Unibertsitatea (Alemania)** - unibertsitate koordinatzailea
- Wroclawko Unibertsitatea (Polonia)
- Roskildeko Unibertsitatea (Danimarka)
- Vienako Unibertsitatea (Austria)
- Lundeko Unibertsitatea (Suedia)
- Stellenboscheko Unibertsitatea (Hegoafrika)
- Fudango Unibertsitatea (Txina)
- Addis Abebako Unibertsitatea (Etiopia)
- Dalhousie Unibertsitatea (Kanada)

Partzuergoaren osaera zehatza aldatu egin daiteke urte batetik bestera.

Programaren egitura akademikoa:

- **Iraupena:** 2 urte (120 ECTS)
- **Irakaskuntza-hizkuntza:** ingelesa
- Gutxienez **bi unibertsitate elkarturen nahitaezko mugikortasuna**
- **Baterako ikastaroak eta espezializatuak** arlo hauetan: ikasketa globalak, historia, nazioarteko harremanak, ekonomia politikoa, etab.
- **Masterreko tesi** idatzia eta M2n defendatua, partzuergoko unibertsitateetako bateko irakasle batek gainbegiratua
- **Egutegia:** 1. seihilekoa harrerako unibertsitate nagusian, 2. seihilekoa bigarren unibertsitate batean, 3. seihilekoa ikastaro espezializatuetan, 4. seihilekoa tesinan.

Eskaera egiteko prozedura:

- **Online eskaera**, programaren plataforma ofizialaren bidez: <https://globalstudies-masters.eu>
- **Beharrezko dokumentuak:**
 - Lizenziatura-titulua (edo baliokidea)
 - Noten ziurtagiria
 - Motibazio-gutun zehatza
 - CV
 - Ingelesa menderatzeko proba (IELTS, TOEFL, Cambridge, etab.)
- **Hautaketa:** Partzuergoko hautaketa-batzorde batek eskaera aztertzea. Elkarrizketa egiteko aukera.
- **Eskaera egiteko epea:** Oro har, azarotik otsailera (urtero egiaztatu beharrekoa).

Emandako diploma:

Baterako diploma pergamino bakarrarekin, unibertsitate elkartu guztiek sinatua. Webgune ofizialak baieztatzen du:
"Programa arrakastaz amaitzean, ikasleek titulu bateratu bat jasotzen dute (diploma bateratua), unibertsitate elkartu guztiek sinatua".

Bekak eta finantzaketa:

- EMGS programak eskainitako **barne-bekak** (kopuru mugatua, merezimendu- eta premia-irizpideak)
- **Espainiako edo nazioarteko beste beka tipiko batzuk DAADen beka** (Alemanian geratzen diren ikasleentzat)
- Gaur egun ez dago **Erasmus Mundus bekarik** programa honetarako

Goi-mailako Hezkuntzako Master Europarra (HEEM)

Unibertsitate elkartuak (partzuergo nagusia eta elkartuak):

- **Osloko Unibertsitatea (Norvegia)** - unibertsitate koordinatzailea
- **Tampereko Unibertsitatea (Finlandia)**
- **Aveiroko Unibertsitatea (Portugal)**

Bazkide elkartuak eta laguntzaile akademikoak:

- Obiringo Unibertsitatea (Japonia)
- Center for Higher Education Policy Studies - CHEPS (Twenteko Unibertsitatea, Herbehereak)
- Noizbehinkako beste bazkide batzuk, moduluen eta praktiken arabera

Programaren egitura akademikoa:

- **Iraupena:** 2 urte (4 seihileko - 120 ECTS)
- **Irakaskuntza-hizkuntza:** Ingelesa
- **Nahitaezko mugikortasuna seihileko bakoitzean:**
 - 1. seihilekoa: Osloko Unibertsitatea (goi-mailako irakaskuntzako ikasketetarako sarrera orokorra)
 - 2. seihilekoa: Tampereko edo Helsinkiko Unibertsitatea (azterketa metodologiko sakonagoak, politikoak eta gobernantza)
 - 3. seihilekoa: Aveiroko Unibertsitatea (modulu espezializatuak eta tesinaren hasiera)
 - 4. seihilekoa: Partzuergoko unibertsitateetako batean gainbegiraturako eta defendaturako tesia
- Diziplinarteko ikuspegia: goi-mailako irakaskuntza-politika, administrazioa, nazioartekotzea, ekonomia, soziologia, zuzenbidea, etab.

Eskaera egiteko prozedura:

- **Eskaera Osloko Unibertsitatearen webgunearen** edo programaren atariaren bidez <https://www.uio.no/english/studies/programmes/heda-master>
- **Beharrezko dokumentuak:**
 - Lizenziatura-titulua edo baliokidea
 - Noten ziurtagiria
 - Motibazio-gutuna
 - CV
 - Ingeles mailako proba (TOEFL, IELTS, etab.)

- **Hautaketa:** Espedientearen azterketa, motibazioaren ebaluazioa, batzuetan elkarrizketa
 - **Egutegia:** Eskaeren aurkezpena urtarrila eta otsaila bitartean (urtearen arabera alda daiteke)
-

Emandako diploma:

Diploma bateratua (pergamino bakarra), Osloko Unibertsitateak partzuergoaren izenean emana.

Partzuergoko unibertsitateek emandako baterako masterreko titulu bat lortuko dute ikasleek.

Kasu batzuetan, titulu nazionalak ere eman daitezke (adibidez, Tampereko "Master of Administrative Science"), baina titulu nagusiak partzuergoaren **pergamino bakarra** izaten jarraitzen du.

Bekak eta finantzaketa:

- **Erasmus Mundus bekak** (Europako eta Europakoak ez diren ikasleentzat - estaldura guztira)
- Estatuko edo unibertsitateko beste beka batzuk

Europako Ikasketetan Lizentziatura Bateratua - UNA Europa

Unibertsitate elkartuak (partzuergoko 8 kide):

- **KU Leuven (Belgika)** - unibertsitate koordinatzailea
 - Alma Mater Studiorum - Università di Bologna (Italia)
 - Madrilgo Unibertsitate Konplutentsea (Espainia)
 - Uniwersytet Jagiellonski w Krakowie (Polonia)
 - Freie Universität Berlin (Alemania)
 - Helsingin Yliopisto - Helsinkiko Unibertsitatea (Finlandia)
 - Panthéon-Sorbonneko Paris 1 Unibertsitatea (Frantzia)
 - Edinburgoko Unibertsitatea (Erresuma Batua)
-

Programaren egitura akademikoa:

- **Iraupena:** 3 urte (180 ECTS)
 - **Irakaskuntza-hizkuntza:** ingelesa, beste hizkuntza batzuetan ikastaroak egiteko aukerarekin, mugikortasunaren arabera
 - **Derrigorrezko mugikortasuna:** ikasleek **gutxienez bi** unibertsitate elkartutan ikasten dute, askotan hirutan
 - **Edukia:** diziplina anitzeko prestakuntza zientzia politikoetan, zuzenbidean, historian, ekonomian, filosofian, hizkuntzetan eta kulturatan
 - **Espezializazioak:**
 - Espezialitateak (aukeran): zuzenbidea, nazioarteko harremanak, komunikazioa, generoa, ekonomia, etab.
-

Eskaera egiteko prozedura:

- **Eskaera zentralizatua:** <https://www.jointbaes.eu/apply>
 - **Epeak:**
 - Martxoaren 1a (EEEtik kanpoko ikasleak)
 - Ekainaren 1a (EEEko ikasleak)
 - **Eskatutako dokumentuak:** espediente akademikoa, aurkezpen gutuna, ingeles mailaren proba, CV
 - **Hautaketa:** eskaeran oinarritua, profilaren arabera elkarrizketa egiteko aukerarekin
-

Emandako titulua:

Titulu bateratua (pergamino bakarra), ikaslearen ikastaroan inplikaturako unibertsitateek sinatua.

Elkartutako unibertsitate guztiek ofizialki aitortutako titulu bateratua.

UNA Europa partzuergoko kide diren herrialde guztietan aitortutako diploma.

Bekak eta finantzaketa:

- Orain arte zentralizatutako **UNA Europa bekarik ez** egotea
- **Erasmus+ mugikortasun** aukera atzerrian seihilekoak egiteko
- Laguntza ekonomiko nazionalak edo instituzionalak, jatorrizko unibertsitatearen arabera

Lizentziatura Bateratua Jasangarritasunean - UNA Europa

Unibertsitate elkartuak:

UNA Europako kide diren unibertsitateak (afiliazioa eboluzioan, oro har Europako Ikasketen programaren antzekoa):

KU Leuven, Bolonia, Complutense Madrid, Helsinki, FU Berlin, Paris 1, etab.

Programaren egitura akademikoa:

- **Iraupena:** 3 urte (180 ECTS)
 - **Irakaskuntza-hizkuntza:** ingelesa (moduluak beste hizkuntza batzuetan egiteko aukerarekin, unibertsitatearen arabera)
 - Gutxienez **bi unibertsitate elkarturen nahitaezko mugikortasuna**
 - **Diziplinarteko ikuspegia:** garapen jasangarria, ekonomia zirkularra, trantsizio ekologikoa, justizia klimatikoa, ingurumen gobernantza
 - **Lankidetzako**, praktiketako eta tokian tokiko esperientziako **proiektu** integratuak
-

Eskaera egiteko prozedura:

- **Eskaera UNA Europaren webgunearen** edo programaren plataforma espezifikokoaren bidez
 - **Eskatutako dokumentuak:** espediente akademikoa, motibazio gutuna, ingeles mailaren proba, CV
 - **Hautaketa:** espedientean oinarritua, batzuetan elkarrizketarekin
-

Emandako diploma:

Titulu bateratua (pergamino bakarra), ikaslea ikasketetan hartu zuten unibertsitateek sinatua

Elkartutako unibertsitate guztiek ofizialki aitortutako titulu bateratua.

Titulua UNA Europa partzuergoko herrialde guztietan aitortua.

Bekak eta finantzaketa:

- **Gaur egun ez dago beka espezifikorik programarako**
- **Erasmus mugikortasuna** egiteko aukera
- Nazioko edo tokiko beka, jatorrizko herrialdearen edo matrikulako unibertsitatearen arabera

11. ERANSKINA Akitania Berria, Euskadi eta Nafarroako Euroeskualdean dauden goi-mailako irakaskuntza-erakundeen zerrenda

AKITANIA BERRIA	EUSKADI	NAFARROA
<p style="text-align: center;">Bordele</p> <ul style="list-style-type: none"> * Arte Ederren Goi Eskola (EBABX) * Arte eta Lanbideen Goi-mailako Eskola Nazionala (ENSAM) * Arkitektura eta Paisaiaren Goi Eskola Nazionala (ENSAP) * Zientzia Politikoen Institutua * Institutu Nazional Politeknikoa (INP) <ul style="list-style-type: none"> * Kedge Negozio Eskola * Nekazaritza Zientzien Goi-mailako Eskola Nazionala (ENSA) * Bordeleko Unibertsitatea * Bordeleko Montaigne Unibertsitatea <p style="text-align: center;">Bidart</p> <ul style="list-style-type: none"> * École Supérieure des Technologies Industrielles Appliquées (ESTIA) <p style="text-align: center;">Arroxela</p> <ul style="list-style-type: none"> * Industria Sistemen Ingeniaritza Eskola (EIGSI) <ul style="list-style-type: none"> * Excelia taldea * Arroxelako Unibertsitatea <p style="text-align: center;">Limoges</p> <ul style="list-style-type: none"> * Zeramika Industrialeko Goi-mailako Eskola Nazionala (ENSCI) * Ingeniaritza Informatikoko Institutua * Limogesko Unibertsitatea <p style="text-align: center;">Paue/Baiona</p> <ul style="list-style-type: none"> * Université de Pau et des Pays de l'Adour : Paueko Campusa / Baionako Campusa <ul style="list-style-type: none"> * Kedge Negozio Eskola: Baionako Campusa <p style="text-align: center;">Poitiers</p> <ul style="list-style-type: none"> * Poitierseko Unibertsitatea * École Nationale Supérieure de Mécanique et d'Aérotechnique (ISAE-ENSMA) 	<p style="text-align: center;">Bilbo</p> <ul style="list-style-type: none"> * Deustuko Unibertsitatea * Euskal Herriko Unibertsitatea: Leioako Campusa <p style="text-align: center;">Donostia</p> <ul style="list-style-type: none"> * Deustuko Unibertsitatea: Donostiako Campusa * Euskal Herriko Unibertsitatea: Donostiako Campusa <ul style="list-style-type: none"> * Ingeniaritza Goi Eskola Teknikoa (TECNUN): Donostiako Campusa <p style="text-align: center;">Arrasate</p> <ul style="list-style-type: none"> * Mondragon Unibertsitatea <p style="text-align: center;">Vitoria-Gasteiz</p> <ul style="list-style-type: none"> * Euskal Herriko Unibertsitatea: Vitoria-Gasteizko Campusa 	<p style="text-align: center;">Iruñea</p> <ul style="list-style-type: none"> * Nafarroako Unibertsitatea * Nafarroako Unibertsitate Publikoa

AURKIBIDEA

HITZAURREA _____ *Erreur ! Signet non défini.*

LABURPENA

AURKEZPENA _____ *Erreur ! Signet non défini.*

1. TERMINOLOGIA _____ *Erreur ! Signet non défini.*

- 1.1. Nazioarteko elkartzetako programa mota desberdinak _____ **Erreur ! Signet non défini.**
- 1.2. Nazioarteko elkartzetako titulazio mota desberdinak _____ **Erreur ! Signet non défini.**

2. TESTUINGURUKO BALDINTZAK _____ *Erreur ! Signet non défini.*

- 2.1. Nazioarteko mugikortasuna goi-mailako hezkuntzan _____ **Erreur ! Signet non défini.**
- 2.2. Hezkuntzaren, goi-mailako irakaskuntzaren eta ikerketaren europar espazioa eraikitzea _____ 16
- 2.3. Ko-diplomen eta titulu bateratuen balioa Akitania Berria, Euskadi eta Nafarroako euroeskualdean eta mugaz haraindiko eremuan _____ 20

3. AZTERLANAK PLANTEATUTAKO GAIK ETA TXOSTENAREN ANTOLAKETA _____ **23**

I. ATALA. ESPARRU JURIDIKOA _____ **26**

1. EUROPAKO ESPARRU JURIDIKOA _____ **26**

- 1.1. Ikasle mugikorren eskubideak _____ **Erreur ! Signet non défini.**
- 1.2. Tituluaren aintzatespena _____ 27
- 1.3. Europako titulu bateratu baterantz? _____ 30

2. NAZIOKO ESPARRU JURIDIKOA _____ **32**

- 2.1. Frantziako esparru juridikoa _____ 32
 - A. Nazioko diplomak igortzeari lotutako esparru orokorra _____ 32
 - B. Nazioarteko elkartearen bitartez emandako tituluei aplikatuko zaion esparrua _____ 34
- 2.2. Espainiar esparru juridikoa _____ 36
 - A. Nazioko tituluak igortzeari lotutako esparru orokorra _____ 36
 - B. Nazioarteko lankidetzaren emandako tituluei aplikatuko zaion esparrua _____ 37
- 2.3. Erkidegoko esparru juridikoa _____ 37

II. ATALA. ZAILTASUNAK ETA OZTOPOAK, ETA PROPOSATUTAKO SOLUZIOAK _____ **41**

1. TITULAZIOEN HARMONIZAZIOAN ASIMETRIA _____ **41**

2. EUROPAR KREDITUETAN (ECTS) ALDEAK ETA IKASTAROEEN BANAKETA FRANTZIAREN ETA ESPAINIAREN ARTEAN _____ **45**

3. IBILBIDE AKADEMIKOAK ETA IKUSPEGI PEDAGOGIKOAK ULERTZEKO DESADOSTASUNAK _____ **47**

4. TITULAZIO BATERATUAK EMATEKO ETA ERREGISTRATZEKO ARAUAK _____ **48**

5. BUROKRAZIOA TITULAZIO BATERATUAK ESKURATZEKO _____ **50**

6. IRAKASLEEN KONPROMISOAREN KONTZIENTZIAZIO ETA AINTZATESPEN FALTA _____ **53**

7. BULTZADA POLITIKORIK EZ MUGAZ HARAINDIKO TITULU BATERATUENTZAT _____ **56**

8. IKASLEEK BIZI DITUZTEN FINANTZA ETA ADMINISTRAZIO OZTOPOAK _____ **61**

III. ATALA. GOMENDIOEN LABURPENA _____ **64**

ERANSKINAK	68
1. XEDAPEN GEHIGARRIA Europar Batasunaren Funtzionamenduari buruzko Tratatuen laburpenak, baterako tituluak emateari aplikatzekoak	69
2. ERANSKINA Erasmus ikasleen eskubideak	71
3. ERANSKINA Kontseiluaren ebazpena, titulazioaren Europako etiketa komun bati buruzkoa eta Europako titulazio erkide bat lortzeko bidean eman beharreko hurrengo urratsei buruzkoa: Europaren lehiakortasuna eta Europako goi-mailako irakaskuntzaren erakargarritasuna indartzea	72
4. ERANSKINA: Espainiar lege-esparrua	77
5. ERANSKINA 822/2021 Errege Dekretua, 2021eko irailaren 28koa, Unibertsitateko ikasketen antolamendua eta haien kalitatea ziurtatzeko prozedura ezartzen dituen	79
6. XEDAPEN GEHIGARRIA: Nazioarteko elkartean dauden frantses tituluei aplikatu dakizkiekeen Hezkuntza Kodearen xedapen gehigarriak	82
7. XEDAPEN GEHIGARRIA 2014-0018 zenbakiko Zirkularra, 2014ko urriaren 23koa, Hezkuntza Nazionaleko, Goi-mailako Irakaskuntzako eta Ikerketa Ministerioaren mendeko goi-mailako irakaskuntza-erakundeek diploma nazionalak eta estatu-diploma jakin batzuk prestatzeko eta emateko modalitateei buruzkoa.	84
8. ERANSKINA Titulu bateratuen ereduak	86
9. XEDAPEN GEHIGARRIA Nazioarteko elkarte baterako diploma-eredua (masterrera adibidea)	91
10. XEDAPEN GEHIGARRIA: Egungo titulazio bateratuen adibideak	92
11. ERANSKINA Akitania Berria, Euskadi eta Nafarroako Euroeskualdean dauden goi-mailako irakaskuntza-erakundeen zerrenda	96
AURKIBIDEA	98